

751145

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 12 } చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ మార్చి నెల 17-వ తేది బుధవారము } సం. 271
సంపుటము ౧౨ } శ్రీ అక్షయనామసంవత్సర అధిక శైత్రమాస శుద్ధ చవతి ౪. } సంచిక 22౨

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారితో వలకు నేలు యోగ్యతాశత్రుములు పొందియున్నది. చంచభావ చీటి చూచి కొనిన జ్ఞానముగలుగడు.

అమృతాంజనము నకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాముపుబొట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును.
బెబుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన కఠిర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విచేతములలో కూడ వాడుచున్నాడు

చక్క-నిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

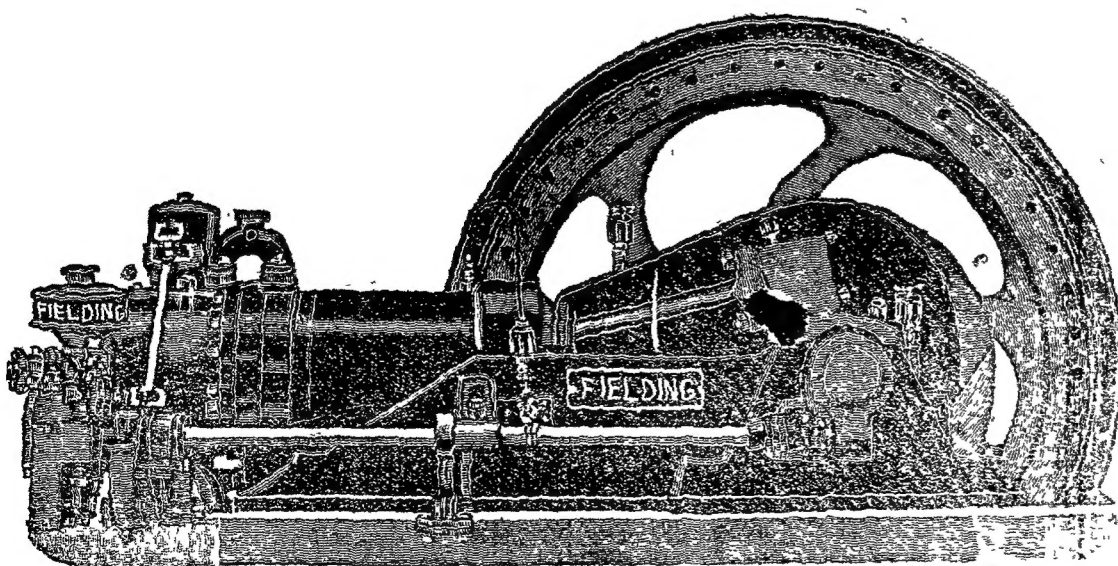
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

The safest, simplest, strongest and the most
Aadvantageous Oil Engine with many improvements.

“ఫీల్డింగు”

వేటెంటు నేస్టి క్విక్ స్టార్లింగు శమిడిశల్ క్రూడు ఆయిలు యింజను
వేపరైజరు స్ట్రెపుతో కాల్చవలసిన అవసరములేకుండగనే
రెండే నిముషములలో స్టార్టుకాగలదు.

586

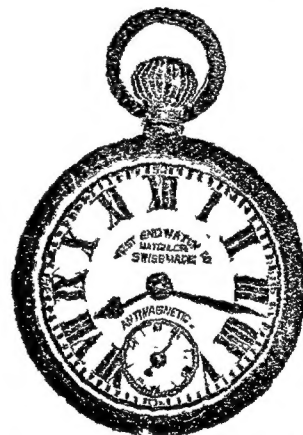

వీటిసామానులు చాలాబలముకలవిగానుమంచి తెంపరు కలవిగాను పుండుటవల్ల చాలాకాలము
అరిగిపోకుండా పనిచేయుటలోను లోడ్లు లాగుటలోను యీ యింజనులు చాలా ప్రసిద్ధిచెంది వున్నవి.
క్రూడ్లు ఆయిలు ఖర్చు బహు తక్కువ. ఎటువంటిమడ్డి క్రూడ్లు ఆయిలుతో నయినను ఇంజను
చక్కగా పనిచేయును. 52 బి. హెచ్. పి. వరకు అన్ని పనులు చెయ్యవచ్చు సాకులో మరక
బడును. ధరలు బహుసరసముగావుండును.

పోల్ పేజెంట్:—డి.ఎల్. శాస్త్రి అండుకో, 12, తంబుశెట్టివీధి, మెదక్.

బ్యాంబి ఆఫీసు, కొత్త అగ్రహారం, విజయనగరం.

మీరు కోరిన
జేబు గడియారము ఇదియే
న హా రాలి వరు

ఇది తక్కువధరలోనే మే
లైన గడియారము. ప్రస్తుత
మున్న ప్రధాన గడియార
కంపెనీగారమువారిచే తయారు
చేయబడినది. సరియైన కాలమును
చూపును. మోటు
గా వాడినను చెడును. సాధారణమైన వాగ్దాన తీరుకొని
వ 7 సం॥ కములవరకు వాడు
గా పనిచేయును. ధర 1 రూ
ర్పు 7-4-0 ప్రతిగడియారములో ఒక సం॥ గంట

పత్రము పంపబడును. పంపుటకు మానుపు ప్రతి గడియారమునకు నూనెకేసి, చక్కగా పరిశీలించి సరియైనకాలము తెల్పి పంపబడును.

ఖాదర్ అండు యూనఫ్ బ్రదర్సు, 313 సం॥ రం
గడియారముల వ్యాపారస్తులు, గవర్నమెంటు
అండు రైల్వే సరఫరాదారులు, మద్రాసు.

ఎంవైరు ఆఫ్ ఇండియా లైవ్
ఇన్సురన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్
పాలిసిగలవారికి ఇన్ బుడిం జోసను

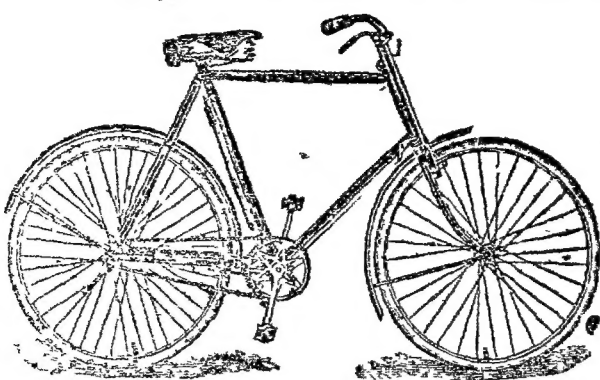
రెండింట్లు యివ్వబడును

1-1-1927 వరకు ఇచ్చిన జరిమానా 1-3 15-0-0
నుండి ర్పు 1000 వరకు వచ్చిన జరిమానా 1-3 15-0-0
10 వాపున ఇచ్చిన జరిమానా 1-3 15-0-0 వరకు వచ్చిన జరిమానా
కంపెనీ ఆఫ్ ఇండియా లైవ్ ఇన్సురన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్
“ఎవెరు ఆఫ్ ఇండియా” లైవ్ ఇన్సురన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్
జేయవచ్చును.

జోసనున దు గల జరిమానా 1-3 15-0-0
మునుగుల శ్రీరంగరావు, ఇన్స్పెక్టర్, గవర్నమెంటు
దారులు సంతోషముతో గ్రహించును. (1927)

మెరయునట్టిదంతయు బంగారంబుగాదు! తెల్ల నిదంతయు క్షీరంబుగాదు అనునది మీకు బాగుగా తెలియును. సైక్లు తీయుటకు ముందు, బాగుగా గమనించితియుడు

నియుహాడ్సన్
రోడ్స్
రూ 125
నియుహాడ్సన్
ఆర్మిమాడలు
రూ 135

మినోరు స్టేక్ డర్డు
రూ 85
మినోరు స్పెషలు
(B. S. A.)
భాగములు X లిగి
యుండునది
రూ 110

రాయల్ నెం. 5 డన్లప్ కేంబ్రిడ్జ్ టైరుతో రూ 59.
రాయల్ నెం. 5 డన్లప్ కార్డు టైరుతో రూ 69.

కస్టమైజ్, సైక్లు నైసను, దానిసామానులైనను, లేక మోటారుసామానులైనను, కావలసి యున్న మాకు వ్రాసి తెలిపిన ఆలశ్యముకాకుండ వెంటనే తక్కువధరకు వి. పి. ద్వారా పంపించెదము. సైక్లు ఆర్డర్ చేయునపుడు రూ 15. అడ్వాన్సుగా పంపించవలెను.

ఆర్. పటేల్ అండు కంపెనీ, మదరాసు.

2545

18 అండు 20 జనరల్ పేటర్సురోడు, ముపుండు, మదరాసు.

R. PATEL & Co., MADRAS.

Sole Agents for Wolseley Cars, Westinghouse Batteries etc.,
Mcunt road, Madras

వనోషధి శబ్దార్థనిఘంటువు.

మూలికలయొక్క సంస్కృతనామములకు వాడుకలో నున్న తెలుగు పేర్లు వ్రాయబడినవి. 35000 శబ్దములకు అర్థములు కలవు ఇది చూచి వైద్యకళ సింధు, సర్వశబ్దసంబోధిని మున్నగు గ్రంథములు అక్కఱలేదు. క్యాలికోలైండు వెల 3-4-0 లు.

“భసప్రదీపిక” అను ఖనిజభస్మరాజము ఇందు సమస్త ఖనిజములు శుద్ధిచేసి భస్మములు చేయు యానాని ఆయుర్వేదవిధానములు గలవు. తు 1 కి రు. 500 కిమ్మతుగల భస్మములు కూడ గలవు. క్యాలికోలైండు వెల రు. 2-0-0

2454

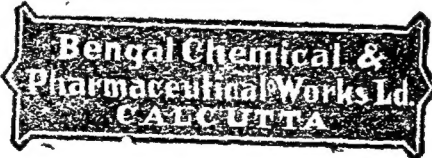
రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము, గోదావరి.

ఓషధులచే చేయబడిన దంతచూరము

ప్రతిరోజు దంతముల కుపయోగించుటకు తగిన దంతచూరము

దంతములకు కాంతి నిచ్చును,
నోటియం దుండు దురువాసనను పోగొట్టును,
శ్వాసము విడుచునప్పుడు సువాసనగా నుండును.

డబ్బా 1-కి ధర రూ 0-6-0.

మైసూరు పాశ్యపు వెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములలో వాకటియగు

లోకామయహర కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

1. మ. సి. సుందరరావు లెంగాస్ట్రీట్, సర్దర్ బజార్ అంబాలా కంటోన్మెంట్ నుండి వ్రాసినది. లోకామయహర కస్తూరిమాత్రము మాకందరికి చాలాసంఖ్యమిచ్చియున్నది దయచేసి ఇంకనూ 12 సీసాలను బంపించ ప్రార్థన.

2. మ. రజనీకాంతశర్మబరహ, ఆయుర్వేదవైద్య-మల్లోరోడ్డు జోర్హట్ పి. బి. అస్సామ్ నుండి వ్రాసి నది. తమనప్పనుండి రప్పించిన కస్తూరిమాత్రము చాలాబాగా పనిచేసినవి గావున ఇంకను 6 సీసాలను పంపుడు.

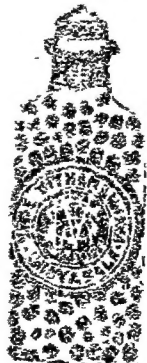
3. మ. పి. వి. కున్నహమేద్ కొచ్చి పీఠ వ్రాసియుండునది- తమరి లోకామయహర కస్తూరిమాత్రమును బహుకాలముగా వాడియు, అనేకలకు ఇచ్చివున్నాను. అందరికిని వుత్తమమైనగుణము నిచ్చియున్నవివునః 15 సీసాలను బంపకోరుతున్నాను.

4. ఎ. శేషయ్య గారు సురక్షిజస్త్రాగ్రాఫీసు, అల్లూరు P. O నల్లూరు డిస్ట్రిక్టు పీఠ ఇటుల వ్రాసియున్నారు. తమ కస్తూరిమాత్రము పెల్లూరు, పిల్లూరు వాంచినగుమిచ్చుచున్నవి ఇంకనూ 25 సీసాలను పంపుడు.

250 నుండి 300 మాత్రములగల సీసా వెల 4 అణాలు, పొట్టేజివేర పొట్టేజితో 6 సీసాలను 1-8-0, 12 సీసాలు 2-18-0. 25 సీసాలు 5-3-0, సీసా 1 కి 4 అణాలు చొప్పున అన్ని దుకాణములందునూ దొరకును.

0.594

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

జవులినరకులు (17-3-28)

ఇరువదిగజముల “ఫీస్” ధరలు

కాకికామల్లులు—22 X 22 ముంగిసూర్యు— (వి) రు 10-10.

కాకికామల్లులు—22 X 22 వేరు రకములు (వి) రు 9-14, సరాసరిరకము రు 8-14.

తెలుపుముల్లు—1708 రు 14-14; గాన్ 9000 రు 15-0; ఎల్. ఎల్. 78 రు 9-12; ఇ. సి. 78 రు 10-8; 88-888 రు 13-12; రి. సి. 78 రు 10-0; 8978 రు 9-12, 1702 రు 12-8. 7978 రు 10-0 2903 రు 8-12.

నూలు

40 నెంబరు, సీను (5 పాకెట్టుకు)—టూక్రి—రు 8-2-0 చూప రు 7-12-0 రచ్చరంగు రు 10-8-0; పడవ రు 8-15-0; కాళి రు 8-14-0 సవరను రు 8-8.

40 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టు)—నక్షత్రము రు 12-12-0, నీలవరము

60 నెంబరు సీను (5 పాకెట్టుకు) అడకతెర 18-12-0; నమలి రు 18-8; “శేల్” రు 18-4; గొడ్డలి రు 10-9-0; గడ్డిబండి రు ఎద్దుగడియారము రు 10-7; సింహము వేటకాడు రు పెనలు రు

60 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టు)—భూగోళము- నీలంజేప రు 20-0-0.

లోహములు

ఇనుము:—తెల్లియను చట్టకమ్మిలు ఒక బాదవకు ధర రు 33, 34.

ఇత్తడిరేకు:—ఇంగ్లీషు రు 257, 258; జర్మను (డిజిమాన్) రు 256; రాగిరేకు రు 272, 273.

టిన్ రేకు:—(90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేస్ ఒకటికి) 9” రు 18-12-0.

కలాయెంతురేకు:—24 “గేజి” 6” 7” 8” రు 15-0 9” రు 15-4.

సిమెంట్ పీపాసు నలు:—

సార్వే ఆవు సూర్యు రు 11-0; “ఎస్-తేర్” రు 10-8-0 జర్మని నెమలి రు 10-0.

చక్కెర (రెడి) రు 82-10.

వాయిదా ధరలు:—మార్చి రు 82-9.

వేరు సెనగ పప్పులు

మార్చి 17 ధరలు:—“వి.సి.కె” రు 50-8, 52-0, సాదా పాను రు 47, 48.

వేరు సెనగనూనె

“గానుగ” రు 118, “నెఫ్” రు 115-0.

ఆముదము

(గ్రామధర) రు 97.

పదును చేసిన తోలు రతి 1 లికి

	మొదలు	వరకు
ఎద్దుతోలు (7½ మొదలు 9½ వరకు)	రు 0 12 8	రు 0 18 8
,, (తేలిక)	రు 0 14 8	రు 0 15 6
,, బెంగళూరు (8 మొదలు 9½)	రు 0 18 3	రు 0 18 9
,, ,, (తేలిక వరకు)	రు 0 15 6	రు 1 0 0
,, (ముట్టాడ)	రు 0 13 6	
,, (విజయనగరం 7½ 7½)	రు 0 18 6	రు 0 18 9
,, (ఏలూరు 7½ 7½)	రు 0 14 6	రు 0 15 0
గడ్డతోలు	రు 0 10 0	రు 0 10 3
గడ్డూడతోలు	రు 1 0 0	రు 1 1 0
అవుమాడతోలు	రు 1 10 6	రు 1 11 9
మేకతోలు	రు	
గొట్టెతోలు	రు	

పదును చేయని పచ్చితోలు

బెంగళూరు మేకతోలు	100-కి రు 185 0 0	రు 197 8 0
బెజవాడ మేకతోలు	,, రు 170 0 0	రు 180 0 0
బెంగళూరు గొట్టెతోలు	,, రు 180 0 0	రు 180 0 0
బెజవాడ గొట్టెతోలు	,, రు 120 0 0	రు 175 0 0
ఆవారముపట్టు బాదవ 1-కి	రు 30 0 0	రు 36 0 0
కొన్నంపట్టు	,, రు 25 0 0	రు 26 0 0
కరక్కాయలు	,, రు 38 0 0	రు 55 0 0 0

పన్నుల విచారణ సంఘము

నివేదిక సంగ్రహము

(0) ఎక్సైజు పన్నులు - ఉప్పు పన్ను

(నివేదికము మొదటిభాగము మార్చి ౩౧ తేది బుధవారము ప్రకటించబడెను)

ఉప్పుపై పన్ను విధింపబడుచున్నది. ఉప్పు జీవితమునకు అవసరమైన పదార్థముగనుటచే ఈ పన్ను వ్యక్తులపై విధింపబడు పన్నుగ పరిగణింపవలయును. కాని ప్రస్తుతము విధింపబడు చున్న పన్ను ఏ తరగతివారికిని ఇబ్బంది కలుగజేయుటలేదు. ప్రస్తుతము భారతదేశమునకు కావలసిన ఉప్పులో సూటికి 95 భారతదేశమునందే ప్రభుత్వమువారికే తయారగుచున్నది. సూటి కి 5 శాతము లైసెన్సులు పొందినవారు తయారుచేయుచు న్నారు. మిగిలినభాగము ఇతరదేశములనుండి దిగుమతియగుచున్నది. బెంగాలు, బీహారు, ఆసామ, బర్మా రాష్ట్రములు దిగుమతి జేయుటకు ఉప్పుపై ఆధారపడియున్నవి. విదేశములనుండియు ఉప్పు మేలుగనుండుటచేతను ఉప్పుకు స్టీమరు కంపెనీలు ఎట్టి ఛార్జీ వున్నప్పటికీ నకుండుటచేతను విదేశపు ఉప్పు వ్యాపారము చక్కగ జరుగుచున్నది.

కమిటీవారి సలహాలు

భారతదేశమునకు కావలసిన ఉప్పు భారతదేశమునందే తయారగునట్లు చేయవలయును. బూరిఫుబోర్డు ఈవిషయమై పరిశీలించి అవసరమైన ఉప్పు ఎక్సైజు పన్ను తగ్గించుట లేక విదేశములనుండివచ్చు ఉప్పుపై ఎక్సైజు సుంకము విధించుట ఈ రెంటిలో ఏది ఉచితమో నిర్ణయింపవలయును. ఫివరీలకు విదేశపు ఉప్పు అవసరమగుటచే అందునకు కావలసిన ఉప్పుపై పన్ను విధించకూడదు.

ప్రతి ఎక్సైజు పన్ను

బట్టలపై ఎక్సైజు పన్ను విధింపబడుచున్నది. ఈదేశము నందు తయారగు బట్టలపై ఎక్సైజుపన్ను, దానిలోపాలు విదేశములనుండి వచ్చుబట్టలపై దిగుమతి సుంకములు విధించుట తప్పకాదు. కాని ఈ పన్నులపై ప్రజాసామాన్యమునకు ఇబ్బంది యున్నదా లేదా అను విషయమును దృష్టియందుంచుకొనవలెను. అన్ని తరగతులవారు ఈపన్నును కొంచెముగ భరించుటచే ఎవ్వరికిని ఇబ్బంది కలుగదని చెప్పవచ్చును. కాని ప్రజాభిప్రాయము బట్టలపై ఎక్సైజుపన్నుకు వ్యతిరేకమగుచున్నది. కావున ప్రస్తుతపరిస్థితులలో ఈపన్నును రద్దుచేయుట ఉచితమని కమిటీ వారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

పెట్రోలియము

ప్రస్తుతము భారతదేశమున తయారగు కిరసనాయిలుపై గాలనుకు ఒక శాతపున్నను పెట్రోలుపై గాలనుకు నాలుగ శాతము చొప్పునను ఎక్సైజుపన్ను విధింపబడుచున్నది. దిగుమతి యగు కిరసనాయిలుపై గాలనుకు 2 1/2 శాతము పెట్రోలుపై 4 శాతము దిగుమతి సుంకము విధింపబడుచున్నది. ఈపన్నులను తగ్గింపవలసిన అవసరమేర్పడలేదు. కాని పన్ను తగ్గింపవలసినచో కిరసనాయిలుపై పన్నును తగ్గించుట ఉచితమని కమిటీవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

నిప్పుపెట్టలు, సోడాబుడ్ల వర్తకమునుందులు, పొగాకు వీటిపై ఎక్సైజుపన్ను విధించునవిషయమై ఆలోచించవలయును. ప్రస్తుతము ఈదేశమున నిప్పుపెట్టల పరిశ్రమ ప్రారంభదశయందుండుటచే ఈ పరిశ్రమపై ఎక్సైజుపన్ను విధించుట ఉచితము కాదు. సోడాబుడ్ల పరిశ్రమ నుండుట వీటిపై కొంత పన్ను విధించుట లాభకరమని కమిటీవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

పొగాకు

ఇతరదేశము లన్నిటియందును పొగాకుపై పన్ను విధింపబడుచున్నది. భారతదేశమున పొగాకు అధికముగ ఉపయోగింపబడుచున్నది. నాలుగువిధములుగ ఈపన్నును విధింపవచ్చును. గవర్నమెంటువారి ఈ పరిశ్రమను ఉత్పత్తిని స్వాధీనపరచుకొనవచ్చును. పొగాకు పంట చేయబడు భూములపై ఎకరము నకు కొంతపన్ను అధికముగ విధింపవచ్చును. ఎక్సైజుపన్ను విధింపవచ్చును లేక పొగాకు వర్తకము చేయువారికి లైసెన్సుల నిష్పన్నమును. ప్రభుత్వమువారు ఈ పరిశ్రమ స్వాధీనపరచుకొనుట ఎంతమాత్రము ఉచితముకాదు. పొగాకు ఉత్పత్తిచేయుటకు ప్రోత్సహించు పన్ను విధించుట లాభకరమని కమిటీవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. కాని ఈదేశమున తయారుచేయుటకు సిగరెట్లు చుట్టలు మున్నగు వాటిపై ఎక్సైజు పన్ను విధింపవచ్చును. పొగాకు విక్రయము చేయుటకు స్వల్ప దును ఛార్జీ వున్నప్పటికీ లైసెన్సులను ఇవ్వవచ్చును. ఇట్లు కొంతకాలము జరిగిన పిమ్మట పొగాకు అమ్ము

చున్న విలమువేయవచ్చును. విలములో ఈపొగాకును కొనిన టోకున రైతులవద్ద నుండియే నిల్వరైతుల పొగాకుకొని లైసెన్సుపొంది అమ్మువలయును. కొన్నిసార్లు ఈ ఏర్పాటు అమలునందున్నది.

మద్యపానములు

సరకుల విక్రయమును తగ్గించుటకై కొన్ని సరకులమీద ఎక్సైజు పన్ను విధింపబడుచున్నది. మద్యపానముపై విధింపబడు ఎక్సైజుపన్ను ఇట్టిది. 1905 సంవత్సరమువరకు ఈ పన్ను పలు విధముల విధింపబడుచుండెను. 1906 సంవత్సరమున ఎక్సైజు కమిటీవారి నూచనల ననుసరించి ఎక్సైజుపన్ను విధింపబడినది. సంపూర్ణ మద్యపాననిషేధము దృష్టియందుంచుకొని ఈపన్ను విధింపబడుచున్నది. 1906 సంవత్సరమునుండి 1914 సంవత్సరములోకల ఈ పన్ను 5 ఇంతులు పెరిగినది. మద్యపానములకు విక్రయించు అంగళ్ల సంఖ్యకూడ తగ్గినది. నల్లమందు మద్యపానము వీటి విక్రయముకూడ తగ్గినది. సంపూర్ణ మద్యపాననిషేధము విషయమై ఈ కమిటీవారు చర్చించుట అప్రస్తుతము. ఈ విధానమును ఆమోదించిన ఈ ఆదాయము అంతమొందుటచే కాక మద్యపానము రహస్యముగ తయారుకాకుండునట్లు చూచుటకు తన సిబ్బంది నేర్పరచవలయును.

ఈదేశమునందు తయారగు మద్యపానముల విషయమై కాంట్రాక్టుపద్ధతి అమలునందుండవలయును. బీహారు ఒరిస్సా ఆసామలందు ద్యూటీ రేట్లను హెచ్చించవలయును. విదేశములనుండివచ్చు సారాయిపై దిగుమతిపన్నులను హెచ్చింపవచ్చును. ఇట్లు పన్ను విధించుట అన్ని రాష్ట్రములందును ప్రవేశపెట్టబడవలెను. ఇతర మత్తుపదార్థములు కాంట్రాక్టు పద్ధతిపై అమ్మువలయును. నల్లమందు ఉత్పత్తి తగ్గనట్లు ఏర్పాటులు చేయవలయును. నల్లమందు గంజాయి విక్రయమును సంపూర్ణముగ ఆపు విషయమై ఆలోచించుటకు ప్రత్యేకసంఘము నేర్పరచవలయును.

ఆదాయపుపన్నులు

ఎక్కువ ఆదాయము వచ్చువారు ఎక్కువ రేటు, తక్కువ ఆదాయమువచ్చువారికి తక్కువ రేటు పన్ను విధించుట న్యాయమని కమిటీవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. ఈ దేశమున ఆదాయపుపన్ను ఇతరదేశములందు కన్న తక్కువగనున్నది. 10 వేల రూప్యములకు లోబడిన ఆదాయ మున్నపుడు ప్రస్తుతము విధింపబడిన రేటు అమలునందుండవలయునని కమిటీవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. పదివేల రూప్యములకు పైబడిన ఆదాయముపై ఈక్రిందిరేట్లు విధింపబడవలయునని కమిటీవారు నూచించుచున్నారు. 10 వేలు మొదలు 15 వేలు వరకు 9 దమ్యుడీలు, 15 వేలు మొదలు 20 వేలు వరకు 12 దమ్యుడీలు, 20 వేలు మొదలు 25 వేలు వరకు 15 దమ్యుడీలు, 25 వేలుకు పైబడిన మొత్తములపై 18 దమ్యుడీలు ఆదాయపు పన్ను విధింపబడవలయును. 20 వేల రూప్యముల ఆదాయమువచ్చువారిందగు నూ పరుటాక్సు చెల్లించవలయును. 20వేల రూప్యములకు 6 దమ్యుడీలు చొప్పున నూపరుటాక్సు విధింపబడవలయును. ఆదాయపుపన్ను శేషము అప్పీల్స్ క్రిమినాల్స్ వరకు పోవుటకు అవకాశముండవలయును. కంపెనీలపై నూపరుటాక్సు విధింపబడవలయునని కమిటీవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

వ్యవసాయమువల్ల కలుగు ఆదాయము

1880 సంవత్సరము మొదలు 1874 సంవత్సరమువరకు వ్యవసాయమువల్ల కలుగు ఆదాయములపై ఆదాయపుపన్ను విధింపబడుచుండెను. 1874 ఆదాయపుపన్ను సంపూర్ణముగ రద్దుచేయబడినది. 1878 సంవత్సరమున ప్రభుత్వమువారు ఆదాయమును వృద్ధిచేసికొనుట అవసరమైనప్పటికి భూములపై సైమలు సెస్సు విధింపబడినది. 1905 సంవత్సరమున ఈసైమలు సెస్సు రద్దుచేయబడినది. ఇట్టిపరిస్థితులలో వ్యవసాయముపై కలుగు ఆదాయములపై ఆదాయము పన్ను ఏల విధింపకూడదో కమిటీ వారు గుర్తించుటకున్నారు. కావున ఈ విషయమై ప్రభుత్వమువారు చక్కగ పరిశీలించి వ్యవసాయమువల్ల కలుగు ఆదాయములపై ఆదాయపుపన్ను విధించుట ఉచితమని కమిటీవారు నూచించుచున్నారు.

స్థాంపులు-ఫీజులు

ఈ పన్నులలో కొంతభాగము రాష్ట్రీయప్రభుత్వములకును స్థానికస్థానములకు ఇవ్వవలయును. గొట్టపు పండముల బెట్టింగు వీటిపై పన్ను విధించుట ఉచితమని కమిటీవారు నూచించుచున్నారు.

స్థాంపు ద్యూటీ విషయమై ఎట్టి మార్పుచేయుట అవసరమని కమిటీవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. కాని కొన్ని విషయములను మాత్రము నూచింపవలసియున్నది. ఎక్కువేరి బిల్లులపై విధింపబడుచున్న ద్యూటీ భారతదేశమున అధికముగ నున్నది. పత్రముల కుడవ బాంకలు వీటిపై ద్యూటీని సాధ్యమైనంతవరకు తగ్గింపవలయును. కంపెనీలపై మేకు కాకిటుల మారయ్యములకు కి ఆకాలా చొప్పున స్థాంపుద్యూటీ విధింపవలయును. ఆర్టికల్స్ మెమురాండులపై ద్యూటీ 10 రూప్యములకు తగ్గించవలయును. ప్రస్తుతము ద్యూటీలను చెల్లించనివారిపై విధింపబడు జరిమాన అధికముగనున్నది. రెండవతరగతి ద్యూటీపైన 5 రూప్యములు విధించిన చాలునని కమిటీవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. భారతదేశమునందంతయు స్థాంపుద్యూటీలు ఒకేవిధముగ నుండుట ఉచితము.

స్థాన ఎక్స్‌చేంజీలో బ్రోకరుకును నర్తకునికిని గల శేషములు చట్టము నిరూపించుటలేదు. బ్రోకరులు స్థాన అమ్మకంశేషము కూడ ద్యూటీ చెల్లించుటలు చట్టము మార్పువలయును స్థాన త్రాన్స్‌ఫరు డాక్యుమెంటులు అన్నిటిపై ద్యూటీ చెల్లించబడవలయును.

బండ్లపై విధింపబడు పన్నులు నూపర్విజను ఖర్చులకు సరిపోవునట్లుండవలయును. తుపాకులపై ఫీజు హెచ్చించవచ్చును పెండ్లిండ్లకు రిజిస్ట్రేషన్ చేయవలయు పద్ధతి నేర్పరచి రిజిస్ట్రేషను ఛార్జీ విధింపవచ్చును. ఏవోఒక ప్రదేశమున ఈ నూచనను ఆమోదించుచి దానివల్ల కలుగు లాభనష్టములను పరిశీలించి ఇతర రాష్ట్రములందుకూడ ఈ ఏర్పాటును అమలునందుంచవచ్చును. పైన నూచించబడిన విషయ కంపెనీల పేరు కాకిటులపై ద్యూటీ విధించిన కంపెనీల రిజిస్ట్రేషను ఫీజు తగ్గింపవచ్చును.

కోర్టుఫీజులు

న్యాయనిర్ణయము ప్రభుత్వమువారి ధర్మముగనుటచే అందుల కెట్టిచార్జీ విధింపకూడదను వాదమును కమిటీవారు అంగీకరించుటలేదు. న్యాయనిర్ణయముకు ఖర్చులను మాత్రము పాట్లలు చెల్లించవలయునను సిద్ధాంతము ఆదర్శప్రాయమగుచున్నను ప్రస్తుతదేశపు ఆర్థికపరిస్థితులలో ఈ సిద్ధాంతమును అమలునందుంచుట అసాధ్యమని కమిటీవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. కాని కోర్టుఫీజుల పాట్లలకు ఇబ్బంది కలుగకూడదు.

కాపీయిస్టు ప్రాసెసు సర్వీసు ఫీజులు ఖర్చులకు తేనెంత మాత్రమే యిండవలయును. న్యాయమునందు నూచింపబడు ఆపిలును ననుసరించి కోర్టు ఫీజు విధించుపద్ధతి ఉచితముగ నేర్పరచును. కాని ఈ ఫీజును రెండు పర్యాయములు వున్న కొనుట బాంగ నుండునని కమిటీవారు నూచించుచున్నారు. కేసు దాఖలు చేయునప్పుడు సగము భాగము కేసు పరిష్కారమైన పిమ్మట మిగిలిన సగము వున్నకొనవచ్చును. కోర్టు ఫీజు అట్టచేద్ద్యూటీలను సవరించుటకు ప్రత్యేకముగ ఒక కమిటీని ఏర్పరచవలయును. అన్ని రాష్ట్రములందు కోర్టుఫీజురేట్లు ఒకేవిధముగ నుండవలయును. రెన్యు అప్పీలేషనులపై కోర్టు ఫీజు రద్దుచేయవలయును.

వారసత్వపుపన్నులు

ఇతరదేశములందు వారసత్వపు పన్నులు విధింపబడుచున్నవి. ఈ పన్నులపై ఆదేశములకు గొప్ప ఆదాయము కలుగుచున్నది. ఇట్టి పన్నులనే భారతదేశమున విధింపవలయునని ప్రభుత్వమువారు ఎన్నియో పర్యాయములు బుద్ధింబిరిగాని భారతదేశపు ఆవిర్భక్తికటుంబములవల్ల కలుగు ఇబ్బందుల ననుసరించియు, భూస్థితిగలవారి కీపన్నులపై ఇబ్బందికలుగకను ఉన్న కేసుతోడను, సరియగు ఆస్తి వివరములకు తెలిసికొనుట అసాధ్యమని లోమలచేతను ఈ పన్ను ఇంతవరకు విధించుటకు వీలులేదని వాయెను. భూమి విలువ నానాటికి పెరిగిపోవుచుండుటచే ఈ పన్నువల్ల భూస్థితిగలవారికి ఎట్టి ఇబ్బందియిందను. ఆస్తి విలువలను లెలసికొనుట అన్ని దేశములందు కష్టమైన విషయము. ఈకారణమువల్ల ఈపన్ను విధింపకూడని చెప్పుటకు సమయలేదు. ఆవిర్భక్తికటుంబములవల్ల కలుగు ఇబ్బందులు అంత గొప్పగా కాదని కమిటీవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. బ్రాహ్మణ్య ద్యూటీ, సైమలు ద్యూటీలను ఇతరదేశములందు విధింపబడుచున్నది. సక్సెషను ద్యూటీ భారతదేశపు వారసత్వపు సాంప్రదాయముల ననుసరించి విధింపబడు అసాధ్యము. ప్రాచీనుల పట్టు ఈ క్రిందివిధముగ విధింపవలయునని కమిటీవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

తూర్పుగోదావరి జిల్లాసంఘము కాకినాడ

(1895-వ సంవత్సరమున స్థాపితము)

1895. సంవత్సరమున గోదావరి జిల్లాలోని ప్రముఖులందఱు జిల్లాపరిపాలనవిషయములను ఆలోచించుటకు ఒక ప్రజాసంఘ మవశ్యకమని నిర్ణయించి "గోదావరి జిల్లాసంఘము" అను పేరు నీసంఘమును కాకినాడలో స్థాపించిరి. ఈసంఘము అప్పటినుండియు జిల్లాలోని వ్యవహారములు అనగా ల్యాండురి విన్యా నీటిసప్తయి మురుగుకాలులు, భూమిశీర్షులు, సర్వే నెటిల్మెంటుకోర్టుల జ్యూరిష్టిక్సుల మార్పులు మ్యూనిసిపల్ లోకలు ఫండు పరిపాలన ఆర్కైవ్ ఇన్ ఫోర్మేషన్లు యెస్టేటు ల్యాండు యాక్టు రేవులనర్తక పదుపాయములు, రైల్వే ప్రయాణీకుల కష్టములు, పుస్తక భాండాగారములు, ప్రారంభవిద్య పరపతిసంఘములు మున్నగు జనసామాన్యమునకు సంబంధించిన పరిపాలన విషయములలోని లోపములను కష్టములను, రాజకీయ, సాంఘిక కార్యకర్షణములను ఇండియా గవర్నమెంటునకు రాజధాని గవర్నమెంటునకును వారి తాతే ఆధికారులను ప్రజాపక్షమున సకాలమున తెలియపరచి ప్రజాభిప్రాయాను సారముగా మార్పులను జరిపించుటకు తగినకృషి చేయుచున్నది.

1895 సంవత్సరమున గవర్నమెంటువారు జిల్లా రీ నెటిల్మెంటుసందర్భమున అన్ని తాలూకాలను పర్యవేయించి పన్నులు కట్టుటలో భూమి ఖామందులకును రహితలకును కష్టమునకును గజేసిన అనేక కార్యములలో యిజిల్లా సంఘముతరపున ముల్ రాల్ ఫ్రీ న్యాయతి సుబ్బారావు పంతులుగారు, రావుసాహెబు వేవరకొండ సుబ్రహ్మణ్యంగారు, పాలెపు వెంకటసూర్యగోపాలంగారు, కీ॥కీ॥ గంజం వెంకటరత్నం పంతులుగారు, కృత్తి వెంటి పేర్రాజు పంతులుగారు, పెన్మత్స్య సుబ్బరాజుగారు, మామిళ్ళపల్లి రంగాచార్యులుగారు, బాదం వెంకటరత్నంగారు శ్రీపొలవరం జమీందారువారు మున్నగు ప్రముఖులు పాటుపడి తూర్పు పశ్చిమ గోదావరిజిల్లాలకు చాలవరకు చేసియున్న యు పకారము లందరకునువిశేషమే. కడపిన ముప్పది సంవత్సరముల నుండియు నీసంఘమువారు మహాసభలను జరుపుచు అనేకవిషయములలో గవర్నమెంటువారితో సుతరప్రత్యుత్తరములను జరిపియు విజ్ఞాపనములను పంపియు డిప్యూటీ కమిషనరు సేర్పాటు చేసియు తాత్కాలికసభలు సేర్పాటుచేసియు తగు పరిహారములను సాధ్యమయినంతవరకు బడయుచు ప్రజాసేవ చేయుచునే యున్నారు.

దీనికి ఉదాహరణముగ 1925 సంవత్సరమున డి.వి.డబ్లియూ. వారు తూర్పుజిల్లాలోని కాలవల నన్నిటిని ఏ ప్రీయలు నెల మూడవవారమున నేకటియేయుటకు నిశ్చయించినప్పుడు ఈజిల్లాసంఘమువారు సదరుకాలవలను యేప్రియలు నెలఖర వరకును తెరచియుంచనిపక్షమున దాల్చికును చెరుకుతోటలకు ను ఆవారనవ్వము కలుగగలదని గవర్నమెంటువారికి కలెక్టరు గారికి తెలియపర్చుటవలన యేప్రియలు నెలఖరవరకున కాలవలు తెరువబడినవి. అందువలన కాకినాడ రామచంద్రపురం తాలూకాల రహితలకు రెండుమాడులక్షల రూపాయల నవ్వము తప్పినది. ఇంటియేగాక సదరు కాలవల మరమ్మతు యొక్కవగా జరగవలసి యున్నదను కారణమువీధి వారము దినము లాలస్యముగా వానిని తెరచుటకు నిర్ణయించగా అట్లు ఆలస్యముగా తెరచుటవలన ఆకుమళ్ళతును వ్యవసాయము నకు చాలనష్టము కలుగుననితెలియపర్చి సదరుకాలవలను వారము దినములుముందుగానే తెరపించి రహితలకు ఈసంఘము వారు సదుపాయములను కలుగజేసిరి. ఈయేడునట్టిప్రయత్న మే చేయుచున్నారు. జిల్లాపరిపాలనలో సంబంధించిన యావద్విషయము లందు ప్రజలకు అనుపాయములు కష్టములు ప్రతియేట ప్రతి తాలూకాలోను కొంతవరకు సంభవించు చుండును. వానిని చక్కపరచుటకును లోపములను సవరించుటకును అధికారులతో సుతరప్రత్యుత్తరములు సదాజరుపుచుండవలెను. వారిని కలిసి కొనుమండవలెను. డిప్యూటీ కమిషనరు యేర్పరచు చుండవలెను. ఇది ఈజిల్లాసంఘము పూనికతో చేయుచున్నదని విశదపరచును తెలిసినవిషయము.

ఇప్పుడు మనజిల్లాకు రీ నెటిల్మెంటుచేయు నుద్దేశ్యముతో ప్రయత్నము రుచుచున్నది. మరియు నీసందర్భమున ఒక ల్యాండు రివిన్యూచట్టమును దొరతనమువారు త్వరలో తయారు చేయవైయున్నారు. గనుక ల్యాండు రివిన్యూజిల్లాలోని లోపములను రీ నెటిల్మెంటువలన రావైయున్న కష్టములను ప్రజలు సాంఘికముగా ఖండించి ప్రజాభిప్రాయములు గవర్నమెంటువారును

మండలాధికారులను మన్నించునటుల విన్నపములనుపుట మన కర్తవ్యమైయున్నది. యావత్తు ప్రజాసంఘమునకు సంబంధించిన యీకార్యమును చులకనగా తలపక పెక్కుప్రజాసభలనుగావించి తీవ్రముగా నాందోళనము జరుపవలసి యున్నది. రీ నెటిల్మెంటు సందర్భమున నీక్రింది విషయములను గమనించి అవి సాధ్యమగునటుల ప్రయత్నించుట భావ్యమని పలువు రభిప్రాయములనుచూపుదు.

(1) డి నెట్టరైజేషన్ సందర్భమున రాయల్ కమిషన్ వారును, జాయింటు పార్లమెంటు కమిటీవారును సిఫార్సు చేసియున్న లాండురివిన్యూజిల్లా కాసనసభవారితే నామోదించబడునరకు స్పెషల్ నెటిల్మెంటు ఆఫీసు చేయుచున్న యిజిల్లాలోని నెటిల్మెంటు ప్రయత్నములను ఆపుచేయవలయును.

(2) జిల్లాలోని మెరక ప్రదేశములకు మెరకపన్నును హెచ్చుచేయుట తగదు.

(3) రూపాయకు రెండుఅశ్రులకుమించి డెబ్బాప్రదేశములో కన్న ఎట్టపరిశీలులోను విధించరాదు.

(4) ఎచ్చటనైతే నిర్ణయించ బడు రీ నెటిల్మెంటు రేటు తనభూమికితగదని రైతులయనో అట్టి తనభూమిని మరల వర్గీకరణముచేయుమని కోరుటకు ఆరైతునకు హక్కు ఉండవలెను అట్టిసంబర్భమున ఒకసివిత్ కోర్టునకు ఆశ్రితు చేసికొనుటకు హక్కుఉండవలెను.

(5) పడిరూపాయలు అంతకు తక్కువ రివిన్యూకెల్లిం చుపట్టాదాయ విషయములో లాండ్ రివిన్యూ హెచ్చింపరాదు. వారికి ఉన్నపన్నును మాపుచేయుటయే న్యాయము.

(6) గతరీ నెటిల్మెంటు జరిగినప్పటినుండియు వ్యవసాయ శ్రుతియు విస్తారముగా నృద్ధియగుటచేత స్పెషల్ నెటిల్మెంటు ఆఫీసుల రెక్కవేసినప్రకారము వ్యవసాయమువకు ఖర్చుల వివరపుతించనానుఅతడుకలెక్టరునకు పంపించి జిల్లాగజటునందా మందుగ ప్రచురింపజేసినయెడల రీ నెటిల్మెంటు రేటుకు అప్పిమేటును ఆధారముగనుక రయితులకు అప్పిమేటునుపట్టి తాము చెప్పకొనవలసిన సంగతులు చెప్పకొనగలుగుదురుగావున అట్లు ప్రకటించుటకు కలెక్టరున కంపించవలసినది.

(7) పల్లములని వర్గీకరణముచేయబడిన భూముల మీద మెరకపంతులు పండించు చున్నప్పుడు సదరుభూములను మెరకలుగ మార్చి వానిక్కి మెరక రేటునే విధింప వలసినది.

(8) భూస్వాములు రైతులచే తమభూములపైన తగు పెట్టుబడిపెట్టి అభివృద్ధిచేసి పనిచేయుటకు ప్రోత్సాహముండునట్లు యిప్పుడున్న 30 యేండ్లకు బదులుగా నెటిల్మెంటు కాలపరిమితి 60 సంవత్సరములుగా నిర్ణయింపవలెను.

(9) జిల్లాలోని డెబ్బా, మెరక ప్రదేశములలోని సామాన్య రయితులయొక్క ఋణగ్రస్థతను గుఱించి తృప్తికరమైన పథకుల మీద విచారణ జరిపించి పరిష్కరింప వలసి యున్నది. కావున అన్ని తాలూకాల భూస్వాములను వెంటనే జిల్లాసంఘమున తిరిగి విశేషసంఖ్యలుగా సభ్యులుగాజేరి సంఘమునకు గౌరవప్రాముఖ్యముల శోసగల యును.

ఈసంఘములో సభ్యులుగా నుండుటకు కాకినాడ కాపురములు సంవత్సరమునకు రు 2 లును ఇతరులు ఒకరూపాయ యును చందాచెల్లించ వలయును. విశేషమంది సభ్యులు చేరిన యెడల ఎడతెగకుండ యిరీ నెటిల్మెంటు ల్యాండు రివిన్యూ జిల్లా ఆర్కైవ్ పరిపాలన సంస్కరణము లోకలుఫండు మొదలగు నితర వ్యవహారముల విషయమై కృషిసల్పుటకును మనము చేయవలయు విన్నపములకు నాందోళనమునకు నెక్కువ యవకాశముండును. కనుక నీస్వల్పచందా పట్టాదారు లందఱును ముఖ్యముగా సభ్యులుగా జేరగలందులకు కోరుచున్నాము.

కొమ్మిరెడ్డి సూర్యనారాయణ మూర్తి, లక్ష్మరాజు సుబ్బారావు, భూమిశ్రాధి వెంకట్రావు, మైదా వెంకటసులత, యల్లాజోస్యుల వెంకటేశ్వర్లు, దువ్వూరి వెంకటేశ్వర్లు, సుంక విల్లి సుబ్బారావు, తోట వరహాలయ్య దుద్దుంపూడి అచ్చయ్య, యల్లాజోస్యుల కామేశ్వరరావు

అధ్యక్షుడు.
నాళం రామలింగయ్య,
ఉపాధ్యక్షుడు
దుగ్గిరాల సూర్యప్రకాశరావు
కార్యదర్శి
నేత్రకంటి శ్రీనివాస కోనేటిరావు
సంయుక్తకార్యదర్శి.

లోగడ సంయుక్త గోదావరిమండల సభ యనుపేర జరుప నిశ్చయించి అనివార్యకారణములచేత నిలుపు చేయబడిన యా మండల సభను ప్రత్యేకతూర్పు గోదావరిజిల్లా సంఘము వారి యాదరణమున కాకినాడలో 1926 సంవత్సరము ఏ ప్రీయలో 8,4 రేదీలను (శని, ఆదివారములు) జరుపుటకు నిశ్చయింపబడెను. ఈసభకు మహారాజశ్రీ న్యాయతి సుబ్బారావుపంతులుగారు అగ్రాసనాధిపతిగాను, దుగ్గిరాల వెంకట సూర్యప్రకాశరావు పంతులుగారుసన్మానసంఘాధ్యక్షులుగానున్నుకొనబడిరి. త్వరలో జరుగవైయున్న రీ నెటిల్మెంటు వ్యవహారములను, డెబ్బాప్రదేశ ప్రదేశములలో సాగుబడికి నీటిసదుపాయములను, గవర్నమెంటు జమీందారీప్రదేశములలోన్ని ఇతర భూసంబంధ విషయములను గురించి మండలసభ చర్చలలో ఎక్కువ ప్రాముఖ్యమియబడును. అన్ని తాలూకాల నుండియు రయితులు భూస్వాములు విస్తార సంఖ్యలుగా అసభకు తప్పక దయచేయ వలెనని కోరుచున్నాము. డెబ్బాప్రదేశ 1-0-0 ఫీసు భోజనమునక దినమున కొక రు1-0-0 యును వసూలు చేయబడును. ఈసభావిషయములను గూర్చి ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు సన్మానసంఘకార్యదర్శులగు ముల్ రాల్ ఫ్రీ నేత్రకంటి శ్రీనివాసకోనేటిరావుపంతులు గారు మేములొండ రామారావు పంతులుగార్లపేర జరుప వలెనని కోరుచున్నాము.

దుగ్గిరాల సూర్యప్రకాశ రావు
నేత్రకంటి శ్రీనివాసకోనేటిరావు
తూర్పు గోదావరిజిల్లా సంఘ కార్యదర్శులు

ధర్మపాఠశాలలు బాపట్ల (గుంటూరుజిల్లా)

మహారాజశ్రీ చిట్టా అప్పయ్యగారు బాపట్లలో గొప్ప లోకోపకారియై యున్నారు. వీరు యీ పట్టణములో నున్నా చుట్టుపట్ల గ్రామాదులలో నున్నా గత రిసంవత్సరముల నుండి 15 ధర్మపాఠశాలలను స్థాపించుచున్నారు. వీరు విద్యా రులవద్దనుండి ఎట్టిపరిహారమును గోరుటలేదు. ఇంతేగాక విద్యార్థులందరికి పంకలు పుస్తకములు వస్త్రాలు వీరు ఉచితముగా సమైచ్యము చున్నారు. వీరు యీ పట్టణములో యొక యుచిత పతనమందిరమునుకూడ స్థాపించియున్నారు. నేనున్నా నానమోయోవ్యోగి యగు ఏ. యస్. కృష్ణస్వామి అయ్యర్ అవర్ గోగారున్నా బారిష్టరు పంతులూరు శేషతల్పకాయగారున్నా బాపట్లలో నున్నవీరి హయ్యర్ ఎలిమెంటరీ పాఠశాలను చూచితిమి. మేనుచుట్ట చూచినదానిని బట్టి నిశ్చయముగా యీపాఠశాల బాగుగా జరుపబడుచున్నట్లున్నా ననవచ్చుట ప్రకారము అన్నివసతులన్నా దానికి కావలసిన పరికరములున్నా బూర్తిగా సమైచ్యముచేసియున్నా గ్రహించితిమి. ఈపాఠశాలలో మూ్యాజియమున్నా గ్రంథాలయమున్నా గలవు. ఉపాధ్యాయులు ఎక్కిరి సమర్థులన్ను సంతుష్టిగా పనిచేయువారుగా నున్నారు. విద్యార్థులయొక్కవిద్యాభివృద్ధినిన్ని ఆటలు పాటలున్నా పరీక్షించి ఎక్కిరి ఆనందించితిమి. ఒక గ్రుడ్డివిద్యార్థికి గూడయీపాఠశాలలో విద్యగలవు చున్నారు. ఈలోకోపకార మైన ధర్మకార్యమును చేయుచున్న జిట్టా అప్పయ్యగారికి యెంతయోక్తి రీ చెందవలసి యున్నది. తరువాత మేము వీరి ధర్మపతన మందిరమును కూడ చూచితిమి. చెన్నపురిరాజధానిలో వెల్లడి యగు వార్తాపత్రిక లన్నియు నిందు గలవు. ఈ ధర్మపతనమందిరము వీదలకున్నా గొప్పవారికిన్ని సమానముగ యుపయోగ పడులూగున యేర్పరుపబడినది. మొత్తము మీద విన్నా జాతులకున్నా సామాన్యులకున్నా ధర్మవిద్య నిచ్చుటలో వీరు చేయుచున్న సునకార్యము ఎక్కిరి కొనియాడదగియున్నది. గనుక సదరు జిట్టా అప్పయ్యగారికి ధార్యకులందఱును శ్రీగవర్నమెంటు వారును అన్నివిధముల సహాయపడగలందులకు ప్రార్థితులు.

బాపట్ల 1 యస్. నీలకంఠం
అడివనల్, సబ్ జడ్జి
2 ఎ. యస్. కృష్ణస్వామి అయ్యర్
ప్రిన్సిపల్, సబ్ జడ్జి
3 పి. యస్. టి. శాయి
బారిష్టరు అండ్, గవర్నమెంటు ప్లీడరు

కలకత్తా, మార్చి 16. సర్ జగదీశ బోసుగారు భార్యతో కేపు బొంబాయి మొలులలో కలకత్తానుండి బయలుదేరి శనివారమునాడు యూరపుకు పయనమయ్యెదరు. బ్రిటీషు, కాంటి నెంటుల్ విశ్వవిద్యాలయములవార యూరపులో కొన్ని యుపన్యాసముల నిచ్చుటకై బోసుగారు హానించిరి. (అ. ప్రె.)

తొమ్మిదవ అఖిలభారత హిందూమహాసభ

విషయనిర్ణయసభ

13-వ తేదీ ఉదయమున విషయనిర్ణయసభ ప్రారంభమైనది. అప్పత్త్యతానివారమునుగూర్చి నిరంకుశ ఆమోదింపబడిన తీర్మానమున కింకను అధికమగు అవకాశము కలిగింపబడెను. శుద్ధిసంఘటనతీర్మానములుగూడ ఆమోదింపబడెను. కాననసభల ఎన్నికలకు హిందూమహాసభవారు ప్రత్యేకముగా ప్రతినిధులను నిలుపగూడదను తీర్మానమును లాలా లజపతిరాయుగా రుపపాదించిరి. హిందూమహాసభవారు ప్రత్యేకముగా నిలుపవలెనని పంజాబు ప్రతినిధులు మాత్రమే పట్టుదలను చూపిరి. మహాసభలో కక్షల కలుగునని తోచినందున వితంతువాహుములను గూర్చిన తీర్మానమును శ్రద్ధానందగారు రుపపాదించలేదు.

13వ తేదీ ఉదయమున విషయనిర్ణయసభలో ఆమోదింపబడిన తీర్మానములు

1. జగద్గురు శంకరాచార్య గోవర్ధనమత మధుమాదన తీర్థలవారుగ్రామిణియనుమహారాజును స్వామి కాంత్యనంద సరస్వతియను, కాశ్యపు మహారాజు సర్ ప్రతాపసింగుగారును, సయాంరాజు గారును, దేశబంధు చిత్తరంజనదాసుగారును, డాక్టరు కాశీ నరేంద్రచంద్రాచార్యగారును, సర్ సురేంద్ర నాథ దేవగిరిగారును, టి. వి. శేషగిరియ్యగారుగారును, మహామహాపాఠశాల జయదేవ మిత్రగారును, స్వామి విశ్వేశ్వరానందగారును టాబా రామనాథు గారును మృతి నొందినందుల కీసభవారు సంతాపమును వెల్లడించుచున్నారు.

2. హిందువుల హక్కులను కాపాడుటకును హిందువులలో అధికమగు నైకమత్యమును కలిగించుటకును గోరక్షణమును బాగుగా నొనరించుటకును హిందూనేపకదశము నేర్పరుచుట అత్యవసరము. వారు తమకాలమును కేక్తిని పూర్తిగా దేశమున కే వినియోగించువారుగా నుండవలెను. ఇందులకు ధనము కావలెను గాని ధనమును హెచ్చుగా సమకూర్చి దానివలన వచ్చేడు పట్టిలో యీపనిని సాగింపవలెను.

3. అప్పత్త్యతానివారమునుగూర్చి పంచములు ఆదిమాంధ్రులు అనబడువారు బహిరంగములగు పాపకాలలు, నూతులు, రాజమార్గములు, సభలు మున్నగువానికి వచ్చుటకును సాని నుపయోగించుటకు తదితరవర్తములవారు (హిందువులు) ఎట్టి అభ్యంతరమును కలిగింపగూడదు. వారు దేవాలయములలో దేవతాదర్శన మొనరించుటకుగూడ తగిన యవకాశమును దేవాలయాధికారులు కలిగింపవలెను.

అను నీమాడు తీర్మానములను 13వ తేదీ ఉదయమున జరిగిన విషయనిర్ణయసభలో నామోదింపబడెను. 13 వ తేదీ మధ్యాహ్నము మహాసభలో చర్చించబడును.

13వ తేదీ సాయంత్రమున జరిగిన విషయనిర్ణయసభ

హిందూసభపేట కాననసభలకు ప్రతినిధులను నిలుపగూడదని లాలా లజపతిరాయుగా రుపపాదించిన తీర్మానమును గూర్చి ఏడుగంటలసేపు విషయనిర్ణయ సభలో చర్చ జరిగినది. పండిత మాలవ్యాగా రేమియును మాట్లాడలేదు. 13వతేదీ రాత్రి ఆదివయసు పరిపూర్ణము కాలేదు. పంజాబు సంయుక్త రాష్ట్రముల హిందువులు దీనికి ప్రతిహతులుగా నున్నారు. 15వతేదీ ఉదయమునగూడ చర్చ జరుగవచ్చును.

(13 వ తేదీ తంతివార్త ఆ. (పె.)

విషయనిర్ణయసభ

14-వ తేదీ ఉదయమున మరల 4 గంటలసేపు విషయనిర్ణయసభ జరిగినది. "హిందూమహాసభవారు కాననసభలకు ప్రత్యేకముగా ప్రతినిధులను నిలుపగూడదు. ఏ రాష్ట్రమునందైన ఒక హిందూసభ్యుడు హిందూమతమునకు హాని కలిగించునని అఖిలభారత హిందూ నాయకసంఘమువారికి తోచినచో వారు రాష్ట్రీయసంఘముతో నాలోచించి ప్రత్యేకముగా ప్రతినిధిని నిలుపవలెను" అను తీర్మానము చివరకు అత్యధిక సంఖ్యాకులచే నామోదింపబడెను. దీనినిగూర్చి చాలతీవ్రముగు చర్చజరిగినది. హిందూమహాసభవారు కాననసభల ఎన్నికలకు ప్రతినిధులను నిలుపగూడదని లాలా ధునిచందు (ఎం.ఎల్. సి. స్వరాజ్యవాది)గా రుపపాదించిన పరంగా వీరిపోయినది.

14వ తేదీ మహాసభాసమావేశము

14 వ తేదీ మధ్యాహ్నము ఒంటిగంటకు మరల మహాసభ జూడెను. వరముబిలిసినందున 10000 మంది సభకువచ్చిరి. బరవాన్సు మహారాజు, బిర్హారాజు సర్ రామపాలసింధు, డాక్టరు గోకులచందన రాంగుగారు మున్నగు ప్రముఖులు వచ్చిరి. బాలగాయకముచియగు ముప్పరీమోహను మున్నగువారు ప్రారంభమున గానప్రార్థనాదులచే సభ్యుల నానందింపజేసిరి.

అప్పత్తానివారము

(1) అప్పత్త్యతానివారమునుగూర్చిన తీర్మానమును డాక్టరు బోముతరాంగా రుపపాదించిరి. "ఇటీవల సర్ రామ నాథనగారును భార్యయును కుమార్తెయును మధురదేవాలయమునకు వెళ్ళగా, వారిని రాసీయలేదు. మరునాడు వారు మరల గవర్నరు గోళ్ళకు ప్రభువుతోగూడ వెళ్ళగా, అడుగులకు మడుగులూగుదు మరీ రాసిచ్చిరి. (అమరావతి మనుకేకలు) దక్షిణాఫ్రికా మున్నగు విదేశములవారు భారతీయులను బాగుగా నాదరింపవలెనని అడుగుల కిటుల హాస్యాస్పదముగా మెలగు పూర్వాచారపరాయణుల కెటుల మొగము చెల్లును. ఈకళంకము తొలగవలెను. ఈలోపమున కనిపెట్టి మహమ్మదీయులును క్రైస్తవులును హిందువులను తమతమ మతములలో కలుపుచున్నారు" అని చోయితీరాంగారు నుడిచిరి. దీనిని దేశ్వరీ లాలుగారు బలపరచిరి. "నేను చమరబాతివాడను అనగా అప్పత్త్యతాను. తొలగింపనిచో హిందూమతమును నాకను సత్వేట ముంచివేసిన వారగుదురు." అని లాలుగారునుడిచిరి.

సనాతనులందరూ పండిత మాలవ్యాగారి నాయకత్వము నంగీకరించి అప్పత్త్యతను తొలగింపవలెనని గంగావిష్ణు కాశ్రి(సనాతని)గారు నుడిచిరి.

బ్రాహ్మణులకుగల అన్ని హక్కులను ఇతరవర్ణములవారికిగూడ నుండవలెనని స్వామి సచ్చిదానంద వేదాంతిగారు నుడిచిరి.

మంత్ర పాఠాయుగారును, దివానుబహదరు రంగాచారిగారునుగూడ తీర్మానమును బలపరచిరి.

పిమ్మట ఓట్లు పుచ్చుకొనగా తీర్మాన మామోదింపబడెనని అధ్యక్షుడు నుడిచెను.

నేను పంచములతో కలిసి భుజించుటకును వారికి జంభ్యములను వేయుటకును అంగీకరింపను అని ఒకసభ్యుడు లేచి అరచెను. దానినామోదింపదు పలువురు చేతులను తట్టిరి.

"ఈతీర్మానమునకు ప్రతిహతులుగా ఒకసవరణ నుపపాదించగోరెద మని స్వామి ప్రకాశానందగారును మరీ 20 మందియును సంతకములుచేసిపంపిన లేఖ నాకు చేరలేదు" అని అధ్యక్షుడు నుడిచెను.

అంతట సభలో అల్లరిబయలుదేరెను. ఒకసాధువు లేచి జెండాను పైకెత్తెను. పూర్వాచారపరాయణులు చాలమంది సభను విడిచిపోసాగిరి. లాలాజీ మాలవ్యాజీగారు మున్నగునాయకులు వేదికపైకెక్కిమాట్లాడిరిగాని ఆగోలలో ఎవరికిని వినబడలేదు. 15 నిమిషములవరకును నెమ్మది కలుగలేదు. సనాతన సంస్కరణ పక్షముల నాయకులకు సంభాషణలు జరిగెను. పిమ్మట మాలవ్యాగారు బోధింపగా నెమ్మది కలిగినది. సనాతన నాయకులు మరల సభలో వేదికపైని కూర్చుండిరి. పిమ్మట అధ్యక్షుడును లాలాజీయును ఉపసవించిరి. లాలాజీ ఉపన్యాసమున సభ్యులు నిశ్చేటముగా నాలకించిరి. "బహిరంగము లగు (వర్ణకు) వీధులకు మాతులను పాపకాలలనుగూర్చి ఎవ్వరికైన ఆక్షేపణ కలదా?" (లేదని అందరూ ఒప్పుకొనిరి.) వ్యక్తిసంబంధము లగు వానినిగూర్చి యజమానులయిష్టముగాని నిర్బంధములేదు. (చప్పలులు) దేవాలయములనుగూర్చిగూడ నిర్బంధములేదు. కావున నిరుటి తీర్మానములోను యాతీర్మానములోను వ్యత్యాస మేమియును లేదు. ఇతరమతములవారు కోట్లకొలది కరపత్రముల నచ్చుపేసి పంచిపెట్టు చున్నారు. మనము ఏన్నుమండదగునా? మనమతమునా రన్యమతములలో వేల కొలదిగా కలియుముండ నుపేక్షింపదగునా." అని లాలాజీ నుడిచెను.

నిరుడు మాలవ్యాగారి ఆహ్వానముప్రకారము 150 మంది పండితులు కాశీనగరమున సమావేశమై అప్పత్త్యత శాస్త్ర సమ్మతముగాదని నిరారణచేసిరి. దానినిపుడు మార్చ నేలనని పండిత దీనదయాశుగారు నుడిచిరి. అంతలో మరల కొంత అల్లరి ముమ్మారు కలిగెను. మాలవ్యాగారు మరల సుపన్యసించిరి. నెమ్మది కలిగెను. మరల పండిత దీనదయాశుగారును స్వామి దయానందగారును వేదికపైకివచ్చిరి. తాము సభకువదలిపోయెదమని దీనదయాశుగారు నుడిచిరి. సభలో చాలమంది లేచిరి. పిమ్మట మాలవ్యాగారు రెండుసార్లు ప్రతిపక్షులను మందలించుచు మాట్లాడిరి. ఇందు పాతకమేదియును లేదు. ధర్మహాని ఏమియునులేదు. అట్టి దేదైననున్నచో ఆపాపమునంతను నేనేభరించెదను. తీర్మానము అత్యధికసంఖ్యాకులచే నామోదింపబడెను. మీరులేచిపోవుట మాకిష్టము లేదు. పోకతప్పందం రా నిశ్చేటముగాలేచి పొండు. లేదా అధ్యక్షుని ఆజ్ఞలకు బద్ధులై యుండుడు అని మాలవ్యాగారు నుడిచిరి. అంతటితో పండిత దీనదయాశుగా రంగీకరించితిని తెలిపిరి. రెండు గంటలసేపు కలవరము జరిగినపిమ్మట మరల నెమ్మది కలిగినది. శుద్ధితీర్మానము ఏక గ్రీమముగా నామోదింపబడెను. అంతటితో సభ ముగిసెను.

15వ తేదీని జరిగిన మహాసభ

సభ్యులసంఖ్య చాలతక్కువగా నుండెను. సభానిబంధనలు, విజ్ఞప్తివద్ద, యితరసంఘములతో సోదరభావము, స్వదేశవస్తువులను నాడుట, ఖద్దరుకట్టుట, మతసాంఘికకార్యములకు కాంతిసేన, గోరక్షణము, కసరత్తు మున్నగు వానినిగూర్చిన తీర్మానములను రెంటిని అధ్యక్షుడు డుపపాదించెను. రెండును ఆమోదింపబడెను.

హిందూసంఘటనమును గూర్చినతీర్మానమును శ్రీమాన్ విజయరాఘవాచారిగారు (నేలము) ఉపపాదించిరి. మతాంతరుల బారినండి హిందూమతమును గాపాడుట వివిధవర్ణముల శాఖలవారిలో సహృదయమును కలిగించుట యిదిరెండును సంఘటనమునకు ముఖ్యకర్తవ్యములు అని ఆచార్యులుగానునుడిచిరి.

పిమ్మట కాననసభల ఎన్నికలనుగూర్చి చాలచర్చ జరిగినది. స్వామి సత్యదేవుగారు మాట్లాడిరి. "కాంగ్రెసువారు నిలుకడలేని పద్ధతి నవలంబించుచున్నారు గాని హిందూసభ వారు ప్రత్యేకముగా కాననసభలకు ప్రతినిధులను నిలుపవలె"నని భాయీపరమానందుగారు నుడిచిరి.

అతివాదులు విితవాదులు ఆరాజకవాదులు మున్నగు నన్ని తెగలవారును హిందూసభలో నున్నారు. రాజకీయము లిచట పరిపూర్ణము కావలెను. "హిందూనాయకు లెవరైన మతమునకు నష్టముకలిగించిరా?" (పండిత మోతీలాలుగారు) అని ఒకరనిరి) నెప్రూగాగారు అటులనెన్నటికిని చేయరు. ఇతరమతములను నిరసింపగూడదు" అని లాలాజీ నుడిచెను. రాజకుమారు [అమేతీ] పండిత హరిహర సదాపుగాగారు తీర్మానమును బలపరచిరి. తీర్మాన మామోదింపబడెను. సంఘటనతీర్మాన మామోదింపబడెను.

పండిత నెప్రూగాగారి ప్రకటన

దీనిని పండిత నేరీరాం తర్కగారు చదివిరి. "నాకిప్పుడు ఢిల్లీలో పనియేమియునులేదు. ఈసభకొరకే నేను వేచియుంటినిగాని 13, 14 తేదీలలో కాననసభల విషయము చర్చకు రాలేదు. నేను 15 వ యింకొకచోట ముఖ్యముగానుండవలసి యుండుటచే వెళ్ళితిని. ఈలేఖను నామిత్యులగు నేరీరాంగారు సభలో చదివెదరు. నేను హిందూసభలో సభ్యుడనుకాను. చివను మీరు తమించి వినగోరెదను. నాభావములు బాతీమవ్యుత్పన్నమును వదలి ప్రత్యేకసంఘవ్యవహారమున నిలువజాలవు. హిందూసంఘమునుబలపరచివిజయమునుకలిగించుటయేహిందూమహాసభవారి సంకల్పము. ఈసభలో అన్నిరకములరాజకీయముగు కక్షతవారును కలరు. అట్టిచో మీరు రాజకీయముల నెటుల నెరవేర్చగలుగుదురు? ఇతరపక్షముల సభ్యులలో హిందూమతాభిమానముగల వారికి మీరు ఓట్లు యియ్యవలెను. వారు వితవాదులా అసహాయవాదులా అనువిషయ ములోచింపగూడదు. అట్టిచో వారెటుల కలసి పనిచేయ గలుగుదురు?

అసహాయవాది కాననోల్లంఘనమును కోరును. వితవాది విజ్ఞప్తితో తృప్తి నొందును. కావున మీరు హిందూసభపేట ప్రతినిధులను నిలుప వీలులేదు. కాంగ్రెసు మహాసభలో హెచ్చుమంది హిందువులే కలరు. ఇతరమతసంఘములెన్ని ఏర్పడినను దానిప్రాముఖ్యమునన్యభంగము కలుగదు. అట్టిచో కాంగ్రెసు మహాసభాధికారము నేల తీసివేయవలెను? ఈక్రాంత హిందూసభ కా అధికారము నేల యియ్యవలెను? మీరు కాననసభలకు ప్రత్యేకముగ ప్రతినిధులను నిలుపవలచినచో హిందూసంఘాభివృద్ధికి ముప్పు కలుగును. హిందూమతమున అసంఖ్యాకములగు వర్ణములన్నవి. ఈసానములకొరకు చాలస్వర్ణులు కలుగును. హిందూసభ సభ్యులందరూ కాంగ్రెసులో చేరినచో మీయిచ్చనిచ్చినవారిని కాననసభలకు నిలుపవీలగును. మీయిచ్చవచ్చిన విధానమును నిర్ణయింప వీలగును. అదియే ఉత్తమ మార్గము" అని నెప్రూగాగారు వ్రాసిన సందేశమును నేరీరాంగారు చదివిరి.

హిందూమహాసభవారు అభ్యర్థులను నిలుప నలచుటచే స్వరాజ్యపక్షమువారు పలువు రీసభకువచ్చుట కవకాశము కలిగినందులకు నేను సంతసించుచున్నాను. మహమ్మదీయులు ప్రత్యేకముగ ప్రతినిధులను నిలుపుచుండగ వారి నెలయును అనజాలక పోతిరిగాని హిందువులను మాత్రము మందలించ గడగిరి. ఇది సరికాదని మాలవ్యాగారు నుడిచిరి. పిమ్మట ఓట్లుపుచ్చుకొనగా శ్రద్ధానందస్వామియును కొందరు స్వరాజ్యవాదులును ప్రతిహతులుగా నుండిరి. హెచ్చుమంది తీర్మానము నామోదింపిరి. అధ్యక్షుని అంత్యోపన్యాసములో సభ్యులకి నెను. ఈస్థరు నెలవులలో చీహారులో మరల సభజరుగును. (ఆ. (పె.)

కోటసంస్థానపు విందు

రాజప్రతినిధి యువన్యాసము

చైత్రాయితాంతు కోట, మార్చి 15-మార్చి 14 వతేదీ ని కోట సంస్థానపు విందుసమయమున రాజప్రతినిధి యిట్లు చెప్పెను.

కోట సంస్థానమునకు నేను వచ్చుట కిదిమే మొదటిసారి. నాకొసంగిన స్వాగతమునకు మహారాజావారికి నేను వందనము లర్పించుచున్నాను. నాతోకూడ రాజేకపోయినందులకు రీతింగు ప్రభువిచారిండు చున్నది. హిందూదేశమునుండి వెడలునప్పుడు జరుగు పీడుకొలె సమయములందు తగినబలమును కలిగియుండ వలెనని ఆమెయిప్పుడు విశ్రాంతి తీసుకొనుచున్నది. ఆమెహిందూ దేశమునందు చేసియున్న పనికి మీరామెను ప్రశంసించుట ఆమె వినియున్నయెడల యెంతో సంతసించెడిది. ఆమె వెడలిపోయిన పిమ్మట కూడ ఆమె ప్రారంభించిన శిశుసంరక్షణ మొదలగు పనులన్నీ సరిగా జరుగుచుండవలయునని ఆమె కోరికయై యున్నది.

మీరు నన్నుకూడ ప్రశంసించియున్నారు. ఇప్పుడుపరి స్థితులు కొంత నిలకడగా నున్ననీ మహారాజులగు మీరు ప్రశంసించుట నాకు సంతసము గూర్చుచున్నది. ఈపరిస్థితు లిట్లేయుండి హిందూదేశముయొక్క విశ్వర్య మింకను అభివృద్ధి కెందునని నేను నమ్మెద. హిందూదేశమునుండి నేను వెళ్ళక పూర్వమే కోట సంస్థానమునకుగూడ రాగలిగినందుకు నేను సంతసించుచున్నాను. మహారాజాకోట సంస్థానములను నేను బాగుగా నెరింగియుండకపోయినట్లయిన రాజపుత్రానాను గురించి నాకుపూర్వమైన జ్ఞానముండజాలదు. 17 వ శతాబ్దము నుండియు నీకోట సంస్థానము ప్రత్యేకసంస్థానముగా నిలచియున్నది. 1817 లో జరిగిన సంధి వరతులను బట్టి బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు కోట సంస్థానముతో మరలెంత దగ్గరసంబంధ మేర్పడినది. రాజపుత్రానాలో చిరకాలము నుండియు వచ్చుచున్న రాజవంశము వారలలో నొక్క రగుటచే నేను మిమ్ముల నిచ్చటనే చూడదలించియుంటిని. 37 సంవత్సరములక్రిందలమీరి సంస్థానపు గద్దె నెక్కి 80 సంవత్సరములకు వైసుండియు పాలనాధికారమును మీరు చక్కగా చలాయించుచున్నారు. మీ సంస్థానమునందు మీకుగల ప్రేమయు దాని యభివృద్ధియందు మీకుగల ఆభిలాషయు సర్వవిధములు. మీసంస్థానమందేగాక సర్వ సంస్థానములకు సంబంధించిన సంస్థానాధీశుల సంఘము నందును కళ్యాణాలయందును మీకెంతయో ఆభిలాష గలదు. మీకు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమందుగల రాజభక్తిని వేరుగా చెప్పవక్కరలేదు. యుద్ధసమయమున మనుష్యుల నిచ్చియు ధనము నొసంగియు మీ బ్రిటిషుప్రభుత్వమున కెంతయోసాయ మొనర్చియున్నారు.

సార్వభౌమునికి మీయందుగల ప్రీతికి సార్వభౌముడు మీకొసంగిన గౌరవచ్చియులే తార్కాణములు.

భారతీయులు సైన్యములో చేరుటకు తగిన శిక్షనొసంగు పట్ల స్క్రీమ్ కమిటీ శిఫారసు లెంతయో యువయోగకరంబులని మీతోకూడ నేను నమ్ముచున్నాను. సంస్థానములవిషయమొకడ ఆలోచించుటకై స్వదేశ సంస్థానముల ప్రతినిధియొకడు ఆకమిటీలో సభ్యుడుగా నియమింపబడెను. ఈసంస్థానమువలె ఖాత్రము కలిగిన సంస్థానములు పెక్కులు లేవు. 1650 సంవత్సరముండి సంస్థాన ప్రజలు యుద్ధములు పట్టిరి. అప్పటినుండి 17, 18 శతాబ్దములలోనేగాక 19 వ శతాబ్దములలోకూడ అప్పుడప్పుడ సంస్థాన ప్రజలు తమపాదము ప్రతాపములను గవ్వరచుచున్నవి. 20 శతాబ్దమునందు మహాయుద్ధములో పాల్గొనిరి.

యుద్ధానంతరమున అధికపరిస్థితులు అసంతృప్తికరముగ నుండుటచే కరెన్సీ కమిషను వారు విచారించుసమస్యల నింతకు ముందు విచారించుటకు పీలుపడినదికాదు. ఇప్పుడు పరిస్థితులు విచారణ కనుకూలముగ నున్నవి. కావున యీ కమిషను వారు చేయబోవు శిఫారసులు హిందూదేశ ఆర్థిక పరిస్థితులను పదిలపరచుటయేగాక వర్తక వ్యాపారముల కెన్నియో సౌకర్యములను కలుగజేయును. ఈదేశములో స్థానిక పరిస్థితులకు తగినట్లుగ ఎక్సేంజీ కరెన్సీ విధానములు మారకుండ నున్నట్లయిన వారి శిఫారసులు పెంపొందుటకు పీలుండును. కోట సంస్థానాధీశుడైన మీరు నాకొసంగిన ఆతిథ్యమునకు మరియొకమారు ఆభినందించి కోట మహారాజాగారికి ఆయరాజోగ్య విశ్వేశ్వర్యాభివృద్ధికలుగవలెనని కోరుచున్నాను. (అ. ప్రె.)

పయిలీరు సంపాదకులుగ నుండి విరమించిన శ్రీ. ఇ. వూలావేలుగారు గూడ భారతదేశము విడిచిపోయిరి.

పంజాబు శాసనసభ

పోలీసు గ్రాంటు

తగ్గించుటకు ప్రతిపాదించబడిన తీర్మానముపై చర్చ

(అసోసియేటెడు ప్రెసు తంతి)

లాహోరు, మార్చి 16:—పోలీసుగ్రాంటు మొత్తమునొక రూపాయి తగ్గించవలయునని ఛార్జి అఫ్ జర్జి హక్కుగారిచే ప్రతిపాదించిన తీర్మానముపై నేడు పంజాబుశాసనసభ యందు చర్చ తీరిగి ప్రారంభమయ్యెను.

పోలీసుపరిపాలనను ఖండించు పెక్కు అసభికారసభ్యులు డిప్యూటీ హౌస్ సభ్యుల గావించిరి. పోలీసుశాఖయందు లంచగొండితన మధికముగ వ్యాపించియున్నదని తెల్పిరి. నాల్గుగంటలు చర్చించినను చర్చ సంపూర్ణికాలేదు. రేపటివరకును శాసనసభ నిలిచేయబడెను.

ముఖ్యకార్యదర్శి డెన్వెలు, హోంకార్యదర్శి డాబ్ సన్నుగార్లు పోలీసుడిపాట్లుమెంటులు వెనుకవేసికొనివచ్చిరి. పోలీసుశాఖను ఉద్యోగులను నిరసించుట అన్యాయమనియు, ఆక్రమణమనియు, అనుపయోగకరమనియు వారు చెప్పిరి. అసభికారుల ప్రసంగములు పోలీసుచరిత్రయు, పోలీసు సంస్థ లెట్లు తెలిగినవో తెలియనట్లు వ్యక్తముచేయుచున్నవి. బ్రిటిషువారిండియాలో అడుగుబెట్టుటకు పూర్వమే లంచగొండితన మీదేశమందు గలదు. గ్రామపోలీసు సంస్థలు బ్రిటిషువారి అధీనముగనప్పుడే అవి లంచములు దీసికొనుచున్నవని బ్రిటిషువారిరుంగుదురు. ప్రకృతమందు గల పోలీసువిధానమున, దొరతనమును నిందించువారు జైలు సాము దుర్బి ని యొగ ము చేయు అసభికారము సంస్థలనూ మరచుచున్నారని డెన్వెలుగారు పేర్కొరి. లంచగొండితన మను విషము నొకనెలలో గాని ఒక సంవత్సరములోగాని అణచుట సాధ్యముకాదు. అసభికార సభ్యులు నూచించిన విషయములపై నెమ్మదిగను శాంతముగను చర్చించవలయును. ఎల్లప్పుడును న్యాయమును విమర్శనల ఆవృత్తినిం దొరతనమట్టి విజ్ఞాపనలగురించి బాగుగ విచారించును. జీతము హెచ్చించినయెడ వ్యక్తి లంచములనుదీయుట మానుట గురించి డెన్వెలుగారు సందేహించిరి. సంపూర్ణముగ ఫించను నీయుటకుపూర్వము పోలీసు ఉద్యోగి ఆప్టిని గురించి దొరతనము చక్కగ విచారించవలయునని డెన్వెలుగారుబల్కిరి. గ్రామ క్రిమినలు పరిశోధనలందు ప్రజలే శ్రద్ధవహించుచినములు నమ్మనీయు పంచాయతులు న్యాయనిర్ణయములను దేలుట సహాయము నీయుచున్నవో అటులనే గ్రామ సంస్థలు పోలీసు నకు సహాయము చేయుననియు సభ్యుడు వదించెను.

డాబ్ సన్ గారి నిరాకరణము

పోలీసు శాఖయందలి పెద్ద ఉద్యోగులపై మోపబడిన నేరారోపణలను డాబ్ సన్నుగారు నిరాకరించి పోలీసు శాఖ వంటి పట్లను సర్దుములు శాసనసభయు ప్రజలయు సహాయము నొందవలయుననియు ప్రారంభము విమర్శనములు శాఖలపైగావించరాదనియు సభ్యుడు చెప్పెను. పోలీసుదళమందలి లోపము లెట్టివియున్నను భారతదేశమందని మిక్కిలి ప్రశస్తమైన దళముగ నున్నదని డాబ్ సన్నుగారు మడిచిరి.

లంచగొండితనమును అణచుటకు బదులుగ దొరతన ముదానిని ప్రోత్సహము చేయుచున్నారని మియాక్ అబ్దుల్ అజీజుగారు చెప్పిరి. ఈ సభ్యుడు యీవిషయముపై పూర్తిగ నొక గంట ఉపవ్యసించెను. "తేడు." అని బిగ్గరగ సర్ జాన్ మేనార్డు వదించెను.

* * *

పంజాబు శాసనసభాసభ్యునిపై

దౌర్జన్యముజూపుట

మాంటుగోమరి జైలునందు జరిగిన సంగతి

విచారణసంఘపురిపోర్టు ప్రకటింపబడెను

(అసోసియేటెడు ప్రెసు తంతి)

లాహోరు, మార్చి 15:—పంజాబు శాసనసభా సమావేశమందు నేడుపంజాబు జైలువిచారణకమిటీ నివేదికను సర్

మేనార్డుగారు ప్రవేశపెట్టెను. కాని అందులకుబదులుగా ప్రశ్నల యనంతరము యిటీవల లాలాబోధరాజుగారిని మాంటుగోమరిజైలునందు దౌర్జన్యముచేయబోవుటను గురించి విచారింతుటకు నియమించిన కమిటీ నివేదికను శాసనసభయందు ప్రవరించెను.

18 పూబ్ల్యుకేపు టావులపై రిపోర్టు పైపుచేయబడెను. కమిటీ అధ్యక్షులగు లమ్ముడెన్ గారుగాక మిగిలినసభ్యులు యేకగ్రీవముగ రిపోర్టునిచ్చిరి. మ్యాంటుగోమరి జైలునూపరిండెంటుగ మేజరు ట్రూటరు, వి. ఎమ్. డి గారు ప్రత్యక్షముగ యీవ్యవహారమందు పాల్గొనినట్లు రుజువు చేయుటకు సాక్ష్యములేదు. అయినప్పటికిని వారిఅనుమానమునకు కారణములేవని తాము చెప్పజాలమని కమిటీచెప్పెను. బోధరాజుగారిచే బొందగలిగిన పబడుటకు వ్యక్తియమైనట్టియు, ఉద్యోగ సంబంధ మైనట్టియు కారణములు నూపరింపెండెంటునకు ముఖ్యముగ గలవు. విచారణగావించుమికికమిటీ జైలుసందర్శించెనని ఆయన చెప్పుచున్నాడు. ఆయనజైలుల ప్రవర్తనతో యేకమగుట, ముఖ్యముగ అనుమానపరిస్థితులందు వార్డరు రీమటు ను ససె ఎండు చేయుట వలన నూపరింపెండెంటుపై అనుమానమును హెచ్చుచేయుచున్నది. అయినప్పటికిని పరిస్థితుల సూచనంతప్పవ్వముగ లేకుండుటచే నూపరిండెంటుపై నిశ్చయముగ నేరముమోపుటకు అవకాశములేదు. అయినప్పటికిని ఆలస్యములేకుండ కట్టుదిట్టముగ ఆయన విచారణచేయకుండుట నూపరింపెండెంటు లోపమనియు, ఆయన విచారణచేసినయెడ వాస్తవాంశములు బయటపడియుండుననియు, కమిటీ సభ్యుల నిశ్చయాభిప్రాయము.

జైలురునుగురించిన కేసు

జైలురునుగురించి వేరువేరువిషయములు గలవు. మూడు గంటలపాటు మహమ్మదీయులు భగవత్పార్థసలు చేయుసమయముగాను గాన జైలురు ప్రార్థనలందు నిమగ్నుడైయుండెనువాదము సరియైనదిగాదు. అంతియకాక జైలురుగావించినది పైపై విచారణయనియు మిక్కిలి పృథ్విమైనదనియు తెలియుచున్నది. చక్కారయందు నేరస్థ లేమిచేయుచున్నారో తెలిసికొనుటకు ప్రయత్నములుసల్పబడలేదు. వారిననుకరించిన కాన్స్టేబు ఉద్యోగులనుండి స్టేటుమెంటుల దీసికొనలేదు. ఈవిచారణనుబట్టి తేలునదేమన వాస్తవాంశముల నణచుటకు జైలురు ప్రయత్నించెనని స్పష్టమగుచున్నది. జైలురుయొక్కనర్తనమే ఆయనను ఖండించుచున్నది. లాలా బోధరాజుగారికి ఆయనగుణపాతమును నేర్పవలయునని అభిప్రాయము డయ్యెనునునదిగూడ వాని యుద్దేశ్యమునకు జేర్పవలయున్నది. ఇటువంటి పరిస్థితులను జైలురు ప్రవర్తనయు, జేనరుని ములుట్లాగాను యీవ్యవహారమందు పాల్గొనెననియు బుధియా హుస్సేనులు గావించిన నేరము నాయన ప్రోద్బలము గావించెననియు ననుటకు సందియములేదు.

వ్యతిరేకాభిప్రాయము

తాను గావించిన వ్యతిరేకాభిప్రాయముందు కమిటీ అధ్యక్షుడు లన్ డెన్ గారిటులవ్రాసిరి:—నూత్నుబుద్ధిగల జైలురు బహిరంగ స్థలమునం దెదురుకొనునని తా నంగీకరించబడదనియు, అట్లు చేయుటచే తప్పకవెల్లడియగునని తెలిసికొనజాలనంత అజ్ఞాని జైలురుకాదనియు లన్ డెన్ గారు చెప్పిరి. ఆయన దౌర్జన్యము చేయుటకు ఖైదీగది కంటే బహిరంగస్థలము జైలురు ఎన్నుకొనదు. ఖైదీగదినద్ద ఎవ్వరునుకూడ తలస్థింపకుండుటయేగాక కావలసినంతప్రవ వదార్పముగూడ లభించియుండెడిది. ఇట్టి పరిస్థితులందు జైలురుపై అనుమానమునకు గట్టికారణములున్న కేసు రుజువు చేయుటకు సాక్ష్యములేదు అని లన్ డెన్ గారు వ్రాసిరి.

సర్ జాన్ మేనార్డుగారు

రిపోర్టు ప్రవరించి, నూపరింపెండెంటు, జైలురు వారి వారి నిహితధర్మములను నెరవేర్చిరి కాని దొరతనము తీర్మానించెనని సర్ జాన్ మేనార్డుగారు చెప్పిరి. జైలుశాఖయందుండి సివిలు మెడికలు శాఖయందు పనిచేయుటకు జైలు నూపరింపెండెంటుగు ట్రూటరుగారు మార్చబడిరి. జైలురునియామటుల్లాఖాను చిన్నజిల్లాజైలునకు మార్చబడెను. వారినొకపెద్దజైలు నందు పనిచేయుటకు దొరతనము నియమించదు. దౌర్జన్యము చేయుటకు ప్రయత్నించిన యిద్దరు ఖైదీలును అనతికాలములో విచారింపబడెదరు.

సోమవారమునాడు మహారావం తెనవద్ద ఉత్తరముగా కొండలవద్ద వరద లెక్కువై ఒకస్త్రీమరు కట్టుత్రాళ్లు తెంపుకొని ప్రయాణికులతో గూడ కొండలకు గొట్టుకొనెను. ఐదుగురకు గాయములు తెగిలెను. ఒకరు ఆసుపత్రిలో చనిపోయిరి.

భారతశాసనసభ

వైనాన్సు బిల్లుపై చర్చ

దీర్ఘి, మార్చి 18:—సామ్రాజ్యశాసనసభ సోదినయ మురల సమావేశమయ్యెను. ఆర్మీకాంటికు బోర్డువయమై దా దాపు 25 ప్రశ్నలు అమరబడెను. దాట్ల 5 లోకరిగారిప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు యుద్ధము ముగిసినప్పటినుండి పన్నెయి (తాంబిలో) రాజప్రతినిధి కమిషను హోదా గల 70 క్రొత్త ఉద్యోగములు సృష్టించబడినవియు తగిన భారతీయులు దొరకుట లేదనియు ఇప్పటికి ఈ ఉద్యోగములలో 40 మాత్రమే భారతీయుల కివ్వబడినవియు బోర్డునుగారు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. భారతీయుల కిఉద్యోగములందు శిక్షాసాంకుటకు తగువిధానములు చేయ (ప్రభుత్వమువారు యత్నించుచున్నా రని తెలుప బడెను.

పెంట్రలు ఆర్మీజరిబోర్డునకు ఆరుగురుసభ్యులను ఎన్ను కొనవలసియుండెను. అందులకు 8 మంది (పేనులు) ని సభవారు ఎన్నుకొనిరి. స్టాండింగ్ ఎనిగ్రేషను కమిటీకి (పేనులు) 16 మంది ఎన్నుకొనబడిరి.

టారిఫ్లపై ఆమెండుమెంటు బిల్లుపై చర్చ ప్రారంభ మయ్యెను. సే త యం త్ర సామగ్రియందు కాటను యార్డు రీలింగ్ యంత్రములు పికింగుబాండులు తేర్చువలయునని సేతుకస్తూరిభాయి లల్లాభాయిగారు లోకసభకు సుపాదించిరి. ఈసభరణను సర్ చార్లెస్ ఇన్నిసుగారు ఆమోదించిరి.

సవరింపబడిన బిల్లును ఆమోదించవలయునని సర్ చార్లెస్ ఇన్నిసుగారు రుపపాదించిరి. బి. దాసుగారు ప్రభుత్వమువారి టారిఫ్లనిధానమును అయిదువేలతో కొనసాగించుచున్న సందర్భము విధానమును ఆక్షేపించిరి. చివరికిన్న మనకు సందర్భము ఇవ్వ బడలేదు. సాకై నుపై దిగుమతిపన్ను తగ్గింపబడెనని దాసు గారు ఎత్తిచూపిరి.

కొంతచర్చజరిగినపిమ్మట టారిఫ్లసవరణబిల్లు ఆమోదింప బడెను.

పిమ్మట టాముకినుసగురు మద్రాసు సివిలు కోర్టు సవరణబిల్లును ప్రవేశపెట్టిరి. ఈబిల్లు ఆమోదింపబడెను.

వైనాన్సు బిల్లు

సర్ బేసిలు బ్లాకెటుగారు వైనాన్సుబిల్లును ప్రవేశపెట్టి రి. ఇప్పటికి సభయందు సభ్యులసంఖ్యవిగుల తక్కువగనుండెను. ప్రభుత్వపు డెంబీలయందు సర్ బేసిలు బ్లాకెటుగారు మాత్ర మేయుండిరి. ఆర్థికసభ్యుడు బిల్లును ప్రవేశపెట్టుచు ఎట్టి ఉప న్యాసము ఇవ్వలేదు.

బడ్జెటుపై ఎట్టి చర్చజరుగుటకు అవకాశము లేకపోయి నందున ఇండియన్ డెబటును ఈసభయమున ప్రభు త్వమువారి ఆర్థిక విధానమును విమర్శింప ఉద్దేశించిరిని రామ య్యంగారు తెలిపిరి.

బడ్జెటుపై చర్చజరుగకుండుటకు మానముపొంపవలయు నని సభ్యులు కుట్రపన్నుటయే కారణమాయని అభ్యుత్తుడు ప్రశ్నించెను.

రామయ్యంగారు ఇట్లు చెప్పిరి:—మొదటిదినము మాపక్ష మువారు చర్చయందు పాల్గొనినామాడవని నిర్ణయించుకొనిరి. కాని రెండవదినము చర్చ జరుపవచ్చుననుకొనిరి. ఆర్థికసభ్యుడు తెలిపిన రెక్లర్లనివరములం దెన్నియో లోపములున్నవి. ఆర్థిక సభ్యుడు చూపిన నిలవకన్న ఎక్కువ మొత్తము నిలవయున్నది. మిలిటరీ ఖర్చులు క్రమముగ తగ్గవలయునను విధానము ప్రభుత్వ మువారు సంపూర్ణముగ అమలనందుంచలేదు. 50 కోట్ల కన్న మిలిటరీ ఖర్చులు అధికము కామాడవని ఇంచితపు కమిటీవారు నిర్ణయించియుండిరి. ఇంచితపు కమిటీవారి నిర్ణయము ఆచరణా నుయోగ్యము కాదనియు ఆ చ ర్చ ప్రాయ మ ని యు నే నా ధి ప తి చెప్పట విచిత్రముగనున్నది. వైనికాఖ ఖర్చులు తగ్గుటకు బదులు హెచ్చుచున్నది.

రామయ్యంగారు అర్థగంట మాట్లాడిరి. ఏదో కొంతకాల పరిమితియుండవలయునని అభ్యుత్తుడు మూచించెను. ఎంతకాలమై నను మాట్లాడుటకు తనకు అధికారముండెనని రామయ్యంగారు జూదించిరి. మాటలాడ నుద్దేశము గలవా రనేకు లుండెదనియు వారి సొకర్కాళ్లమై సభ్యులు తమంతటతామే కొంతకాల పరి మితిని నిర్ణయించుకొనుట భావ్యమనియు అభ్యుత్తుడు మందలించెను. బడ్జెటు సమయమున సంపూర్ణముగ చర్చజరుగనందున ఈ అవకాశమును వై కొని సభ్యులు చర్చనలుపు విషయమై తన కెట్టి ఆక్షేపణలేదని అభ్యుత్తుడు చెప్పెను.

వైనాన్సుబిల్లు రెండవ రీడింగ్ సందర్భమున ప్రభుత్వ విధానమును విమర్శింప అవకాశముండవలయునని రామచంద్ర

రావుగారు చెప్పిరి. అభ్యుత్తుడు ఈ సూచనను అంగీకరించెను. రామయ్యంగారు మరల మాటలాడుచు (ప్రతిపక్షసభ్యుల ము 5 కోట్లు అప్పుతీర్చవలయుననియు, నిలువ మొత్తము అప్పు తీర్చుటకై వ్యయపరచబడవలయుననియు ప్రస్తుతము ప్రభుత్వ మువారి ఆర్థికవిధానము సామాన్య జనులకు ఎంతమాత్రము లాభ కరముగ లేదనియు చెప్పిరి.

అట్లు (ప్రత్యేక శాసనసభ శాసనమునని హరిబిలాసు కావ్లగారు కోరిరి.

రైతుల విషయమై ప్రభుత్వమువారు శ్రద్ధవహించుటలే దని అహమదు అలీఖానుగారు ఆక్షేపించి చక్కెర విచారణసం ఘము వారి సూచనలపై ప్రభుత్వమువారికి బాధ్యతవుచ్చుకొన తలచినది తెలుపవలయునని కోరిరి.

యూనివర్సిటీ బోర్డులకు ఇంకను ఎక్కువమొత్తము వ్య యపరచుట అవసరమని డాక్టరుమెక్స్ యిలుగారు మూచించిరి.

వైనాన్సుబిల్లును ఆక్షేపించుచు, డాక్టరు లోకరిగారిట్లు చెప్పిరి:— ఎక్కువ సంస్కరణములు కావలయునని జాతీయం తయు ప్రకటించిన కోరికను ప్రభుత్వమువారు తిరస్కరించిరి. వైనికాఖవ్యయము నానాటికి పెరిగిపోవుచున్నది. పన్నుల భారము విపరీతముగను ఆక్రమముగను యున్నది. ఈకారణము వల్ల ఈబిల్లును ప్రవేశపెట్టవలయునను ఉపపాదనమునే ఆక్షే పింపవలసియున్నది. (రాజకీయములకు సంబంధించిన చర్చ ఈ సందర్భమున లేకూడదని అభ్యుత్తుడు హెచ్చరించెను.) సేన యందు భారతీయులసంఖ్య అత్యల్పముగనున్నది. ఈబిల్లునందు మంచిచెడ్డలున్నవి. ఈబిల్లును ఆమోదింపవలయునో నిరాకరింప వలయునో నాకు తోచుటలేదు.

ఫలహారాంతరము బి. దాసుగారు మాట్లాడుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—మొదట సంవర్గము దీహతు పిరిస్సా రాష్ట్రములకు ఇచ్చుచు కలగజేయుచున్నది. భారతదేశమున పరిశ్రమలు వృద్ధి గాంచవలయుననిన స్టేటు బ్యాంకియందుట. అవసరము. ఇం పీరియలుబాంకి ఆంగ్లేయులచే నిర్వహింపబడుచుండుటచే భార తదేశాభివృద్ధికి లోడ్డుడుటలేదు. ఇంపీరియలు బాంకిలో ఉన్న తోద్యోగములు భారతీయుల కివ్వబడుటలేదు.

ఆర్థికసభ్యుడు:— గౌరవసభ్యుడు గా విం చు చు న్న సూచనలు నిరాధారమైనవి.

కలనలుసిక్కి:— 800 మంది భారతీయులు ఉన్నతో ద్యోగములం దున్నారు.

దాసు:— ఇంగ్లాండునందుగాని ఆమెరికాయందును కిక్ష పాం ది న వారి కే ఉ న్న తో ద్యో గ ము లి వ్వ బ డు మి న్న వి. క రెన్ని ఇ ష్యు అధికారము ఇంపీరియలు బాంకికి ఇచ్చుటకు పూర్వము దానిని స్టేటుబ్యాంకి గమర్చనలెను. వడ్డీరేటు అధికముగనుండుటచే సందర్భములని లాభము క్షీణించినది. (రాజకీయ విషయములకు గురించి దాసు గారు ప్రస్తావించగ అభ్యుత్తుడు మందలించెను.)

పిమ్మట కె. సి. నియోగిగారు ఈక్రింది అభిప్రాయముల నుతలపిరి:—వైనాన్సుబిల్లునందు పోస్టులరేట్లు తపాలరేట్లు ఉ ప్పవన్న మొదలగునవి చేర్చి సభ్యుల ఆమోదమున కోరుట ప్రశంసనీయుమగు సాంప్రదాయమైనను రాజప్రతినిధి పలుమారు సర్టిఫికేటు అధికారము నుపయోగించుచుండుటచే ఈసాంప్ర దాయమువలన లాభము లేకపోవుచున్నది. రైల్వేబడ్జెటును (ప్రత్యేకించుటచే రాష్ట్రీయ కప్పములు తగ్గుటకు అవకాశము లేకపోయినది. పోస్టులు డిపార్టుమెంటునకై 50 లక్షలు అప్పు ఈసభవారు ఆమోదించియుండలేదు. పోస్టులు డిపార్టుమెంటు ఉద్యోగుల విషయమై పరిశీలించి వారి కష్టములను నివారించుట కొక విచారణసంఘము ఏర్పరచుట అవసరము. గోసవారపై నుంకము అధికముగ నుండుటచే వ్యాపారము క్షీణించిపోవు చున్నది. ఈపన్ను రాబోవు సంవత్సరమైనను రద్దుజేయబడునని నమ్ముచున్నాను.

ఇప్పటికి సాయంకాలము 4 గంటలయ్యెను. చర్చను ఆపవలయునని పలువురు సభ్యులు కేకలుచేసిరి. అభ్యుత్తుడు సమ్మతులను పుచ్చుకొనెను. ప్రభుత్వసభ్యులు తలదగ్గముగనుండిరి. అనుకూలముగ 8 మంది ప్రతిపక్షముగ 14 గురు సమ్మతుల నిచ్చు టచే చర్చ మరల ప్రారంభింపబడెను.

ఇండియా ప్రభుత్వమువారు విశ్వవిద్యాలయములను తగు విధమున సోపించుట లేదనియు ఆరీఫురు, వారకాసి, ఢిల్లీ విశ్వ విద్యాలయములకు ఇంకను ఎక్కువ ధనసహాయమును ప్రభుత్వ మువారివ్యవసరమునని యిరువుర్ని మహమ్మదు యాహూబుగారు మూచించిరి.

కలనలు సిక్కిగారు క్రింది అభిప్రాయములను తెలిపిరి:— ఇంపీరియలు బ్యాంకు ఉన్నతోద్యోగములలో 800 మంది భా

రతీయులున్నను ఆంగ్లేహందవుల సంఖ్య తక్కువగ నున్నది. వైనికాఖ వ్యయమును తగ్గించుటకు అవకాశమున్నది. చిన్న ఉద్యోగములను చేయు పెద్ద జీతములుగలవారు నియమింపబడు చున్నారు. నర్సులుకూడ ఇంగ్లాండునుండి వచ్చుచుండుటచే ఆం గ్లేఇండియను బాలికలు వసులలేక బాధపడుచున్నారు. సేన యందు భారతీయుల సంఖ్యను హెచ్చించు సందర్భమున ఆంగ్ల ఇండియనుల గతి ఏమగునో తెలుపవలయునని ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నాను.

ప్రతిపక్షమువారు రద్దుచేసి నందులకు సేతుకస్తూరిభా యిగారు ఆర్థికసభ్యునకు రాజప్రతినిధికి కృతజ్ఞత తెలిపెను.

ఆర్థికసభ్యుని ప్రత్యుత్తరము

సర్ బేసిలు బ్లాకెటుగారు చర్చను ముగించుచు ఈక్రింది విధముగ ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి:—ప్రభుత్వమువారు వైనికాఖ ఖర్చులను తగ్గించుచున్నారను విషయమున విమర్శకులు మంచి విమర్శనములను గావించిరి. స్టాంబులవిషయమై ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేకముగ విచారణ జరుపుచున్నారు. ఈ విచారణవల్ల లాభము కలుగునని తెలుచుచున్నాను. ఆంగ్లేహందవుల విష యమై ఇండియాప్రభుత్వమునకును ఇండియా మంత్రికిని ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుగుచుండుటచే ఈవిషయమై ఎట్టి ప్రకటన గావించుటకు వీలులేదు.

పదార్థముల వెల హెచ్చుటచే వైనికాఖ ఖర్చులను తగ్గించుట సాధ్యముకాలేదు. కాని మిలిటరీ ఖర్చులు 50 కోట్ల కన్న మించకూడదను ఉద్దేశముతోడనే ప్రభుత్వమువారు పని చేయుచున్నారు. (కరతాళధ్వనులు) కాని ఒకటి రెండు సం వత్సరములలోనే ఈపని జరుగునని చెప్పాలను. ఈ ఆదర్శము ను మే మాదృష్టియందే యంచుకొనెదము.

నియోగిగారు పోస్టులు డిపార్టుమెంటు విషయమై తెలి పిన వివరములు ఆశ్చర్యము కలుగజేయుచున్నది. 60 లక్షల అప్పుల వివరములు ఆర్థికకాఖ కార్యదర్శి తెలిపియున్నాడు. ఇంపీరియలు బ్యాంకి విషయమై దాసుగారు గావించిన ఆరోప ణలు నిరాధారములైనవి. భారతీయోద్యోగులకు తగు శిక్ష గరు పుటకై ఈ బ్యాంకివారు ఎన్నియో ఏర్పాటులు గావించియు న్నారు. రేయిటింగు లిస్తునందు 4000 మంది భారతీయ ఆధ్య ధ్యుల చేర్చున్నవి. కడచిన ఆరునెలలనుండి ఆంగ్లే హందవులు బాంకి ఉద్యోగముల విషయమున భారతీయులకునే పరిగణింప బడుచున్నారు.

నిలవ అప్పుతీర్చుటకై వ్యయపరచబడవలయునని రామ య్యంగారు గావించిన సూచన సరియైనదే. కాని ఈ సందర్భ రము బడ్జెటుపై చర్చజరిగియుండిన ఇట్టి ఆక్షేపణ గావించుట కు అవకాశముండెడిదిగాదు. బడ్జెటుపై చర్చ గొప్పమయ్యెను. రెండుదినములు జరుగవలసిన చర్చ రెండుగంటలలో ముగిసెను. కొం ద రు స భ్యు లు మాట్లాడ కూడ ద ని తీర్మానించుకొనిరి. మరొకందరు మాట్లాడుటకు సిద్ధములేక పోయిరి. బడ్జెటుగ్రాంటు చర్చకై ప్రత్యేకింపబడిన 5 దినము లలో మూడుదినములు రాజకీయ సమస్యలపై చర్చలతో ముగి సెను. రాయలకవిమనువారు సంస్కరణములు ఎట్లు కొనసా గనో పరిశీలింప వచ్చినప్పుడు ఈవిషయములను ద్వంద్వ ప్రభు త్వము పనిచేసిన విషయ నిష్ప్రయోజనమైన కాంగ్రెసు నిర్ణయ మును గమనించెదరు. దానితోపాటు డేరాధూను మిలిటరీ కళా కాలవారు చేయుచున్న గొప్పపని, ఫారెస్టు ఇన్స్టిట్యూటుల కలిగిన ఫలితములు ఒక డిపార్టుమెంటునందు దాదాపు అన్ని ఉద్యోగములు భారతీయుల కిచ్చుటచే ప్రభుత్వమువారికి ఆర్థి క విషయములందు కలిగిన గొప్పలాభము రాయలు కవిమను వారు గుర్తెరుగగలరు. సభ్యులయందు భారతీయుల సంఖ్య అధికమైనది. బడ్జెటుపై చర్చ జరిగియున్న ప్రభుత్వసభ్యులు ప్రతి ఆక్షేపణకు తగు ప్రత్యుత్తర మిచ్చియుండెదవారు. సేను అన్ని ఆక్షేపణలకు సమాధానము చెప్పవలసినాను.

వైనాన్సుబిల్లును ప్రవేశపెట్టు ఉపపాదనము వోటుకు పెట్టబడెను. ఏకగ్రీవముగ ఆమోదింపబడెను. సభ అంతటితో ఆపుట చేయబడెను. మరల రేపు సమావేశమగును.

బెజవాడ మైలవరం బాలభారతి

న మా జ ము వా రు
మై ల వ రం హా లు నం దు

సా వి త్రి నాట క ము ను

20-3-26 తేది శనివారమునాడు ప్రదర్శింతురు

డాక్టరు కె. పట్టాభిరామయ్య
కార్యదర్శి.

వైనాన్నబిల్లుపై చర్చ ముగియుట

ఉప్పుపన్ను తగ్గింపవలెనను ఉపపాదనలన్నియు నోడిపోవుట

పోట్లులేట్లు—రంగారాజుగారి దీనాలాపము (అసోసియేటెడ్స్ ప్రెస్)

ధీల్లీ, మార్చి 16:— భారత కాపనభాగముల నేడు పై నాన్నబిల్లుపై చర్చను జరిపి నిర్ణయము తీర్చి గాని కార్యక్రమమును పూర్తిచేయుటకు సమాజము ముగ్ధులు. ఇండియన్ డెయిలీ పత్రికలపాఠకులు కొంతవరకు ఖాళీగానుండెను.

బర్మా యూజియను నియోజిత ప్రభుత్వము డెల్లీయు. యస్. లాంబుగారు రాజభక్తి ప్రమాణమును గొనిరి

జి. పి. సింగు, వీ. యకా. దత్తు, దొరస్వామి ఆయ్యంగారు గారల పేర ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కు కార్యక్రమమును గలవు. వారు స్వరాజ్యపక్షము వారై రాకపోవుటచేత ప్రశ్నలకుగలేదు. అధ్యక్షుడు ముగ్ధులపట్ల పేర్లను పిలిచినపుడు ప్రత్యుత్తరము లేకపోయెను ప్రభుత్వపక్ష ప్రభులయందు పార్శ్వము ప్రబలితను.

నిన్నును యెన్నికలు జరుపబడి యీక్రింది యెనిమిదిమందియు ప్రత్యేక శెంట్లలు అడ్వైజరీ కాన్సిలుకు యెన్నుకొనబడిరి అధ్యక్షుడు చెప్పెను:— (1) డాక్టరుగౌరు (2) కర్నూలు గిడ్డి (3) గోనుగారు (4) కాప్తెనెంట్ జులూను (5) డాక్టరు జిలానీ (6) విల్సన్ గారు (7) రెడ్డిగారు (8) రాజనారాయణగారు.

వైనాన్నబిల్లుపై చర్చ

అంతట వైనాన్నబిల్లు క్లాజువెంట క్లాజువల్లంపబడెను. పోట్లులేట్లు తగ్గింపవలెనని చాల సవరణలుండెను గాని అవి ముఖముగ త్రోసివేయబడెను. ఇవి చర్చలోనుండగా ప్రభుత్వ పక్ష ప్రభులు తరుచుగా సార్వమును గాంచుచుండిరి

ఉప్పుపన్ను తగ్గదల

ఉప్పుపన్నును 1.4-0 లకుండి 8 అకాలకు తగ్గింపవలెనని కాన్సులరుగారు రుపపాదించిరి. పన్ను తగ్గుచునకుంటునలన ప్రజలు ఉప్పు నువయోగించుకొనజాలకపోయిరిని వారు చెప్పిరి. ఇందులకు నే మహమ్మదీయులు మతాచారముల ననప్పించునపుడు తడవకు రెండుసార్లు ఉప్పుతినవలెననియుండ అటుల జేయజాలకపోయిరి. (నవ్వు) పన్ను తగ్గుచేయవలెను ఖర్చుయెక్కువగును. కాబట్టి ఆదాయమునకు నష్టమేమియును నుండదు.

డాక్టరు లోహోకరుగారు ఉప్పుపన్ను మునుపటిద 12 అకాలకు తగ్గింపవలెనని యుపపాదించిరి. దిగుమతిజేయు ఉప్పు కులాసాగా వాడుకొనుటవలన దానిపై శింకెపన్ను వేసినను బీదలకు నష్టముండవలెనని ఆయన చెప్పెను. ఉప్పుపై ఆదాయమునే కేమియునష్టముండదు

కనీశ్వర్ అహమ్మదుగారు లేచి 48 మంది స్వరాజ్యపక్ష ప్రభులు లేచిపోవుటవలన తమచేతులూ సభ యుండుటచేత ప్రభుత్వపక్ష ప్రభులు పార్లమెంటునుండిరి. ఈసవనంతను యెల ఆపరాదు. జిన్నాగారు మొన్న ఎన్నికైతిచ్చి కాన్సిలు డిమాండును పోగొట్టజాలకపోయిరి.

యామాబుగారు:— మీరు జిన్నాగారి పక్షమున నేల వోటు జేయలేదు? మీరెక్కడనుండిరి?

మహమ్మదుగారు:— దానికేమి లెండి. గత జలసేతు బంధనమే (నవ్వు)

మహమ్మదుగారు మాట్లాడుచు తమ సవరణ కొద్ది పాటిదనియు ఉప్పుపన్నును 1.4-0 నుండి రూపాయికి తగ్గింపగోరుచున్నాననియు చెప్పిరి

గతాత్మరము అసెంబ్లీ ఉప్పుపన్నును క్షిణముకు రూపాయ తగ్గించునటుల సమ్మతి విచ్చెను. కాని నేట్లుకాన్సిలునందు ప్రభుత్వప్రభు లధికసంఖ్యాకులుండి అసెంబ్లీ నిర్ణయమును తొక్కిందుజేసిరి. పన్ను తగ్గించుటవలన ఖర్చుక్కువై ఆదాయము తగ్గుతుందని ఆయన జెప్పెను. అందువలన బీదలకును కర్షకులకును సహాయముగ నుండును. ఆయన యింకను యిట్లు జెప్పెను. “ మాకు మీ పురాతన వస్తుపరిశోధనము వద్దు. ఆడబ్బును ఉప్పుపన్ను తగ్గించుటకు వినియోగింపవలెను. (నవ్వు) నవ్వెదరా, మేము జీవితోపసములమాట తలచుచున్నాము. గాల్ ఆర్థిక సభ్యుడు తిమాసాగా పురాతనముపరిశోధనకై త్రవ్వించబడుచున్నాడు. (నవ్వు) స్వరాజ్యపక్షము మిమ్ములను విడిచి బహి

ష్కరించిపోయిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారు లేచిపోయినను మేము ప్రజలకోసము కొంతకేగితిమని తెలుపగోరెదము. (నవ్వు) ప్రభుత్వపక్షము తగ్గింపవలెననియు ఉపపాదనక నెప్పుడును ప్రభుత్వపక్షమున వోటుజేయవలెనని కోరెదను. (నవ్వు.)

అహమ్మదుగారు మాట్లాడుచుండగా రెండు సార్లు ప్రశ్న భంగము గల్గినటుల అధ్యక్షుడు నూచించెను.

వెంకటపతిరాజుగారు ఉప్పుపన్నును భారతదేశములో తయారగు దానిపై 1-4-0 నుండి రూపాయికి తగ్గించి దిగుమతి జేయు నుప్పుపై 1-8-0 కు పెంచువలెనని సవరణ నుప పాదించిరి. ఇందువలన బీదలకు ఉప్పును తొలగుటయే గాక ఆదాయమునకుగూడ నష్టము లేకుండునని చెప్పిరి.

గాల్ సర్ జేసిలు బ్లాకెటు యీ సవరణ కాజేయబడుచు, పన్నులను మార్పుటనగా టారిఫు కాపనములో మార్పు జేయుట యగుననియు యిప్పుడేది సభయందు చర్చకు రాలేదనియు జెప్పిరి.

రాజాగారును రామచంద్రరావుగారు లేచి పన్నుల రాబడి నెక్కువజేయ నంతకాలము సభవారే దానిని అనేకవిధముల మార్పుజేయవచ్చునని చెప్పిరి.

గాల్ ఆర్థికసభ్యుడు యిదివరలో రామయ్యంగారి యుపపాదనముపై యిదివరకున్న అధ్యక్షుడు జేసిన యుత్తరవును చెప్పెను.

రామయ్యంగారు లేచి గతాత్మరపుటు తరుపు సరియైనది గాదనియు పునర్విచారణ జేయవలెననియు జెప్పిరి.

గ్రహంగారు లేచి భారతప్రభుత్వకాపనము 67 సెన్సును ప్రకారము సవరణజేయుటకు రాజప్రతినిధియంగారిముగావలెననియు, దిగుమతి జేయునప్పుడే లేటు నెక్కువ జేయుటవలన పన్నులందరు టారిఫుబిల్లులోను మార్పు గల్గుననియు జెప్పిరి

గాల్ ఆధ్యక్షుడు యిదివరలో గావించిన యుత్తరవు నీ విషయముననే మార్పు నిష్పము లేదనిరి. ఇయ్యది సభ్యులు చెప్పిన సాధారణధర్మమునకు ప్రతిపాటుగ నుండదు.

అప్పుడు రాజాగారు ఉప్పుపన్నును రూపాయికి తగ్గించు నుపపాదనమును సభయందు వోటుకు బెట్టవలెనని కోరిరి.

గాల్ సర్ జేసిలు బ్లాకెటు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు ప్రతి సంతకమును ఉప్పుపన్నును తగ్గింపవలెనని కోరుట మతధర్మముగ నున్నదనిచెప్పిరి. ఇదియొన్నికలకు జేయు ఎత్తుగాని ఆర్థికముగ యుక్తముగాదనిరి. దీని నిపుడు తగ్గించునెడల రాష్ట్రీయ కప్పముల తగ్గించుట వాపసులని యుండును. మైస్సూరు పరిష్కారము గావించబడినపుడు ఉప్పుపన్ను ఇప్పుడున్నంతయే యుండెను. నాల్గొకట తగ్గించుటవలన ఒక్కొక్కరకు అకాలలో 8/5 వరకుమాత్రము గిట్టును. ఇంతేగాక ఉప్పుపన్ను తగ్గించిన దానికన్న రాష్ట్రీయకప్పములు తగ్గించుటచేత బీదవారికి మరింత లాభకరముగ నుండును. రాజాగారు దిగుమతి ఉప్పుపై పన్ను నెక్కువ జేయవలెనని కోరిరి. ఈ సంవత్సరమున పన్నులవిచారణ సభయు నూచించినటుల భారతదేశములోనే కాక అగ్ని ఉప్పు పండించు విషయము నాలోచింపవలయును. భారతదేశమునకు కావలసిన పన్నులన్నింటిని యిచ్చటనే సరిపావునటుల జేయుటకు మారు ఒకవస్తువునిచ్చి మరొకవస్తువును దిగుమతి జేయుట లాభకరముగ నుండదాయని విచారించవలసిన విషయమే. కాని యిచ్చట పండి ఉప్పునే యెక్కువజేయుటవలన దిగుమతి లేకుండ సరిపోదా యను విషయమును ప్రభుత్వము వారంగీరించెనట.

రామచంద్రరావు గారు లేచి గాల్ ఆర్థిక సభ్యుడు ఉప్పుపన్ను విషయమును చెప్పుట యెన్నికల యెత్తుని చెప్పినందులకు విచారమును చెప్పిరి. ఉప్పుపై పన్ను యిట్లే నిల్చియుండునెడల యింకముందుగూడ తగ్గింపవలెననియు రద్దుజేయవలెననియు ఉపపాదనలు ముందుగూడ జేయబడుచుండును రాజకీయ కేట్రలు కాపన సభలందు చుట్టినగూడ ఉప్పుపన్నును తగ్గింపవలెనని మొర బెట్టుట యెన్నికలకై యెత్తు యెత్తుటగాక ప్రజాక్షేమము నాలోచించి యెయ్యవచ్చుది.

భారత పన్నుల విచారణ సభయునందు సభ్యుడుగ నుండిన డాక్టరు పరంజిపైగారు ఉప్పుపన్నును తగ్గింపవలెనని కోరినపుడు యెన్నికలకు యీ యెత్తు వేయుచున్నాడనబారు.

అంతట చర్చ ఆపివేయబడెను. మ్యామనాడు, డాక్టరులోహోకరుగారు సవరణలు త్రోసివేయబడెను. కే అహమ్మదుగారి యుపపాదనముపై డివిజను కోరబడెను. 19 మంది ఆనుకూలము 40 మంది ప్రతిపాదనలు నుండుటచేత త్రోసివేయబడెను అంతట ఉప్పు పన్ను క్లాజు అంగీకరింపబడెను.

కాటను ఎక్సైజుపన్ను రద్దు

అంతట సభవారు కాటను ఎక్సైజుపన్నును రద్దుజేయవలెనను క్లాజును దీసికొనిరి.

రెవెండు డాక్టరు మెక్స్ యిలుగారు లేచి తాము యిది వరలో నీ పన్నును రద్దుజేయవలెనని చర్చకు బెచ్చివచ్చుట అందు కనుకూలముగ వోటుజేయవలెనని చెప్పుచు కారణము రాష్ట్రముల కేమియు ఉప్పుములు తగ్గనని భావించితిమని చెప్పిరి. ఇప్పుడు మద్రాసు కింకను ఉప్పుములందు తగ్గుగల గల్గెనుగాన దానిని రద్దుజేయుట చాల ప్రశస్తమైనది. ఇందువలన భారత ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము స్థాపింపబడెను. బ్రిటనుకును ఇండియాకును స్వేచ్ఛా వ్యాపారమున్నదని సమ్మతముతో బ్రిటిషర్లు పన్నును విధించి మండిరను కారణముచేత భారత దేశము స్వేచ్ఛా వ్యాపారము నదలకొనెను. ఈ పన్నును రద్దుజేయుటవలన రాటముచే వ్యగ్రములకు రక్షణలేకుండబోయి భారతదేశము పూర్తిగా పారిశ్రామిక దేశమయ్యెను. బొంబాయి మిల్లుయజమానలు యీపన్ను రద్దుజేయవలగల్గినందుల కభినందించుచు, లాభములు భాగస్వాములకేగాక కొనుగోలు దారలకు గుడ పోవునని ఆయన తలంచెను.

కాటను ఎక్సైజుపన్నును రద్దుజేయ గల్గినందులకు బి. దాసుగారు గాల్ ఆర్థికసభ్యుని అభినందించిరి. ఇందువలన భారత దేశము పరాధీనముగాదని వ్యక్తమయ్యెను.

అట్లు కాకింగారు బీదల క్షేమము నారసి దిగుమతి జేయునట్లైతే గూడ పన్ను రద్దు జేయవలెనని చెప్పిరి. ప్రజలెన్నుకొనిన సభ్యులవలన నోరులేని జనమునకు గాక పారిశ్రామికలకు లాభము గల్గుచుండెను. బొంబాయి మిల్లు యజమానలు యెంగాలు విభజన రోజులలోను మహాసంగ్రామ సమయమునను మంచి డబ్బును లాగిరి. మిల్లుపరిశ్రమ ప్రారంభదశలో లేను. ఇప్పుడున్న మందకోడి కొద్దిలో పోవును. పరిశ్రీతులు చక్కబడినపుడు బీదలకుగూడ సౌకర్యము జేయవలెనని ఆయనకోరెను.

గాల్ సర్ జేసిలు బ్లాకెటుగారు తాను నీజగును పూర్వీ పెట్టుటకు లేచితినిగాని ప్రస్తుతించుటకు గాదనిరి. అందలి గుణ విశేషము లెట్లున్నను ఆపన్ను మాత్ర మవ్యాపారమైనదే. చారిత్రికముగ మహాపరాధ మనుదాని నిపుడు తొలగించి వారు చారిత్రిక ప్రసిద్ధికార్యమును జేసిరి. దీనినిబట్టి దేశక్షేమమున కందరును గలసి చేయగలవని యెంతగలవో ఆలోచించుకొనవచ్చునని ఆయన చెప్పెను. (పార్శ్వము)

జోషీగారు మాట్లాడుచు మొన్న నోకనాడు మిల్లుయజమానుల ప్రతినిధియగు కస్తూరి భాయిగారు ప్రభుత్వమువారి పన్నును రద్దుచేసినందులకు వారియెడ మాత్రము కృతజ్ఞత చెప్పినందుకు విచారపడిరి. పనివారలు బొంబాయి మిల్లులలో మూడు నెలలు పన్ను గట్టి అడ్డుకట్టకుల బడుటవలన నీపన్ను రద్దుయ్యెను. ఈసభ ఒత్తిజేయవచ్చు యెడల ప్రభుత్వమువారి విషయమున నేమాత్రమును కవరీక జూపియుండని వారే. ఈపన్ను రద్దుజేయుట జోషీగారికి గూడ ముఖ్యోద్దేశముగ నుండెను. ఏలగా యిదివరలో నెప్పుడు డబ్బుమిగిలినను అది భాగ్యవంతుల సహాయమునకే పోవుచుండెనుగాని బీదలకు తోడ్పడుచుండెను. ఉప్పుపన్నును తగ్గింపలేదుగా?

ఇంతకాలమునకైనను ప్రభుత్వమువారి పనిని జేసినందులకు భినందించుచున్నానని జిన్నాగారు జెప్పిరి. ఈపన్నును రద్దుజేసినప్పటికిని అవచారము జరిగినవారు కష్టపడి రక్షప్రాప్తిని నగాని తప్పులు తమింపబడవని యింకనులన వ్యక్తమయ్యెను. ఇది జరిగినగాని ఆంగ్లో-సాక్షులు జాతివారికి నచ్చును. ప్రభుత్వమువారు దీనిని జూచి. పాఠము కేర్చుకొని తెగినదాక బింగి చక ప్రజలస్వస్థ్యముల నొసంగెదరుగాక.

కస్తూరిభాయి లాల్బాయిగారు మాట్లాడుచు కాటను ఎక్సైజుపన్ను తగ్గించినప్పటినుండియు నూలుబట్టలపై మిల్లువంతు తగ్గనని చెప్పిరి. భారతదేశము పారిశ్రామికముగను, రాజకీయముగను, సాంఘికముగను బాగుపడవలెనన్న బీదల యొక్కయు భాగ్యవంతులయొక్కయు లాభములు ఏకముగాను లయును. ఇద్దరలాభములును ఒకటిగానని జోషీగారు చెప్పినది సరికాదు. సభవారును ప్రభుత్వమువారును ఈ పన్నును రద్దుజేయించినందుల కాయన కృతజ్ఞతను చెప్పెను.

అంతట నీక్లాజు అంగీకరింపబడెను. పన్నుపన్నులు కలరేగెను.

పోస్టు రేట్లు

పాపనరపు అర్ధశాస్త్రము, 2½ తులములవరకు ముక్కానీ యు రే టు 0.50 వ రే న ని లే ఆ పా మ్మ ను గా రు ప సా ది 0.50 చి రి. పో స్టు రే ట్ల ప్రకారం రే క్తు శే కుటుమన ఒకదానిలో లాభము మ రొందలిలో నష్టమును తేల్చబడుచుండెననియు అందువలన పోస్టురేట్లు రేంజులకుండిననియు తెలియి.

అందువలన రాజుగారు పోస్టు రేట్లకు వగులవలన ఈ కాశాచారము లిగ్గినది తెలియి. ప్రభుత్వమువారు పోస్టురేట్లను తగ్గించుటకు సభనామ ఒత్తిడిచేయవలెను. ఆయన ఒకతులమున కెక్కుగానిదానికి ముక్కానీయు, 1 నుండి 2½ తులములలో పువూని, అగస్త్యరయ రేటుంచవలెనని యుపపాదించెను.

అందు సభవారు ఫలహారము లెత్త లేచిరి

భూహారంతరము సమావేశమైనపుడు, చావ్వుగారు గారు అంతరముల పున్న అర్ధశాస్త్రము, అరతులమునుండి రెండు సభకులకులవరకు ఆకారేటుండివలెననియు నుపపాదించిరి. పోస్టు రేట్లకు 2½ తులములవరకు ఉత్తరమున నుపపాదించిరి. అందు సభవారు అగస్త్యరయ రేటుంచవలెనని యుపపాదించెను.

అందు సభవారు అగస్త్యరయ రేటుంచవలెనని యుపపాదించెను.

అందు సభవారు అగస్త్యరయ రేటుంచవలెనని యుపపాదించెను.

అందు సభవారు అగస్త్యరయ రేటుంచవలెనని యుపపాదించెను.

అందు సభవారు అగస్త్యరయ రేటుంచవలెనని యుపపాదించెను.

అందు సభవారు అగస్త్యరయ రేటుంచవలెనని యుపపాదించెను.

అందు సభవారు అగస్త్యరయ రేటుంచవలెనని యుపపాదించెను.

అందు సభవారు అగస్త్యరయ రేటుంచవలెనని యుపపాదించెను.

అందు సభవారు అగస్త్యరయ రేటుంచవలెనని యుపపాదించెను.

అందు సభవారు అగస్త్యరయ రేటుంచవలెనని యుపపాదించెను.

అందు సభవారు అగస్త్యరయ రేటుంచవలెనని యుపపాదించెను.

అందు సభవారు అగస్త్యరయ రేటుంచవలెనని యుపపాదించెను.

అందు సభవారు అగస్త్యరయ రేటుంచవలెనని యుపపాదించెను.

అందు సభవారు అగస్త్యరయ రేటుంచవలెనని యుపపాదించెను.

అందు సభవారు అగస్త్యరయ రేటుంచవలెనని యుపపాదించెను.

అందు సభవారు అగస్త్యరయ రేటుంచవలెనని యుపపాదించెను.

అందు సభవారు అగస్త్యరయ రేటుంచవలెనని యుపపాదించెను.

అందు సభవారు అగస్త్యరయ రేటుంచవలెనని యుపపాదించెను.

అందు సభవారు అగస్త్యరయ రేటుంచవలెనని యుపపాదించెను.

అందు సభవారు అగస్త్యరయ రేటుంచవలెనని యుపపాదించెను.

అందు సభవారు అగస్త్యరయ రేటుంచవలెనని యుపపాదించెను.

అందు సభవారు అగస్త్యరయ రేటుంచవలెనని యుపపాదించెను.

అందు సభవారు అగస్త్యరయ రేటుంచవలెనని యుపపాదించెను.

అందు సభవారు అగస్త్యరయ రేటుంచవలెనని యుపపాదించెను.

అందు సభవారు అగస్త్యరయ రేటుంచవలెనని యుపపాదించెను.

కరముగ నుండునటుల సవతులు జేయబడుచుండెను. వస్తువు రేటు తగ్గించుటకు ప్రాధికారము అరేటుకు తగ్గించబడును

సద్వారు మూలమును సూచన సంగీకరించునెడల ప్రభుత్వమునకు 48 లక్షలు ఖర్చును. కే. అహమ్మదుగారి సూచన సంగీకరించు

నెడల 150 లక్షలును, శ్యామనాదుగారి సూచన సంగీకరించు నెడల ప్రభుత్వమునకు 88 లక్షలు నష్టమును. ఈసూచనల

వాచరణలో తెల్పునెడల రాష్ట్రములకు సౌకర్యము గలుగజాలదు. ప్రజలకు విద్యయొక్కనగ నున్నయెడల పోస్టు రేట్లు

తగ్గించట కవసరము గలుగవచ్చును. రాకపోకల కెక్కుడవనర మున్నపుడు పోస్టాఫీసు నష్టముతో పనిజేయుచుండెను. ఇప్పు

డు పోస్టుసౌకర్యము కెక్కువజేయ నక్కరలేదు. విద్యావ్యాప్తికి మందు పోస్టుసౌకర్యముల యభివృద్ధి అత్యంతవసరము

అంత లేకుండెను. చావ్వు గారుగారిసూచనప్రకారము దేశ నిర్మాణకాఖిల 245 లక్షలు ఖర్చును. తెలుగుకావ్య చాలఖ

ర్చును. ఇంగ్లాండులో తెలుగుకావ్యులకు తెలుగురేట్ల విధింపబ డును. తెలుగుకావ్య ఒక్కదానివల్లనే 120 లక్షలు నష్టము

గల్గును. ఇంగ్లాండులోనైనను తెలుగుకావ్యసర్వాంగీకారమును బడయలేదు. 1921 లో కాక్రిక సభ్యుడు. జోషిగారు తన

పోస్టురేట్లు వీధల సౌకర్యముకొరకు గాక నాగరకతాభివృద్ధి కనపాదము సంగీకరించిరి. ఇకను యొక్కలకోసమని రంగాచా

ర్యారంగారు జేయువారును సంవత్సరము ఇంగ్లాండు కోకాధికారిగ నిలివరలో కాక్రిక మంత్రివర్గమునకునుండిన స్నాద

నుగారు పోస్టుల సరియగు పన్నులు తెల్లించువారి ధనమునుండి వినియోగించుటలేదని చెప్పిరి.

కే. సి. నియోగిగారు తెలిగ్రావులు నష్టముతో పనిజేయుటలేదా యని యడిగిరి.

రంగాచార్యగారు:- ఇకపో యూరోపియను తెలిగ్రావు కాఖిల పోస్టుకాఖిలు ప్రజలారముల కొరకై నష్టముతోనే యేలవడువరానని నియోగిగారిడిగిరి. ఈకాఖి భా

గ్యవంతులకై వీధల ఖర్చుతో పనిజేయుచుండెను. వీధల విషయమై వాణి బాధ్యం గ సభ్యుడింక చిన్న

మాపు కామట యుక్తము గాదు. ప్రభుత్వము బారిందు కంగీకరింపవచ్చునెడల ఓడిపోయినను సరే అసమ్మతి

దెల్పుటకై డివిజను గావలెనవ వారుకోరెదరు. కే. అహమ్మదుగారి సవరణలు డివిజను తేకుండనే ప్రోపిజేయబడెను. అన్ని

క్లాజులు పెద్దాయలు అంగీకరింపబడెను. అప్పటికి 5 గంటలయ్యెను. ఆర్థికసభ్యుడు వైనాల్పల్లి నంగీకరింపవలెనని యుప పాదించెను.

ప్రభుత్వమువారు తమ విజ్ఞప్తి లేనియు విననందులకు రంగాచార్యగారు విచారమును చెల్లిరి. తమవెనుకనున్న

భాషిజల లీసంవత్సరము ప్రార్థిగావలెనని వారుకోరిరి. ప్రజాప్రతినిధులైనవారు తమ స్థానములందు లేకపోవుటవలన ప్రభుత్వ

ముగారు వారిమాటలను వినక ఆయన విజ్ఞప్తులను పెడచెవి చెల్లిరి.

సర్ జేసిలుబ్లాకెటు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు యాయన తాదనము సంగీకరించుటవలన నిలువదబ్బులో కోటిరూపాయలు

పోయి రాష్ట్రీయ కవ్వములు తగ్గవని తెలుసునాయని యడిగిరి. ప్రభుత్వమువారు బిరుసుగనుండుటకు

కారణమువారు రాష్ట్రములందు పన్ను చెల్లించువానికి సౌకర్యము గలుగ జేయుచుండిరి.

రంగాచార్యగారు:- పన్ను చెల్లించువాని కేమియు సౌకర్యము గల్గుటలేదు.

సర్ జేసిలు బ్లాకెటు:- అది రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు సంబంధించిన విషయము. మేము వానికి సౌకర్యము కలుగ జేయుచున్నాము. సభవారు నిర్ణయించినవిధానమునే మేమాచర

ణలో తెల్పుచున్నామి గాని సభ్యులు జ్ఞాపకమును కొనవలయును. ఇతరవిషయములందు మేము లొంగుకుండుటకు కారణము రాష్ట్రీయుల కేమియు తెలియకుండ వెనుకగుండ మేమియు

నిచ్చిజేయగోరము. హర్షము.

వైనాన్సు బిల్లు అంగీకరింపబడుట ఆవ్యక్తం దంతల వైనాన్సుబిల్లు వోటుకుపెట్టగారంగా

చార్యగారును మరెక్కువదరు వద్ద అని కేకలువేసిరి అంతల వైనాన్సుబిల్లు అంగీకరింపబడెను. సభవారు లేచిరి. మరల రేపు సమావేశమగును.

బెంగాలు రెగ్యులేషను ఖైదీ విడుదల కలకత్తా, మార్చి 17:- బెంగాలు రెగ్యులేషను 8

క్రింద 123 పెట్రెయరు 28 వ తేదీని అరెస్టుజేయబడి బర్మానులో ముగ్గుకోలయం దుండుబడిన అమరేంద్రనాథ చటర్జీ

సీన్ విడుదల చేయబడెను. (అ. ప్రె.)

నెహ్రుగారికి స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులకును విందు

పటేలు, సరోజినీగార్లు హాజరగుట ఢిల్లీ, మార్చి 15:- ఈ సాయంకాలము ఢిల్లీ రాష్ట్రీయ

కాంగ్రెసు సంఘమువారు నెహ్రుగారికి కాసనసభలో రాజ్యసభ్యులకును సోపనారతోటలో విందుసంగిరి. సుమారు

200 మంది ఆతిథ్యులు హాడిరి. శ్రీయంత పటేలు, శ్రీమతి సరోజినీనాయుడుగార్లు వైతము హాజరైరి. (అ. ప్రె.)

కమల ఉపన్యాసములు:- విశ్వ విద్యాలయమువారు యాజమాన్యమున వి. ఎస్. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు సంగమస్వ కమల ఉపన్యాసము నేడు జరుగవలసినది రేపు సాయంకాలము 6 గంటల వాయిదా జేయబడెను.

అమృతము! అమృతము!!

ఈనెలవరకు మాత్రమే పగముధర 22 క్యారల్లు బంగారుపూత గలగిన కేసు, గోల్డుటూ గలగిన

డైయలు ముంతేగడియారము

అసలుధర రూ. 14. అమృతము ధర రూ. 7

4 సం||రవలవరకు పూచీ ఇవ్వబడును. అందుగా తయారుచేయబడినది. దీర్ఘ కాలమువరకుండును. సరియైన కాలమును

చూపును. స్విస్, మెకానికము గలది, బారడు, చెమ్మలోన ప్రవేశించి వీలులేదు. అన్ని వైజులందును అందుమైన ఆకారముగలది.

ఒకేదా పైమాదిరి 3 ముంతేగడియారములు తెప్పించుకొనిన 14 క్యారల్లు పాగిల ఫ్రాంఛైజీకలము ఇవాముగా పంపబడును.

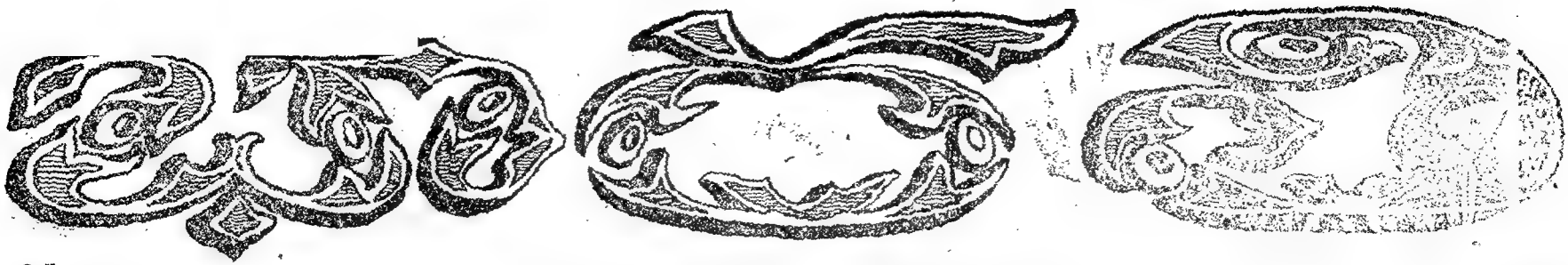
6 కు ఆర్డరుపంపిన ఒక ముంతేగడియారమే యివాముగా పంపబడును. వివరములకు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు.

King Watch Depot, P. B. 466, Vepery, MADRAS

తలపైనుండు చర్మలోనికి దిగువట్టుబాగుగా రుద్దుడు తరువాత మీరు నైస్టిక్, కృత్రిమ నట్టి రాలిపోవునట్టి శిరోజము లుండవు! ఒకబుడ్డి "వేన్ లెక్స్" పా మేడును తెప్పించుకొనుడు. వెంట్రుకలకును, పుట్టెకును బాగుగా రుద్దుడు. తక్షణమే ఇంద్రజాలము వలె మీ వెంట్రుకల మృదువుగాను పళిపళిగాను, నునుపుగాను మారును. మనోహరమైన గువాస నకుండ నుండును. వీలనగా "వేన్ లెక్స్" పామేడుకు మంచి

Vaseline POMADE

అప్పట్ను దానినే వాడుడు దీనికిదులు చేసిని రీయవడు

సచిత్ర మాసపత్రిక.

ప్రతి చంద్రమా సాది ని ప్రచురింపబడును

ప్రతిసంచికయందును మూడునాలుగురంగుల చిత్రములు ఇతరచిత్రములు ప్రచురింపబడును

చందా సం॥ 1-కిరూ. 6-0-0

విడిపత్రిక వెల అణాలు 10 మాత్రమే.

విడిపత్రికల సచిత్రముగ బుచ్చుటకు వీలులేదు. మాదిరిపత్రికలు వలయువాడు తపాలుబిళ్లలు పంపవలెను.

ఫాల్గుణ మాస సంచిక - విషయానుక్రమణిక

శ్రీకృష్ణ దేవరాయలు—జి. బాసుపకవిగారు; పాండవరంగమాహాత్యము, తెనాలిరామకృష్ణకవి—డి. రామమూర్తిశాస్త్రిగారు; దేవకీపరిదేవనము—భోగరాజు నారాయణమూర్తిగారు; విశాఖపట్టణపుత్రులు—విద్యాకాగరిమెల్ల సోమన్నగారు; ఆరాధనము—దుర్గమహంతి సీతారామశర్మగారు; పరశురామకవిగారి పద్యోపన్యాసము, 1—ఓలేటి వేంకటరామశాస్త్రిగారు; సందేశము—శ్రీ శివశంకరశాస్త్రిగారు; పండిత త్రయము—విమలదాస్ వెంకటరమణగారు; ప్రేమ—బాలాంత్రపు సత్యనారాయణరావుగారు; కృష్ణవక్షము—నిడమర్తి సత్యనారాయణమూర్తిగారు; అనారాధిత—విశ్వనాథ సత్యనారాయణగారు; కోర్కె—పెనుమర్తి వెంకటరత్నముగారు; సఫీద్ టోపి—శ్రీమతి రాజ్యలక్ష్మీదేవిగారు; డా.గురుమూర్తి—నీరిపి ఆంజనేయులుగారు; మోసగాండ్రకథలు, 1—పురాణం సూర్యనారాయణ శిథిలుగారు; పాపాయి—నాశము శృష్టారావుగారు; విమానం యెక్కబోతూనూ—శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు; శ్రీనాథుడు—కొ. వేం. కృష్ణమాచార్యులయ్యవాళ్లుగారు; బిల్లగన్నేరుపూవు—రాయసం వేంకటశివుడుగారు; యమునా ప్రాధవస్మృతి—పెనుమచ్చ

సత్యనారాయణరాజుగారు; ప్రాచీనవృత్తి విద్యావిభాసము—మల్లంపల్లి సోమశేఖరశర్మగారు; బ్రాహ్మణకాకశాసనము—వంగోలు వెంకటరంగయ్యగారు; పవలక్ష్మీసమాగమము—గుళ్లపల్లి నారాయణమూర్తిగారు; రామాయణమునందు వానరు తెవరు—గొ. రామదాసుగారు; పండ్ల బేరము—లోహితశర్మ; శ్రావస్తీ—కె. సరసింహచార్యులుగారు; నమ్మకము—మిన్నికంటి గురునాథకవిగారు; వేదాంత విమర్శాఖండన విరాసనము—యస్. కామశాస్త్రిగారు; ఋతుమాల—శ్రీమతి జూలూరి తులశమ్మగారు; ఆరోగ్యమే భాగ్యము—డాక్టర్ ముత్తుగారు; కలియుగ ధర్మములు—మల్లాది సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు; వేంకటేశ వచనాలు; అనుతాపము—చింతలపాటి వేంకటశ్రీరాములుగారు; హిందీ 'పంత్' వాఙ్మయము—పండిరి మల్లికార్జునరావుగారు; పట్టుగొమ్మ—పూడిపెద్ది వేంకటరమణయ్యగారు; రేమ—శ్రీమతి పి. దుక్కిణీబాయిగారు; అర్థశాస్త్రము—గంపికోట సత్యనారాయణమూర్తిగారు; ప్రణయసాధము—మామునూరు నాగభూషణరావుగారు; విమర్శనలు; జెండాపాట—పెమ్మరాజు లక్ష్మీవతిగారు; అభినవంద్రనటశేఖరులు—సాధిప్రాయవిశేషములు.

చిత్రములు

త్రివర్ణచిత్రములు:—శ్రీ కృష్ణమూర్తి - యమున; బిల్లగన్నేరు.
సాధారణ చిత్రములు:—శ్రావస్తీ చిత్రములు; చింతల తల, మామత్ కొమ్ములు అభినవాంద్ర నటశేఖరులు—శ్రీ కొంగర కొలయనాయుడు, భోగరాజు కృష్ణమూర్తి; పంతులుగార్ల అభినయచిత్రములు; ఇతరచిత్రములును.

ప్రస్తుతము పోస్టలు దూల్చు ప్రకారము ఆంధ్రపత్రికల విషయమున 0-3-0, భారతపత్రికల విషయమున 0-3-0 లును రింగుల పోస్టుఖర్చు లధికమగుచున్నవి. మీరే ముందుగ సోమ్ము మణిమూర్తిగారు పంపిన యాఖర్చులు తగ్గను. పి. పి. లు పంపింప నొనర్చు ఒక్కొక్కప్పుడు ఆలస్యముగ చేరుటయు పత్రికల సంపుట ఆలస్య మగుటయు సంభవించును.

భారతి ప్రకటన రుసుము

6 మాసములకు పైన కంట్రాక్టువుచ్చుకొనిన	1 పుటకు రు 20	1 నెలకుమాత్రము	1 పుటకు రు 30
డిటా	డిటా	డిటా	డిటా
డిటా	డిటా	డిటా	డిటా
డిటా	డిటా	డిటా	డిటా
డిటా	డిటా	డిటా	డిటా
డిటా	డిటా	డిటా	డిటా
డిటా	డిటా	డిటా	డిటా
డిటా	డిటా	డిటా	డిటా

రిడింగు మాటరుసుధ్య 100-కి 25 చొప్పున అధికముగా చార్జీ చేయబడును. వివరములకు ఈ దిగువ విహాసములకు ప్రాయశః.

మేనేజరు, "భారతి" తపాలవెట్టె నెంబరు 212, మద్రాసు.

“జస్తిసు” పక్ష పరాజయము

నిన్నటిదినము కాంగ్రెసునభ్యులు మదరాసు శాసనసభనుండి వెడలిన పిమ్మట, రామ స్వామి మొదలియారుగారు మిగుల సంతసము దెలిపిరి. ఇకనుండియు తమకు గావలసిన విషయములగూర్చి స్వేచ్ఛగ ప్రసంగించుట కవకాశము గలుగు నని వీరు సగర్వముగ బలికిరి. స్వాతంత్ర్యసంపాదన నిమిత్తమై బౌద్ధులము జూపు సభ్యులు వెడలిపోయినందుకు వీరి కిసుమంతయు విచారము గలుగలేదు. పాపము రామ స్వామి మొదలియారుగారి కోర్కె వెంటనే విఫలమగుట తటస్థించెను. వారికులాసాకు భంగము వాటిల్లెను. జస్తిసుపక్షమువారు పరిశ్రమిత్తము ప్రతిపాదించిన రెండుతీర్మానము లోడిపోయెను. ప్రతిపక్షు లెదుట లేకున్నను లాభము గలుగలేదు. వర్ణముల ననుసరించి ఉద్యోగముల నీయవలయునను ఉత్తరువును తిన్నగ నమలులో బెట్టలేదని, డాక్టరు నటేశ మొదలియారుగారు గగ్గోలుపెట్టిరి. ప్రభుత్వమువారియుత్తరువును జారీచేయకముందే, పరిస్థితులు చక్కగ నుండెనట. పిమ్మట, స్థితిగతులు అభ్యాన్నమయ్యెనట. బ్రాహ్మణేతరోద్యోగుల కెట్టియుపకారము నేయకుండ, రాజోపు ఎన్నికలలో వోటురులను తామెటుల ఎదుర్కొనగలమని, నటేశమొదలియారుగారు దుఃఖపడిరి. పాపము! వీరిస్థితి జూచిన, జాలి గలుగును.

రామస్వామి మొదలియారుగారుగూడ నటేశ గారికి మద్దతుచేసిరి. ఆర్థికసభ్యులగు మాయరు గారు దెలిపిన ప్రత్యుత్తరము నిచుక గమనింపవచ్చును. ప్రభుత్వమువారు బ్రాహ్మణులపట్ల పక్షపాతము జూపి రనుట అసత్యమనియు ఉద్యోగములలో ప్రవేశించు నిమిత్త మొకవిద్యా పరిమాణము బెట్టగ బ్రాహ్మణు లీయవకాశము గైకొని రనియు మాయరుగారు పలికిరి. ప్రభుత్వపు కొలుపు శ్రేష్ఠమని ఎవరును ఎంచజాలరు. జీవనమునకు వేరు మార్గము లేక బ్రాహ్మణు లిట్టికొలుపులో ప్రవేశించినమాత్రాన వారి కొరిగినవైకుంఠ మేమియులేదు. ఎక్కుడు ధనధాన్యసంపదలు గల బ్రాహ్మణేతరు లీ ఉద్యోగముల నిమిత్తము పోటీనెయుట ఎక్కుడు గౌరవము గానేరదు. తమకు గల స్వతంత్రజీవితావకాశములను వ్యవసాయము, పరిశ్రమలు, వాణిజ్యము మున్నగువాని యభివృద్ధి నిమిత్తమై బ్రాహ్మణేతరులు పయోగించినచో తమకును దేశమునకును గూడ మహోపకారము గావించెడివారు. బ్రాహ్మణ సంఘమునకుగూడ వీరు మార్గదర్శకు లయ్యెడివారు. అందుకు మారుగ అత్యల్పపు రాబడి గల

ఉద్యోగములలో శేరి అవసరమునున్న బ్రాహ్మణులపై జస్తిసు పక్షమువారు దాడివెడలుటచే, దేశమునకు ముఖ్యావసరమగు విషయములు వెనుకబెట్టినవి.

ప్రభుత్వోద్యోగములలో బ్రాహ్మణబహిష్కారము జరుగుకొలదియు, తాత్కాలికలాభములు తొలగినను బ్రాహ్మణసంఘము స్వశక్తి నాధారముజేసికొని, స్వతంత్రజీవనము నవలంబించుటకు వీలగును. అందుచే ప్రభుత్వపుటుత్తరువు బ్రాహ్మణ సంఘమునకు పహిషముగ మేలే చేయగలదు. ఆ విషయ మటుండ, బ్రాహ్మణులు తమవిద్యవలన వైకివచ్చిరి గాని పక్షపాతము జూపుటచే గాదని, మాయరుగారు ప్రభుత్వముతరపున జెప్పటచే, జస్తిసుపక్షమువారు రింతవరకు గా విం చు చున్న వాదము, మృషావాదమని తేలును. మాయరుగారి వాదమును, మంత్రు లంగీకరించెదరా లేక డాక్టరు నటేశగారివాదము నంగీకరించెదరా? ఈసంగతిని నిన్నటిదినము కనుగొనుటకు వీలు గలుగలేదు. మంత్రులు మువ్వరును మాటాడరయిరి. జస్తిసు పక్షమునకు గావలసిన ముఖ్యవిషయములగూర్చి, మంత్రులు ప్రసంగింపవచ్చునా, ప్రసంగింప గూడదా? ప్రభుత్వబాధ్యత కిది భంగకరమా? ఈ మాత్రము స్వాతంత్ర్య మైనను లేనియెడల, జస్తిసు పక్షసభ్యులకు ప్రధానమంత్రిగారు కొన్నింటిలో నెటుల నాయకత్వము వహింపగలుగుదురు? జస్తిసు పక్షాభిప్రాయము నెటుల వ్యక్తపరుపగలుగుదురు? కొన్నింటిలో ముచ్చటించుటకు నాయకునకు వీలుపడనిచో, ఆంతరంగికముగ నెట్టి యభిప్రాయమును దెలిపిన నేమిప్రయోజనము? ప్రభుత్వసభ్యత్వము మూలమున జస్తిసుపక్ష నాయకుడు తనధర్మమును నిర్వహింపలేనిచో, రాజీనామా నిచ్చుట యవసరమగును.

మంత్రులవిషమావస్థ గాంచి యైనను జస్తిసు పక్షమువారు తమ ప్రతిపాదనమును వోటుకు బెట్టుకుండ ఉపసంహరించుకొనరయిరి. పరిపాలనా వ్యయమును నూరు రూపాయలకు తగ్గింపవలయునను తీర్మానము గూర్చి నటేశమొదలియారు పట్టుబట్టిరి. తుద కది యోడిగోయెను. మంత్రులు మువ్వరును తటస్థులుగ నుండిరి. నిన్నటిదినమే మరియొక తీర్మానమును గూడ జస్తిసు పక్షము వారు పక్షప్రశ్నగ భావించిరి. రివిన్యూబోర్డును రద్దుజేయవలయునని ది. బ. కృష్ణనాయరుగారు చేసిన సూచన అన్ని పక్షములవారి యామోదము బడయుననుటకు సందియములేదు. ఈవిషయమై యింతకు పూర్వముగూడ శాసనసభ్యులు తమ యభిప్రాయమును తెలిపియుండిరి. రివిన్యూబోర్డు పూర్వమే నిరర్థకమై యుండెను. ఇప్పుడు మరింత యవసర మగుచున్నది. కృష్ణనాయరుగారు సూచించినటుల రివిన్యూబోర్డువారి వశమునుండి పలుకాఖలు తొలగింపబడెను. వ్యయ కరమగు సిబ్బోర్డుతో నిప్పుడు అసలేబనిలేదు. కృష్ణనాయరుగారి తీర్మాన మోడి పోయెను. జస్తిసుపక్షము వారు రివిన్యూబోర్డును రద్దుజేయుట కిష్టము జూపినను, మంత్రులు ప్రతికూలముగ వోటుజేసిరి. వెనుకటివలె తటస్థముగ నయినను నుండరయిరి. మంత్రులకును తత్పక్షమువారికిని మధ్య గల యొక మత్యమున కిది నిదర్శనము. ప్రజోపయోగకరమగు

కార్యముల కొకవేళ జస్తిసు పక్ష సభ్యులు నమ్మించినను, మంత్రవర్గమువారు వీరి నెదిరించి అధికారవర్గమునకు తోడ్పడెదరు. “హాయిగు కుటుంబ” పు లక్షణము లివియే గాబోలు. జస్తిసు పక్షమువారును వారి నాయకులును, కాంగ్రెసు సందేశమునకును, ప్రజాభిప్రాయమునకును విరుద్ధముగ ప్రవర్తించి, స్వాతంత్ర్యాభివృద్ధికి భంగము కలిగించుచున్నారు. ఇట్టి పక్షమును వోటుల లిక మీద నిరాకరించి కాంగ్రెసు సందేశమును నిర్వహించుట ధర్మము.

శంకరనాయరుగారి తీర్మానము

సర్ శంకరనాయరుగారిస్వతంత్రతమిళరాష్ట్ర నిర్మాణతీర్మాన మోడిపోవుట వింతగాదు. ఇటుల జరుగు నని ముందే యూహించి యుంటిమి. కాని, ఎవ రెటుల హేళనజేసినను, ధైర్యముతో నిట్టి తీర్మానమును ప్రతిపాదించి వోటుకు బెట్టినందుకు, నాయరుగారి నభినందించెదము. ప్రస్తుతస్థితి బట్టి శంకరనాయరుగారి తీర్మానము విష్ణురముగ గనుపించినను, అందు విరుద్ధ మేమియు లేదు. అది కోరదగినకోర్కె గాదని చెప్పట, నిరర్థకము. రాయల్ కమిషనును నియమించుటకు నయితము అడ్డుపడిన వారు, స్వతంత్రరాష్ట్రనిర్మాణ మసంభవ మని వాదించుట సహజమే. అన్నిరాష్ట్రములకును స్వాతంత్ర్య మిచ్చి, కేంద్రప్రభుత్వమునందు బాధ్యతను ప్రవేశపెట్టుచో నాయరుగారి తీర్మానముతో బనియుండదు. కాని ఒక అడుగయినను ముందుకు కదలనవచ్చు. తమిళరాష్ట్రమున కొక్కదాని కయినను స్వపరిపాలన మాయవలయు నని శంకరనాయరుగారు రడిగిరి. ఇటుల యడుగునవచ్చు, ప్రభుత్వమును పరిశీలించుటయే నాయరుగారి యుద్దేశ్యమై యుండును. ఒకరాష్ట్రమునకు స్వపరిపాలనమిచ్చిన, మిగిలిన రాష్ట్రములకును నీయకతప్పదు. నాయరుగారికి మరయొక హేతువుగూడ గలదు. ఇంతవరకు మద్రాసు రాజధాని సంస్కరణములను బాగుగ నిర్వహించెనని కొంద రధికారులు పొగడుచుండిరి. ప్రభుత్వము నందలి రెండు శాఖలును సుఖమగు కుటుంబమువలె మెలగెనని విల్లింగుడను ప్రభువుగారు సర్దిఫిక్టు నిచ్చిరి. మద్రాసు, రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యమునకు తగియున్న దనియు ముందు మద్రాసుకు స్వాతంత్ర్యవరమును ప్రసాదింపవచ్చు ననియు దెలిపిరి. విల్లింగుడను ప్రభువుగారు చెప్పిన సంగతులను ఇతరులు గూడ నామోదించిరి. బర్మేశాహ్లా ప్రభువుగారు గూడ మద్రాసును శ్లాఘించిరి. కాని నిజ మేమియో మద్రాసుప్రజలకు దెలియును. స్వాతంత్ర్యమును ప్రతిఘటించుటచేతనే మద్రాసు పరిపాలనము అధికారులపొగడ్తుకు పాత్రమయ్యెను. అధికారులు చెన్నరాజధానివిషయమై దెలిపిన విషయములు నిజమగుచో శంకరనాయరుగారి తీర్మానమును పూర్తిగ నంగీకరింపక బోయినను ప్రభుత్వమువారు కొంతవర కయినను సానుభూతి జూపియుండ వలసినది. నాయరుగారుగూడ అట్టి చేసో జరుగునని భ్రమపడి యుండురు. ప్రభుత్వ పక్షమున ముచ్చటించిన క్రేరారుగారు మాత్రము ఎట్టియాశ కెడమియరయిరి. గా. కే. సి. రాయ గారు భాషాప్రయుక్తవిభాగమువలన ఉపద్రవము

లుగు నని భయపెట్టిరి. నాయరుగారి తీర్మానము మాప్రయుక్తవిభాగావశ్యకత నొకవంకను సత్వర పరిపాలనావశ్యకత నిుకొకవంకను తేటపరచుచున్నది. నాయరుగారు దెలిపిన వివరము లన్ని తో నేకీభవించినను ఏకీభవింపక పోయినను రెండు అంశములను ప్రాజ్ఞు లెల్ల రామోదింపక మానరు. ప్రభుత్వసభ్యులుగ పనిజేసిన శంకరరావుగారి రిట్టి యాశయములను తెలుపుచున్నపుడు, అధికారవర్గప్రాతికూల్యమున కెట్టియాధారముండజాలదు.

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి ప్రసంగములు

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు కలకత్తాలో నొసగిన 'కమాలా ప్రసంగముల' ను చెన్నపురిలో గూడ నిపుడొసగుచున్నారు. వీరి యువన్యాసములు ప్రధానముగ రాజకీయోపన్యాసము లని చెప్పవచ్చును. శాస్త్రిగారి యభిప్రాయములు చెన్నపురివాసులకు దెలియుటకు జేసి, విశ్వవిద్యాలయాధికారు లుపకృతి గావించిరి. అత్యంతనిగ్రహముతో మాటలాడుట కలవాటుపడిన శాస్త్రిగారు సయితము ప్రభుత్వమువారి చర్యలపట్ల సహనము జూపజాలక పోయిరి. నిన్నటిదిన మొసగిన ఉపన్యాసమునందు భారతీయుల జన్మస్వాతంత్ర్యము లెటుల నిర్మాల్నింపబడుచున్నవో శాస్త్రిగారు స్పష్టముగ దెలిపిరి. వాక్స్వాతంత్ర్యము, ప్రతికాస్వాతంత్ర్యము, సభా నిర్వహణ స్వాతంత్ర్యము, మున్నగువిశ్లేషములను చేసి, అన్యమత బోధనలకు విద్యార్థులు విధిగహజరు గానక్కరలేదను ఏర్పాటు సయితము, ఆచరణలోనికి రాదయ్యెను. విదేశములకు పోయిన భారతీయులు మాతృదేశమునకు తిరిగి రాకుండ, ప్యాసుపోర్టుచట్ట ముపయోగింపబడుచున్నది. ఇంతకన్నను అన్యాయము వేరుండునా? శాసనసభ లింకను నామమాత్రములని చూపుటకు, శాస్త్రిగారు దెలిపిన నిదర్శనములు సరిపోవును. శాసనసభలు వలదనినను, నిర్బంధ చట్టములు నిర్బంధబడుచున్నవి. ఆర్డినెన్సులు ప్రయోగింపబడు చున్నవి. శాసనసభ లక్కరలేదనిన పన్నులు సయితము విధింపబడుచుండ, సర్టిఫికేట్లు ప్రయోగము మామూలుగు చుండ ప్రజాస్వాతంత్ర్యమునకు తావెక్కడగలదు? 144 క్లెక్టునును ప్రయోగించిన విధమును జూచిన ఎట్టి మితవాదుల కయినను ఆశ్చర్యము గలుగకమానదు. అధికారుల పొగడ్త గనిన శాస్త్రిగారు, బాధ్యతలేకుండ యిటుల బలికియుండరు. ప్రైవేటు ఉత్తరములను గూడ చింపిచూచుట తటస్థించు చున్నది. న్యాయాధిపతులు సయితము తమ స్వాతంత్ర్యమును వెనుకకుబెట్టి ప్రభుత్వవర్గమున కనుగుణ్యముగ మెలగుట అసభ్యమని శాస్త్రిగారు తమరెండవ యువన్యాసమునందు సూచించిరి. ఇట్టి సిద్ధిలో జన్మస్వాతంత్ర్య రక్షణవిషయమై హిందూ దేశమునందు ప్రభుత్వప్రకటన గావించుట ముఖ్యమని శాస్త్రిగారు దెలుపుట మితగాదు. ఇట్టి ప్రకటనము ఇంగ్లండులో అవసరము గాకున్నను, విదేశసంబంధముగల హిందూదేశమునకు ముఖ్యమని చెప్పకతీరదు. శాస్త్రిగారి ప్రసంగముల గొంచిన, అతివాదు లని నిరసంపబడువారు దెలుపుచున్న సంగతులం దతిశయోక్తి ఎంతమాత్రము లేదని విదితమగును. శాస్త్రిగారి విశేషమును సమయము దొరకినపు

డెల్ల బొగడడి అంగ్లప్రముఖులు వారియువన్యాసములలో వివరించిన కష్టములను నివారించుటకు బ్రయత్నింతురా? లేనియెడల వారి పొగడ్తలు సమయస్ఫూర్తినిమిత్తము జేయబడినటుల దోచును.

ఉప్పవన్ను

ఉప్పవన్నును తగ్గింపవలయు నని, సామ్రాజ్య శాసనసభ్యులు చేసిన ప్రయత్నములు మరియొక మారు విఫలమయ్యెను. అందరకును ముఖ్యవసరమగు ఉప్పపై పన్నును నిలిపియుంచుట అక్రమము. బ్లాకెటుగారికి మొదటి నుండియు ఉప్పపన్నుమీదనే దృష్టిగలదు. అవసరమగునప్పుడెల్ల ఉప్పవన్నును సులభముగ హెచ్చుజేసి, రివిన్యూను బెంచవచ్చునని వీరు వాదించుచుందురు. బీదలసిద్ధిగ తులువీరికి బాత్తుగ దెలియవు. ప్లానాద్ గారు ఉప్పపన్నును రు 1-4 0 నుండి 8 అణాలకును, డాక్టరు లాకోరుగారు 12 అణాలకును, నేకటపతిరాజుగారు 1 రూపాయికిని తగ్గింపవలయునని ప్రతిపాదించిరి. ఈతీర్మానములన్నియు తుదకోడిపోయెను. ఇట్టితీర్మానములను ప్రతిపాదించుటకు కారణము, ఎన్నికలలో జయమొందు నుద్దేశ్యముదప్ప వేరుగాదని, బ్లాకెటుగారు ఎత్తిపాడిచిరి. పిడుగుకు బియ్యమునకు ఒకటేమంత్రమనుకీర్తిని, ఏజవాబు దొరకనప్పుడు అధికారులు ఎన్నికలవిషయమును అడ్డుబెట్టుట యాచారమయినది. ఇతరసమయములలో నెట్టికారణముజెప్పినను, మూడుకోట్ల రూపాయలు మిగిలినపుడయినను, పన్నులను తగ్గింపగూడదా? ప్రాచీన శరిశోధనమును ఒక సంవత్సరమువరకు నిలిపివేయగూడదా? ఉప్పవన్నును తగ్గింపవలయునని కర్జనుప్రభువుగారి కాలమునాటినుండియు అడుగుచునేయున్నారు. ఎన్నికలకొరకెది యొకయెత్తని చెప్పి తప్పించుకొనుట, బ్లాకెటుగారి కేమాత్రము గౌరవము కానేరదు. ఇందువలన ప్రజాసామాన్యక్షేమముపట్ల అధికారసభ్యులు చూపెడి యార్భాటము లెంతవరకు సత్యమో గోచరింపక మానవు.

పంజాబు ప్రభుత్వవైఖరి

పంజాబుప్రభుత్వవైఖరి మారినటుల దోచదు. అకాలీలను నిర్బంధవిముక్తుల గావించవలయునని శాసనసభలో దెచ్చినతీర్మానమును, ప్రభుత్వము వారెదిరించిరి. సర్ జాకామెయినార్డుగారు సామభూతిరహితముగ ప్రసంగించిరి. వీరింకను అకాలీల మనోనిశ్చయమును గుర్తించినటుల దోచదు. స్వల్ప సౌకర్యములనిమిత్తము అకాలీలు ఆత్మగౌరవమును కోల్పోవరని వీరింకను గ్రహింపరయిరి. తుటతుదకు కార్యనిర్వాహకశాఖను ప్రభుత్వశాఖనుండి వేరుజేయవలయునను విషయమునగూడ, ప్రధానకార్యదర్శి యగు డన్నెట్టుగారు ప్రతికూలప్రసంగము గావించిరి. మద్యపాననిషేధపు సూచన ఎదిరింపబడెను. ఇటీవల మద్రాసులో జరిగిన యూరపియను వర్తకులసమావేశమునందు మద్యపానమును నిషేధించుట వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యమునకు భంగకరమని, అధ్యక్షులగు శ్రామగారు పలికిరి. పంజాబు ప్రభుత్వసభ్యులుగూడ, స్వాతంత్ర్యరక్షణవాదమునే పైకిదెచ్చిరి. రక్షింపవలసిన జన్మస్వాతంత్ర్యములను రక్షింపకపోయినను, మద్యపాన స్వాతంత్ర్య

మును రక్షించుటకు ఆతురము జూపెడి మహానుభావులవాదధోరణి మిక్కిలి ఆశ్చర్యము గలిగింపక మానదు.

రాయల్ కమిషన్

శాసనసభలనుండి వెడలిపోవని సభ్యులు ఏదియోయొకరిని అధికారవర్గమువారినుండి కొన్ని వరములను సంపాదించ బ్రయత్నించుచు, విఫలమనోరథులగుచున్నారు. సామ్రాజ్యశాసనసభలో, రాయల్ కమిషనును సంపాదించుటకు జిన్నాగారు చేసినప్రయత్నములు పాతకులకు దెలిసియేయున్నవి. బెంగాలుశాసనసభలోగూడ స్వరాజ్యపక్షేతరు లిట్టిప్రయత్నము గావించిరి. ప్రభుత్వకార్యనిర్వాహక సభ్యుల ప్రయాణ భత్యములను నిరాకరించు సూచన నవకాశముగ గైకొని, రాయల్ కమిషనును వెంటనే నియమింపవలయునని, బెంగాలుశాసనసభ్యులు హెచ్చరించిరి. మితవాదప్రముఖులగు సర్ పి. మిత్తరుగా రీతీర్మానమును ఆమోదించుటయగాక, సర్ అబ్దుల్ రహీం గారుగూడ ఆమోదించుట ఎన్నదగిన విషయము. క్రైస్తవప్రతినిధిగూడ ఆమోదించెనట. ఇంతమంది అనుకూలించినను, సర్ స్టి ఫెక్ ననుగారు వీరికోర్కెను నిరాకరించిరి. బెంగాలులో సంస్కరణాభివృద్ధికెట్టివీలు లేదని, వీరు ఖండితముగ బలికిరి. తుదకు తీర్మాన ముపసంహరించుకొనబడెను. లేనిపోని యాశల బెట్టుకొనని స్వరాజ్యపక్షసభ్యులే విశేషముతో మెలిగిరని యిందువలన విదితమగుటలేదా?

డాక్టరు బెనెంట్లు

కలకత్తాసభలు

కలకత్తా, మార్చి 15:— అదివారమునాడు మహమ్మదీయ సంఘంలో మాట్లాడుచు డాక్టరు బెనెంట్లు మహమ్మదీయ విద్యార్థులపై ఇస్లాంవిజ్ఞానమును ఆచారములను విశువరాదని చెప్పెను. ఇస్లాముయొక్క గొప్పదనము స్వస్థాభ్యాసముతో నేయున్నదని చెప్పెను. మహమ్మదు ప్రవక్త పుట్టిననాటి దేశకాల పరిస్థితులను విస్మించుచు మూర్ఖత్వము అజ్ఞానములతో మునిగి పరస్పరవైషమ్యములతో కొట్టుకొనుచున్న ప్రజలను మహమ్మదుయొక్క పవిత్ర జీవనమును బోధయి ఒక్కజాతిగా చేయగలిగెననియు ప్రపంచవిజ్ఞానమునకు మహమ్మదీయ మతమెంతో తోడ్పడెననియు చెప్పెను.

జాతీయవిద్యా సమితి

కలకత్తాకు 7 మైళ్లు దూరమున నున్న యాదవపురమున పంగదేశ జాతీయ విద్యాసమితి ప్రతిష్ఠాపకుల దిశోత్సవము ఆదివారమునాడు జరుగుచున్నప్పుడు డాక్టరు బెనెంట్లు అధ్యక్షత వహించెను.

సర్ పి. సి. కేగారు అతిథులకు స్వాగతమొనర్చుచు దేశబంధువు యొక్కయు నవ అనుతోష ముఖర్జీయొక్కయు యితర ప్రముఖులయొక్కయు మరణములనుగూర్చియు వారు సంఘమునకు జేసిన నేపథ్యగూర్చియు చెప్పిరి.

సాంకేతికవిద్య లేక హిందూదేశ మభివృద్ధి బొందదనియు హిందూదేశములో చాలమంది పేదరిక మనుభవించుటకు కారణము సాంకేతికవిద్య లేకపోవుటయే యనియు బెనెంట్లు చెప్పెను.

ప్రాచ్యవిద్యాలయము యొక్క 97 వ పారితోషికోత్సవ సందర్భమున కనివారము నా డ్యక్షత్వ వహించి అనీబెనెంట్లు ఇట్లు చెప్పెను:—

వచ్చేసంవత్సరమునకు నాకు 80 సంవత్సరములు పూర్తియగును. హిందూదేశములో నేను గావించిన సేవనుగూర్చి విదేశములలో చెప్పుటయే యింకముందు నాకుసంతసముగూర్చును.

(సీ.బెన్)

చెన్నపురి శాసనసభ

డిమాండులపై చర్చ

రెవిన్యూబోర్డును తొలగింపవలెనను ప్రతిపాదనను వీగిపోవుట

జస్టిసుపక్ష పరాజయము

చెన్నపురి తునవసభ నిన్ను సాయంత్రము తిరిగి సమావేశమైనపుడు రివిన్యూగ్రాంటుపై సెక్షన్లు చర్చ జరిగెను. చర్చయంతయు చాల మంచుగ నుండెను. కాంగ్రెసుపక్షము వారందరు లేచిపోవుటచే, చాల ముఖ్యమగు ప్రతిపాదనలపై చర్చయననడ లేకపోయెను. ఈదినమున జరిగిన వాటిలో, రెవిన్యూబోర్డును తొలగింపవలెనను ప్రతిపాదనపైన మత్రము ఒక మాదిరిగ చర్చజరిగెను. ఈప్రతిపాదనను, జస్టిసుపక్ష నాయకులలో నొకరగు, డి.బి.ఎం. కృష్ణను నాయకుగాను దెచ్చిరి. కాని వోటింగు సమయము వచ్చునరేకి ఈప్రతిపాదనము తీవ్రపరాజయమునందెను. జస్టిసు పక్షమునకు నిన్ను తీసినమున నీది చెందవ పరాజయము. మొదటి పరాజయము ఫలచరములకు లేచుటకు పూర్వము పాంఘిక ప్రాతినిధ్య సమన్వయన గలిగెను.

ఈరీసర్వే లెందుకు?

జి. ఎ. సాల్వానాగారు ప్రభుత్వమువారి గ్రామముల రివ్యూయను నుండి 1901/02 నుండి తగ్గింప వలసినదని ప్రతిపాదించుచు, నిరంతరమును సర్వేలు రీసర్వేలు ఎందుకని ప్రశ్నించిరి. తప్పని సరియైనదప్పు, ప్రభుత్వమువారు సాధారణముగ రీసర్వేలు కుత్తువు జేయరాదు. తనకు చెలిసంతవరకు, జిల్లాలో చాలాగాననుకు, ఈరీసర్వేలు ఏమాత్రమును అవునరములేదు.

మాన్యు బాంక్సుగారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, ఆత్మవసరమైన ప్రదేశములందు తప్ప మరి యే ప్రదేశములను రీసర్వే జేయవలదు లేదని నుడిచిరి. ఈవత్సరము ఏజిల్లాలయందును క్రొత్తగా రీసర్వేను ప్రారంభించుటకు ప్రభుత్వమునా దుద్దేశింపలేదు.

తుదకు ప్రతిపాదన ముపసంహరించుకొనబడెను.

డిప్యూటీ కలెక్టరులపై నధికారము

ఎ. రంగనాథ మొదలియారుగారు “డిప్యూటీ కలెక్టరులపై కలెక్టరుల అధికారమును రెవిన్యూబోర్డు నుండి తొలగింపవలెనని” డిమాండుకుగాను ఉద్యోగుల వేతనముల మొత్తములందు 101 ల తగ్గింపవలసినదని ప్రతిపాదించిరి. డిప్యూటీ కలెక్టరులను బదిలీజేయుట మార్పుట మొదలగు అధికారము లిదివరకు కలెక్టరుల చేతులందుండెడివి. ఇటీవల నీయధికారము రివిన్యూబోర్డునకు మార్చబడెను. రెవిన్యూబోర్డునందలి అధికారులందరు జూనియరు అధికారులు. డిప్యూటీ కలెక్టరులు వీరికంటె చాల సీనియరులు. అంతయుకాక వీరికంటె కలెక్టరులెక్కువ అనుభవజ్ఞులును సీనియరులుగూడ. డిప్యూటీ కలెక్టరులు ప్రావిన్సులు సర్కిలు వారైనంతమాత్రమున వానినందరినిజూనియరు సివిలు సర్కిలు అధికారుల అధికారముక్రింద నుంచుట అన్యాయము. ఈ మార్పులన డిప్యూటీ కలెక్టరులందు చాల అసంతృప్తి వ్యాపించు చున్నది. ఈ అసంతృప్తి భీకర రూపము దాల్చుటకు పూర్వమే తొలగించు టుక్తము.

రెవిన్యూ సభ్యుడు ప్రత్యుత్తర మొసగుచునీనియరుజూనియరు వివక్షణలతో నీ మార్పు జేయబడలేదనియు ఫలిపాలనా సౌకర్యము కొర కొనర్చబడెననియు నుడిచిరి.

ఎ. రంగనాథ మొదలియారు తిరిగి మాటలాడుచు ఈ మార్పునకు ప్రభుత్వ సభ్యుడు చెలిపినవి అసలు కారణములు గానియు, జాతి భేదములతో నీటిమార్పు నొనర్చినయు నుడిచి ప్రభుత్వ సభ్యుడు చెలిపిన కారణములే నిజమైన వగు నెడలసలు కలెక్టరులనుగూడ రెవిన్యూబోర్డు అధికారము క్రింద నుంచక బోవుటకు కారణమేమని ప్రశ్నించిరి.

ప్రతిపాదన వోటునకు బెట్టగా వీగిపోయెను.

రెవిన్యూబోర్డును తొలగింపుడు

డి. బి. ఎం. కృష్ణను నాయకుగాను రెవిన్యూబోర్డును తొలగింపవలెనని కోరుటకుగాను రెవిన్యూబోర్డు వ్యయము 119800 ల యందు 100 ల తగ్గింపవలసినదని ప్రతిపాదించుచు ప్రభుత్వమువారి విమయమును విచారించుట కొనరకొక యావసరమును నియమించిరిని నుడిచెను. ఆ సంఘమువారు

రెవిన్యూబోర్డును తొలగింపవలసినదని కోరుటచేసిరి. అంతయుగాక గతరెండు వత్సరములలో ఈ శాసనసభవారిబోర్డును తొలగింప వలసినదని గోరుచు గ్రాంటుల నిరాకరించిరి. కానిగవర్నరు గారు తమ ప్రత్యేకాధికారము నుపయోగించి వానిని సర్టిఫై జేసిరి. ఈ విషయ మిదివరకే పూర్తిగ చర్చింపబడినదనుకవివరములలోనికి పో నవునరము లేదు. ఇదివరకే బోర్డు గావించుచుండిన పనిగూడ చాల తగ్గిపోయెను. అటుపే కాఖా పాలనము ఆదాయకాఖా కో ఆపరేషను కాఖా అబ్జార్వే కాఖా పరిపాలనమును గూడ నీ బోర్డువారిదనరకు జూచుచుండిరి. కాని ఇటీవల నీ పని యంతయు ఇతర అధికారుల వశ మొనర్పబడినది. ఇప్పుడు మీరు చేయుపని స్వల్పము. అదైనను అంత ముఖ్యమైనదిగాదు. అందుచే ప్రభుత్వమునా రిబోర్డును తొలగింపుట కాక్షేపణముండ జాలదు.

మాన్యు బాంక్సుగారు రెవిన్యూసభ్యుడు ప్రత్యుత్తరమొసగుచు ఈ బోర్డునందు ముగ్గురు సభ్యులు మాత్రమే గలరనియు అందు మాడవ సభ్యుడు నామమాత్రపుసభ్యుడైననియు ఆతడు సాధారణముగ ఎక్స్లెంజు పరిపాలనను జూచుచుండు న నియు నుడిచిరి. ఈ బోర్డు నం దలి సభ్యులు వేర్వేరు కా లపరిపాలన నొక్కొక్క సభ్యుడు యజమాయిషీ జేయుచుండును. ఈబోర్డువారు చేయవలసిన పనులు మదరాసు శాసనసభ వారు గావించిన షీక శాసనమునందు వివరింపబడెను. ప్రతిపాలనాకాఖయొక్క పరిపాలనా వివరములను పరిశీలించి చక్క బెట్టుటకు ఇట్టిబోర్డు అవసరము

జి. ఎ. సాల్వానాగారు, ప్రతిపాదనను బలపరచుచు, పరిపాలనా సౌకర్యముల కీరివిన్యూబోర్డుచాలాఅటకుమని నుడిచెను. ఈబోర్డును తొలగింపుటకు ప్రభుత్వము వారిక విల్లును చేపలెను.

మొత్తం లంగీకరించిరా?

ఎ. రంగనాథ మొదలియారుగారు రీసంకర్షమున, కాన్ స్టిట్యూషనులు ప్రశ్నను దెచ్చిరి. అయినవ్యయపట్టికజరచించుటకు మంత్రులుగూడ సరిపమానబాధ్యులే. మంత్రులమునా రాయవ్యయ పట్టిక యందు రెవిన్యూబోర్డు వ్యయమున కంగీరించక పోయినయెడల నీ వ్యయము పట్టికలోని కంటులవచ్చెను? అంగీకరించియున్నయెడల, మంత్రుల పక్షమునందలి నాయకులలో ప్రముఖులగు డి. బి. కృష్ణను నాయకుగాను, తమనాయకుల నిర్ణయమునకు వ్యతిరేకముగ నీ ప్రతిపాదన నెటులగావించిరి? చెలియలేదు.

ఎ. రామస్వామి మొదలియారు గారు మంత్రులమున తరపున మాటలాడుచు, ప్రభుత్వకాఖల సందర్భమున ఎట్టిప్రతిపాదనలైన దెచ్చుటకు మంత్రులపక్షమువారికి అధికారము గలదనియు, ఇది ద్వంద్వపరిపాలన యగుటచే ప్రభుత్వపరిపాలిత కాఖల సందర్భమున మంత్రుల పక్షమువారి కెట్టి బాధ్యతయు లేదనిరి.

మాన్యుబాంక్సుగారు గూడ నీ యభిప్రాయముతో నేకీభవించిరి.

డి. బి. కృష్ణను నాయకు గారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు ప్రభుత్వమువారిసమాధానము చాల అసంతృప్తికరముగ నున్నదని ఖండించిరి. ముఖ్యము సమస్యలందు, ప్రభుత్వమువారిట్టి అసంతృప్తి కరమున వైఖరి నవలంబించుచుండుటవలననే. ప్రజలును, ప్రజాప్రతినిధులును నిస్సంతృప్తికరమైన తీవ్రమగుచర్చలవలంబింపవలసి వచ్చుచున్నది. ఇట్టివైఖరివలననే, కాంగ్రెసు సభ్యులీయుదయమున నీసభనుండి వెడలిపోవలసి వచ్చెను. ప్రభుత్వము వారివిమయమును గమనించి తమవైఖరిని మార్చుకొనెద రని నమ్ముచున్నాను.

జస్టిసుపక్ష రెండవపరాజయము

ప్రతిపాదన వోటునకు బెట్టగావీగిపోయెను. మంత్రులను కార్యదర్శులను ప్రభుత్వముతో వోటుజేసిరి. నామినేటుసభ్యులందరు ప్రభుత్వమువారితో కలిసి వోటుజేసిరి. ప్రతిపాదన కనుకూలముగ 16 గురును ప్రతిపక్షముగ 81 ముదియు వోటు జేసిరి.

కోర్టు ఆఫ్ వాడ్సు

“కోర్టు ఆఫ్ వాడ్సు” నందలి యుద్యోగులను తగ్గింపవలెనని కోరుటకుగాను, ఎ. రంగనాథ మొదలియారుగారు రెవిన్యూబోర్డు గ్రాంటునందు 101 ల తగ్గింపవలసినదని ప్రతిపాదించిరి. ఇంతకుండి అధికారులకు ప్రసక్తము పనిలేదు. కోర్టు ఆఫ్ వాడ్సుక్రింద నున్న సంతానముల సంఖ్య చాల తగ్గెను. అందుచే కోర్టు ఆఫ్ వాడ్సువారి పనిగూడ తగ్గెను.

రెవిన్యూసభ్యుడు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, కోర్టు ఆఫ్ వాడ్సువారి పని మాత్రమును తగ్గలేదనియు, గత 15 వత్సరముల వ్యవహారములను పరిశీలించి ఇటుల చెప్పుమంటిననియునుడిచెను. ప్రతిపాదన ఉపసంహరించుకొనబడెను.

కలెక్టరుల ట్రాన్సుఫరులు

గుంటూరు జిల్లాలో కలెక్టరులను తరచు ట్రాన్సుఫరు జేయుచుండవలసినకోరుటకుగాను, డి. బి. పి. సి. ఎతిరాజులు నాయకుగాను “జిల్లా పరిపాలనలగ్రాంటు”నందు 100 ల తగ్గింపవలసినదని ప్రతిపాదించుచు, గుంటూరు జిల్లా యందు గతవత్సరమెదుగురు కలెక్టరులునుగూడెదనియు, ఇంత తరుచుగా కలెక్టరులను బదిలీ జేయుచుండుటచే జిల్లాను గురించి చెలిసికొనటకు వారి కెట్టి అవకాశములను లభించుటలేదనియు నుడిచిరి.

రెవిన్యూసభ్యుడు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు,

బదిలీ జేయుచుండవలసినటుకు ఏమాత్రమవకాశమున్నను అటులజేయుటలేదనినుడిచిరి. ప్రతిపాదన ముపసంహరించుకొనబడెను.

అరుంధతీయులకు దరఖాస్తులపై భూముల

నొనగుట

దరఖాస్తుపై, నిమ్మజాతులకు ఆంధ్ర ముఖ్యముగా నిమ్మజాతులకు భూముల నొనగుటను గురించి చర్చించుటకుగాను, ఎల్. సి. గురునాథయ్య (ఆరుంధతీయునామినేటు) గారు, “కలెక్టరులు, మేన్స్టీటుల” వ్యయమునందు 100 ల తగ్గింపవలసినదని ప్రతిపాదించుచు, ఈ విషయమున కలెక్టరులు గవర్నరునును నిర్లక్ష్యభావమును అత్యధమ తీవ్రముగ ఖండించిరి. కలెక్టరుల చర్యల గురించి వినినపుడు సభవారికి చాల ఆశ్చర్యము గలగకమానదు. అన్నిటముల చారి చేత ను తనకులమువారు (ఆరుంధతీయులు) చాల సీమముగ పరిగణింపబడుచున్నారు. ఆరుంధతీయుల, భూములకొరకు పెట్టుకొను దరఖాస్తులయెడల కలెక్టరుల అవలంబించునైఖరి చాల ఆక్షేపణీయముగనన్నది. ఈ విషయమున రెవిన్యూకాఖవారి వలంబించు వద్దతిపై నన్ని కులముల వారు ను ఏదో యొక్కక్షేపణమొనర్చుచున్నననుమాట వాస్తవమే. కాని ఆయాక్షేపణలందరికీకాఖము ఇదివరకే చాలభూముల ననుభవించుచు ఇంకను భూములసంపాదించవలెనని ప్రయత్నించుటలమరవారినుండి వచ్చుచున్నవి. కాని ఆరుంధతీయులవిషయ ముట్టిదిగాదు. వీరికి తోళ్ళవని తప్ప మరేవృత్తియును లేదు. ఆపనివలన వారికి జీవనీయునగుటలేదు. వీరు వ్యవసాయ మొనర్చుకొనగూడ నెడల భూములులేవు. భూములకొరకు దరఖాస్తునొనర్చినను, అగ్రవర్గముల వారియొక్కయు, అధికారులయొక్కయు నిరంకుశత్వమువలన ఫలితముగలుగకున్నది. అగ్రవర్గములవారిలో నొక ను మాధనమృకములు తరింపకుండుట కోచనీయము. అందుచేవీరు ఆదిమాంధ్రులుమొదలగు నిమ్మజాతులవారు వచ్చునంతవరకైనను గ్రామసమీపములకు రావలసినన్నారు. అందుచే యూరపియను కలెక్టరులు, బ్రాహ్మజేతర కలెక్టరులనుగూడ భయపడి ఆరుంధతీయుల దరఖాస్తుల మంజూరు చేయుక నిరాకరించుచుండుట కోచనీయము. గురునాథయ్యగారింక ను మాటలాడుచు దానీవిషయమున తానిల్లారులకును, కలెక్టరులకును జాబులు వ్రాసియుంటిననియు, వానికి జబాబులు వచ్చుటయే దుర్లభమయ్యెననియు నుడిచెను. తమతమ జిల్లాలయందు పారంభోకు భూమి యంతయున్నది, ఎంతభూమి, నిమ్మజాతులకు దరఖాస్తులపై నొసగబడినది; అందరుంధతీయుల కెంత యొసగబడినదియు చెబువలసినదని గోరుచు, జిల్లాకలెక్టరులకు వ్రాయగా, కొంతమంది మాత్రమే వివరముల చెబువుచు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. వివరములు చెలిసిన జిల్లాలందెల్ల, ఆరుంధతీయు కలెక్టరులను భూమిమాత్రమే యొసగబడియుండుట చాల కోచనీయము. ఇందుకు చెంగల్పట్టుజిల్లా నుదాహరణగ దీనుకొనుడు. అచ్చట 5000 ఎకరములు దరఖాస్తులపై వలంబెట్టబడెను. అందు 48 ఎకరములు మాత్ర మరుంధతీయుల కొసగబడెను. ఇతర జిల్లాలలోగూడ పరిస్థితు లిటులనేయున్నవి. ఈవిషయమున ప్రభుత్వమువారి సాధరభావమును గవర్నరుచెదరని నమ్ముచున్నాను.

మాన్యుబాంక్సుగారు (రెవిన్యూసభ్యుడు) ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, ప్రభుత్వమువారి కేసులను వారిపైసను పక్షపాతము లేదనియు, అందరి దరఖాస్తులను, సరిపమాన భావముతోనే విచారించుచుండిరనియు నుడిచెను. ప్రతిపాదన ముపసంహరించుకొనబడెను.

నేటిదినచర్య
చెన్నపురి శాసనసభ

మరియూక సభ్యుడు లేచిపోవుట

ప్రజాప్రతినిధుల సంఖ్య తగ్గిపోయిగనుక
సభాకార్యక్రమము నాపగోరుట

చెన్నపురి శాసనసభ ఈదినమధ్యము 11గంటలకు తిరిగిసమావేశమైనప్పుడు సభ్యులసంఖ్య చాల తక్కువగానుండెను. అధ్యక్షుడు సభాభవనమున కరుదెంచి పీఠమున ధిష్ఠింపబడికి 22మంది సభ్యులుమాత్రమే గలరు.

ఈదినమున ప్రశ్నోత్తరములు 15 నిమిషములలోనే గుగిలెను. రెండుమూడు ప్రశ్నలపైనే సభ్యులను ప్రశ్నలపై సస్టిమెంటు ప్రశ్నలకుగలవలెను.

మరియూకసభ్యుడు సభనుండి వెడలిపోవుట

ప్రశ్నోత్తరములు ముగియగనే సి.వి. డిల్లెంగిగొండరు గారు (జాతీయవాది) గారు లేచి, నిన్నటిదినమున తనపక్ష వాదమును స్పష్టముగా నొనర్చి, శాసనసభనుండి వెడలిపోయినపుడు తాను జోజులగావాలక పోతిననియు, తమనాయకుని స్పష్టమైన సంగతి కారణముల కొరకే దానుకూడా శాసనసభనుండి వెడలిపోయిపోయిననియు ప్రకటించి, అక్కడను కలివాడుమిన్న సభనుండి లేచిపోయిరి.

రాబోవు శాసనసభ ఉదకతమండలమునందు

గౌ. సర్. సి.పి. రామస్వామి అయ్యరు (లామెంబరు) శ్రీ, ఆర్. గోపాళ, మలబారు టెన్సిన్ బిల్లులను చర్చించుటకు జూనుననెలయందో మే నెలయందో సమీక్షకును సీసభ, ఉదక మండలమున జరుగవలెనని చెన్నపురియందు జరుపవలెనాయన విషయమున సభ్యుల యభిప్రాయమును తెలిసికొన గోరుచుంటిననియు సభ వారుదకమండలమున సమావేశమైనప్పుడు గోరు నెడతక్కువగావుట లాసర్దుట కిది యప్రసరమనియు తెలిపిరి. డి. బి. కృష్ణను గూర్చి గారు—సమావేశమును ఉదకమండలమున నేర్పరచుటకు సమావేశమునందు చెన్నపురియందు సమావేశమైనను ఒకటిసంవత్సరము చాలమంది సభ్యులు ఉదకమండలమున సమావేశముగావలెనని యభిప్రాయించుచుండిననియు నుడివిరి.

ఎ. రంగనాథ మొదలియారుగారు—ఉదకమండలమున సమావేశము నేర్పరచుటకు చెన్నపురియందు సమావేశము నేర్పరచుటకును అసల్యమునందుకే న్యత్యాసమునుండిన అడిగిరి.

సి. పి. రామస్వామి అయ్యరు—ఎక్కడలేదాయుండదు ప్రభాకరతంపనగారు—చెన్నపురియందే సమావేశముగావలెనని చెప్పిన ప్రభుత్వము ఉదకమండలములకు వెళ్ళుచుండి రని ప్రతి వత్సర మాత్రేమియు తమ విషయము, విచ్చినపుడు ఉదకమండలములకు పరుగెత్తగోరుట ప్రతిహాసాస్పదముగనుండు

రా. బి. టి. ఎ. నరసింహాచార్యులుగారు ఉదకమండలమునే యేర్పరచ వలెనని గోరు.

లామెంబరుగారు చర్చకు ప్రత్యుత్తరమొసగి అధిక సంఖ్యాకులు ఉదకమండలమున నేర్పరచ గోరుచున్నార గనుక, ఉదకమండలమున నే శాసనసభాసమావేశము నేర్పరచవలెనని.

సభాకార్యక్రమమును నిలిపివేయవలెను

శాసనసభనుండి చాలమంది శాసనసభ్యులు లేచి పోవుటవలన, నిలచియున్న వారిలోగూడ అధిక సంఖ్యాకులు ప్రభుత్వసభ్యులు నామినేటెను సభ్యులు నగుటచేతను, ప్రజాప్రతినిధుల అభిప్రాయ మేమియు సాగుటలేదు గనుక సభాకార్యక్రమము ఆపవలెనని డి. ఎ. సాల్వానాగారు అభ్యుత్థుని గోరిరి. (ప్రభుత్వ స్థానములనుండి “లేదు” అనుకేళలు)

సి.పి. రామస్వామి అయ్యరుగారు—ప్రాంతింగ ఆర్డరుల ప్రకార మిట్టికథి నవలంబించుటకు వీలులేదనిరి.

సర్. ఎ.పి. పాత్రో—ఇది ఆర్డరు మే!

అధ్యక్ష—సభయందు కోర మున్నంతవరకు నేను సభాకార్యక్రమము నాపజాలను.

తరువాత ల్యాండు రెవిన్యూ డిమాండులపై చర్చ జరిగెను.

స్థానిక సంఘములు - రెవిన్యూ అధికారులు

“స్థానిక సంఘముల యెడల కల్పకర లవలించుచున్న ప్రతిపాల విధానమును” చర్చించుటకుగాను రా. బి. టి. ఎం. నగసింహాచార్యులుగారు “కల్పకర ఖర్చుల”నుండి 100 లక్షల

వలసినదని ప్రతిపాదించిరి. స్థానిక సంఘములకు గ్రాంటుల నొసగు విషయము వచ్చినపుడును రోడ్లు వంతెనలు మొదలగు పనుల నిర్మాణమునకును అందుకు రెవిన్యూ శాఖవారు స్థానిక సంఘముల చాల నిరాదరించుచుండిరి. అందుచే స్థానిక సంఘములను చాల నిస్వప్రవాహింపచుచున్నది. స్థానిక సంఘములు గూడ ప్రభుత్వశాఖల అంశిక శాఖయేగాని, సరియొకటిగాదు. ఈయెందు శాఖలకును సమాకారము లేనియెడల, పరిపాలన పరిగ నడువజాలదు. ఈవిషయమున ప్రభుత్వమువారు వెంటనే తగు చర్య దీనుకొనవలెను.

రామనాథు రాజుగారు ప్రతిపాదనకు బలపరిచిరి. రెవిన్యూ సభ్యుడు ప్రత్యుత్తరమొసరచు, గౌరవనీయ సభ్యులు తెలిపిన లోపములను విషయము కొంత నిజమేనని యు, పరిణామావస్థయందు పీని తప్పించుట సాధ్యముగాదని యు, ప్రభుత్వమువారు తగు విచారణను గావించెదరనియు తెలిపిన పిమ్మట ప్రతిపాదన మువసంహరింపకొనబడెను.

జూడిమలు, ఎగ్జిక్యూటివు శాఖల వేరుజేయుట

“జూడిమలు అధికారములను ఎగ్జిక్యూటివు అధికారముల ను వేరుజేయవలసినదని కోరుటకుగాను డి. బి. కృష్ణను నాయకుగారు “అధికారాల జీతముల” మొత్తమునందు రు 100 ల తగ్గింపవలసినదని ప్రతిపాదించుచు, ఇది క్రొత్తవిషయముగాదని యు, చాల ప్రాచీనవిషయమనియు, అధికారతర్రాజుగాక చాల మంది గొప్ప గొప్ప అధికారులుగూడ నీవిభజన మువసరమని యంగీకరించిరినియు నుడిపెను. ఈవిషయమున ప్రభుత్వమువారు వెంటనే బలమగు చర్య దీనుకొనవలెను.

సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారు ప్రభుత్వము తరపున ప్రత్యుత్తర మొసరచు ఈవిషయముయొక్క చరిత్ర నంపెను వివరించిరి. 1922 సం॥ శాసనసభవారి తీర్మానానుసార మి విషయమును విచారించుట కొకసంఘము నియమింపబడెను. ఆసంఘమునందు అధిక సంఖ్యాకుల శిఫారులు శాసనసభవారిచే నంగీకరింపబడెను. ఈవిషయము అఖిలభారతసభ్యుల యనియు రాష్ట్రీయప్రభుత్వములు భారతమంత్ర అనుమతిలేనిది ఎట్టి చర్యను దీనుకొనరాదనియు భారత ప్రభుత్వమువారు తైరు వొనర్చిరి. ఈవిషయ, మింకను భారతప్రభుత్వమువారి విచారణయందున్నది. త్వరలోనే ఉత్తరవులు వచ్చునని యెదురుచూచుచున్నాము. రాగానే చర్యదీనుకొనబడును.

ఎ. రామస్వామి మొదలియారుగారు ప్రభుత్వ చర్యను ఖండించుచు, జూడిమలు, ఎగ్జిక్యూటివు శాఖలు, రాష్ట్రీయ శాఖలు వారి పరిపాలనయందును విభజనము నందును భారత ప్రభుత్వమువారికి సంబంధము లేదు. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారు భారత ప్రభుత్వమువారి ఏజెంట్లు గారు. ఈ శాఖలపై భారత ప్రభుత్వమువారి కధికారము నొసగుటలో మన రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారు గొప్పతప్పు చేసిరి. ఈచర్యలను గొప్ప ప్రభుత్వనిర్మాణమునకు సంబంధించుచున్నది. రామస్వామి మొదలియారుగారు ముగించుచు ప్రస్తుతపథి తులవలన చాల అన్యాయములు జరుగుచున్నవనియు నుడిపిరి.

సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారు ప్రత్యుత్తరమొసగుచు, రాష్ట్రములందు రిజగ్రువు శాఖలయందు ప్రభుత్వము వారు భారత కార్యదర్శియై తర్రువుల ప్రకారము నడచుకొనవలసియున్నదనియు, అందుచే రామస్వామి మొదలియారుగారు భయపడుచున్న ప్రభుత్వనిర్మాణమునకు ఇచ్చట సంభవింపదనియునుడిపిరి.

డి. బి. కృష్ణనాయకుగారు, లామెంబరుగారి ప్రత్యుత్తరముతో సంతృప్తిపడిరి. కాని, ప్రభుత్వమువారి ప్రయత్నములకు మాత్రాసరకుగాను ప్రతిపాదనపై సభ వారి యభిప్రాయమును దీసికొనటకు వట్టుపట్టిరి. ప్రతిపాదన వోటునకు బెట్టగా పిగిపోయెను.

తరువాత ల్యాండు రెవిన్యూ డిమాండు మొత్తముతయను వోటునకు బెట్టగా సంగీకరింపబడెను.

ఎక్సెజు డిమాండులపై చర్చ

మద్యపాన సంస్కరణమున మంత్రిగారు తమ విధానమును ప్రకటింపవలెను

“ప్రస్తుత బ్రహ్మారీ విధానము మద్యపానమును హేచ్చించునదిగను, యూరపియను సారాయముల దిగుమతిని హేచ్చించునదిగ నుండుటచే నావిధానమును ఖండించుటకు, మేపుల వలనే యూరపియను క్లబ్బులనుండి గూడ లైసెన్సు ఫీజులను పుచ్చుకొనవలెనని గోరుచున్నాము డి. ఎ. సాల్వానాగారు “అధికారుల వేతనముల మొత్తమునుండి తగ్గింపవలెనని ప్రతిపాదించుచు యూరపియను క్లబ్బులను పీజుల నుండి మునహాయింపుట యందర్తదనవిడచిగారు (నిలిగిరి. యూరపియను) ప్రభుత్వమువారి అబ్జూరివిధానమును తీర్చుగ ఖండించుచు, శాసనసభవారు సంపూర్ణ నిషేధము ఆవర్యముగ నుండువలెనని ఒకమారు తీర్మా

నించిన తరువాతను తీర్మానము నాచూలో వుట్టుటకు ప్రతిపాదనకు కలసి పనిజేయుట విధ్యుక్త ధర్మమని తెలిపిరి. ఆయాధర్మమును నందుటకు వెంటనే చర్యదీసికొనుట మంత్రిగారి కర్తవ్యము. మంత్రిగారి విషయమున తమవిభాగమేమి యే ఆవర్యము నందుట కేమి ప్రయత్నముల నొనర్చునెంచిరో ప్రకటింపవలెను. అటుగ నొనర్చిన యెడల ఏవిషయమెట్లుజరుగుచున్నదో తెలిసికొనటకు వీలగును. శాసనసభవారు నిర్ణయించిన ఆవర్య మున ప్రారంభ మొనర్చుట కథము మొకజిల్లాయందైనను సంపూర్ణ నిషేధముగాని, తత్సంధముల గాని ప్రవేశపెట్టవలెను.

మంత్రిగారు ప్రత్యుత్తర మొసరచు సారాయశాఖలపై లైసెన్సు ఫీజుల వసూలుజేసినటుల యూరపియను క్లబ్బులపై లైసెన్సుఫీజును పుచ్చుకొనుటకు వీలులేనని నుడిపిరి.

ప్రతిపాదనను పిగిపోయెను.

“అక్రమవిక్రయము నాపుట”

శ్రీ. వీరయ్యనుగారు—“లైసెన్సు బొందిన దుకాణములలో నియమితకాలమునకు పదప దొంగదార్జములద్వారా మత్తుచుగలగజేయు పదార్థములను అమ్ముటకు పూర్తిగ నిలిపివేయుటకును, ఆహారపదార్థములను దుమ్ము, మట్టి పీటకములు మొదలగువానిచే నిండింపట భద్రముగనుంచి అమ్ముటకును జిల్లాకార్య నిర్వాహక సంస్థలకుగాను రు 21,90,900 ల మొత్తము నిధిని రు 100 ల చేత తగ్గింపవలె”నని ఉపపాదించుచు, నిర్ణీతకాలమునందుగాక ఇతరసమయములందును మత్తుపదార్థముల నమ్ముచున్నారనియు, దొంగదార్జములగుండ గహస్యముగ అమ్ముటకు ఆపవలెననియు అంగులకై ఆబ్జూరి యుద్వ్యోగములకు తగిన అధికారము నొసగవలెనని పట్టించిరి.

సర్. ఎ. పి. పాత్రోగారు సమాధానమొసంగుచు ఆబ్జూరిసభ్యుల నేటిది గాదనియు, తాతముతాలకాలము నుంచి విచ్చుచున్నదనియు, పూర్వము సోమపానసభ్యుల యుండెననియు, ఆచ్చటచ్చట పరిపాలనయందేనెనను లోప గుంబడిన ఆకూ ఫలములందలి యుద్వ్యోగములకు తగుచర్యలను గైకొనగలరనియు, ఉద్వ్యోగముల ప్రాణములకు తెగించియు, ఒక్కొక్కచోట పనిజేయుచున్నారనియు, బట్టిరి.

పదప వీరయ్యనుగారు తమ యుపపాదన నువసంహరించుకొనిరి.

“మత్తుపదార్థములను అక్రమముగ తయారు జేయుటను నిలుపుటకు రు 100 లను తగ్గింపవలసినదిగ” ఆర్. శ్రీనివాసనుగారు రుపపాదన గావించిరి.

పాత్రోగారు సమాధాన మొసంగుచు సాధ్యమైనంతవరకట్టి అక్రమచర్యను ఆపజూచుచున్నారనియు, సంపూర్ణముగ నాపుటల జేయుటకు ఉద్వ్యోగముల సంఖ్య అధికము జేయుబడవలెననియు, అంతదనుక సాధ్యముగాదని పట్టించిపడ ఉపపాదనను సహించుకొనబడెను.

టి. యమ్. నరసింహాచార్యులుగారు మరియొక సవరణనుపాదించుచు మాటాడుచుండ సభలో నిర్ణీతసంఖ్యాకులగు సభ్యులు (కోరము) లేదని మాయిము సాహేబుగారు అభ్యుత్థునికై డి. ఎ. సాల్వానాగారు ప్రతిపాదనను వివరించుచు, అంతల గంట ప్రాగింపబడిన పదప మరీకొందరు సభ్యులు పరుగు పరుగున ప్రవేశించిరి. మరికొందరు నిమిషములకు సభ్యులు ఫలాహారములకై లేచిరి.

నేమనువద్ద చోరీ—తిరుచినాపల్లి చేరువనొక చిన్న రైలుప్రేమనువద్ద ప్రేమనుమాప్తురగా రింటిలో కొండరు దొంగలు జొరబడి సోమవారమునాడు ప్రాతఃకాలమున స్త్రీలను బెడరించి రూ 800 విలువగల నగల నవహరించి పారిపోయిరి. (ఆ. (ప్రె.))

రాకపోకలు—ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, పిర్రాపురం మహారాజుగారు, వెంకటగిరి రాజుగారు, హాడి సర్ ఇన్స్పెక్టులు నేటుగారు, ఇ. ఎఫ్. రామసుగారు, కెప్టను కాంబెలుగారు, జి. గ్రేగారు, ఆర్. డబ్ల్యు. హన్మతుగారు నేడుదయము వచ్చిరి.

గుంటూరుజిల్లా పోలీసు మాఫర్మెంటు ఫాస్టరుగారు నిన్నరాత్రి ఉదకమండలము వెడలిరి.

హార్బరు పోకేపనివాండ నమ్మె—మదరాసు హార్బరులో పోకేపని జేయువారు 60 మంది నేమదయము పని చేయ నిరాకరించిరి. నిన్నను ఒక పనివాని నన్నెందుచేయుటే దానికి కారణమని తెలియుచున్నది. వాడు యిదివర కనేకసార్లు చెప్పకుండ పనికిరాక నిలిచిపోవుట కద్దు. అట్లే నాల్గొక జాలు మానిపేసి తిరిగి నిన్నను పనిజేయవచ్చెను. ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీరుగారు అటుక బెట్టి డిప్టీ చీఫ్ ఇంజనీరువద్ద సంచాయిషీ యివ్వగోరెను. నేడుదయము పనివాండ్రందరు పనిమానుకొనిరి అధికారులువారిని సంతృప్తిపరచ యత్నించుచున్నారు. (ఆ. (ప్రె.))

వాతావరణస్థితి

1926 సం॥ మార్చి 17-వ తేదీ బుధవారము

మామిడిపల్లె	కెర 24 గంటలలో	కెర 24 గంటలలో	కెర 24 గంటలలో	కెర 24 గంటలలో	కెర 24 గంటలలో
గోపాలపురం	87.1	78.0	...	5.43	44.96
విశాఖపట్నము	86.2	77.9	...	5.35	37.09
కాకినాడ	93.7	78.6	...	4.63	39.09
మచిలీపట్నము	90.8	79.3	...	6.49	41.59
కర్నూలు	102.8	79.7	...	1.10	26.01
బళ్లారి	100.6	76.4	...	0.55	20.51
అనంతపురం	0.88	27.38
కడప	101.8	81.8	...	2.73	31.28
నెల్లూరు	98.7	79.5	...	2.62	37.98
మద్రాసు	95.4	79.0	...	1.11	50.74
కడపూరు	89.0	78.3	...	4.39	52.94
నెలమ	99.1	78.1	...	2.13	32.30
కోయంబట్టూరు	98.7	78.0	...	2.74	22.29
తిరుచనాపల్లి	101.4	78.7	...	2.47	33.13
నాగపట్నము	89.3	80.9	...	9.19	54.98
మధుర	97.2	78.8	...	1.42	33.58
పాంబం	91.0	78.9	...	1.40	37.00
తిరునల్వేలి	4.53	28.34
తిరువేంగుడు	89.0	80.9	...	1.81	64.51
కొచ్చిక్	87.6	80.7	...	2.79	114.51
కాలికట్టు	90.8	76.3	...	2.22	117.16
మంగళూరు	90.3	75.0	...	1.07	125.69
తెంగుళూరు	96.3	78.4	...	1.32	85.37
మేర్కాళ	84.2	62.0	...	1.06	125.46
కొడెకాలో	70.2	53.0	0.15	9.03	62.13

సర్కారులు:—మేఘములు ఒక మోస్తరుగ నున్నవి. విశాఖపట్నములో ఆర్ద్రత ఎక్కువ విశాఖపట్నములో 3. తక్కిన చోట్ల 5 నుండి 6 1/2 డిగ్రీలు రాత్రివేడిమి ఎక్కువ.

వర్షణ:—ఆకాశము నిర్మలముగ నున్నది. బళ్లారిలో ఆర్ద్రత తక్కువ. బళ్లారిలో 4, తక్కిన చోట్ల 6 1/2 నుండి 8 డిగ్రీలు రాత్రివేడిమి ఎక్కువ.

కర్నూటకము:—మేఘములు ఒక మోస్తరుగ నున్నవి. మద్రాసులో 5 1/2 నెల్లూరులో 3 1/2 డిగ్రీలు పగటివేడిమి ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి 6 1/2 నుండి 7 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

24 గంటలలో మార్పిడియు:—యందు.

ఎస్. ఆర్. యు. సామూరు.

వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

హి. దే. బోధకమిషనరు సంచారక్రమము

హిందూ గర్భాదాయముల కమిషనరు రా. బి. ఎం. జెంగయ్యపంతులుగారు మార్చి నెలలో యాదినవతి సంచారక్రమము ప్రకటించిరి.

19 తేదీ మదరాసు వీడి 20 తేదీ తెనాలి. అచ్చల శాపట్ల శేషలి తెనాలి తాలూకాల అన్నకులను బ్రష్టిలను విచారించుట. 22 తేదీలు తెనాలి. 23, 24 తేదీలు ఒంగోలు. 26 తేదీ మదరాసు.

దొంగతనము

కాట్నాడీలైలుస్తేమనుక్కు 12 పెట్టెల సాకరై రూ 5000 విలువగలది అక్రమముగా కలకత్తాకు గొంపోడలచియొండ పోటీసునారు ముద్దాయిలను పట్టుకొనిరి. అందొకడు మహామృదీయుడు.

ఫోర్టులో నొక సార్థంట్లు బసలో నొక చోట్రాబాలుడు రూ 500 విలువగల బంగారుపన్నులు దొంగిలించి పట్టువదెను. పన్నులు మార్వాడీవానివద్ద దొరకెను. (ఆ. ప్రె.)

నగరఆరోగ్యము:—మార్చి 13 వ తేదీతో అంత మయ్యేవారమందు సాలనకు వెయ్యి నుండి 48.1 చొ॥ చనిపోయిరి. అంతకుముందువారము 4 91 చొ॥యందున. కలరావలన 12 రు, స్పృహకమనలన 6 గురు కాలహజారలన 1, మైపాయితువలన 1 రు, మలేరియావలన 26, యితరజ్వరములవలన 29 రు, చనిపోయిరి. నిరక్షివారమున 45.1 చొ॥ యందున.

అష్టమ ఆంధ్ర ఆయుర్వేద మహాసభ

ప్రదర్శకులకు విజ్ఞప్తి

సంద్యాలనుండి హరిసర్వోత్తమం వుగారిల్లు సేతు తంతి నంపిరి:—

అష్టమ ఆంధ్ర ఆయుర్వేద మహాసభ ఆహ్వాన సంఘము, సంద్యాల, యదివరలో ప్రదర్శన వస్తువులను చెడిపోవువానిని మార్చి 16 వరకును పంపవచ్చునని నిర్ణయించిరి. ఇప్పుడు వానిని ఏప్రిలు 1 లోపుగను చెడిపోని వానిని మార్చి 30 లోపుగను పంపవలయును.

కౌను థియేటరు

17-8-26 బుధవారము నుండి 19-8-26 శుక్రవారమువరకు ప్రతిదినము 2 ప్రదర్శనములు 6-15 గం, రాత్రి 9-30 గం.

మ ద న్ థి యే ట ర్సు లి మి టె గ్

మాక్ సెన్నెట్టు

“మెల్లి ఓ”

సు ప్ర ద ర్శింతురు

యశ్వనము, ప్రేమగల అద్భుత కవితకథ

భయమును, హాస్యము, ప్రేమ మొదలగువాటితో చేరిన

8 రిల్స్ కథ అనేక ఇతర ఫీల్ములుకూడ చూపబడును

SALE!

SALE!!

SALE

Astounding Reduction in Price of our New Phonix orchestra Gramophone (British Made). Original Price Rs. 30. Sale Price Rs. 12.

This new model gramophone is fitted with a strong reliable and perfect mechanism will produce a beautiful and melodious tune to any number of audience. This gramophone is ideal for the river, for garden parties, and Alfresco dances! but serves equally for the Saloon and drawing Room. Fast and slow regulator sound box and metal horn, packed complete in handsome metal cabinet case as illustration. Price complete with one double sided record and one needle Box Rs. 12 (Twelve) only. Spare records of well assorted Bands, Ballads, dances, Musics Etc., Etc., Rs 2 each.

N. B.—All orders should accompany 1/4th of the value as advance.

Sole Agents:—THE BRITISH TRADING Co., P. B. No. 1223. G. P. O. MADRAS.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసీ లిమిటెడ్.

19 హరి నె రోడ్డు. మాంటూ రోడ్డు. మద్రాసు

కీషగ్రాఫ్ డాక్టర ఆ. లక్ష్మీవతి, బి. ఏ, ఎం. బి. సి. యం. గౌరవే స్థాపకవి:డి.

కాస్త్రాక్తముగా తయారుచేయబడ నమృతమైన మందులు దొరకుదులను.

“భృంగామలకతైలము”

తలకు చల్లనమిచ్చును, అధికాష్టమ, తలనొప్పి, కండ్లనొప్పులు, మెదడు దుర్బలత్వము మొదలగువాటికి అమోఘమైన నివారణి. 4. బొట్టుల సీసా 1 కి రూ. 1-0-0. 1 పాను. సీసా 1 కి రూ. 8/- కావలసినవారికి క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును. ఏజంట్లు కావలెను.

వి. కృష్ణస్వామి బి. ఏ.

మేనేజరు.

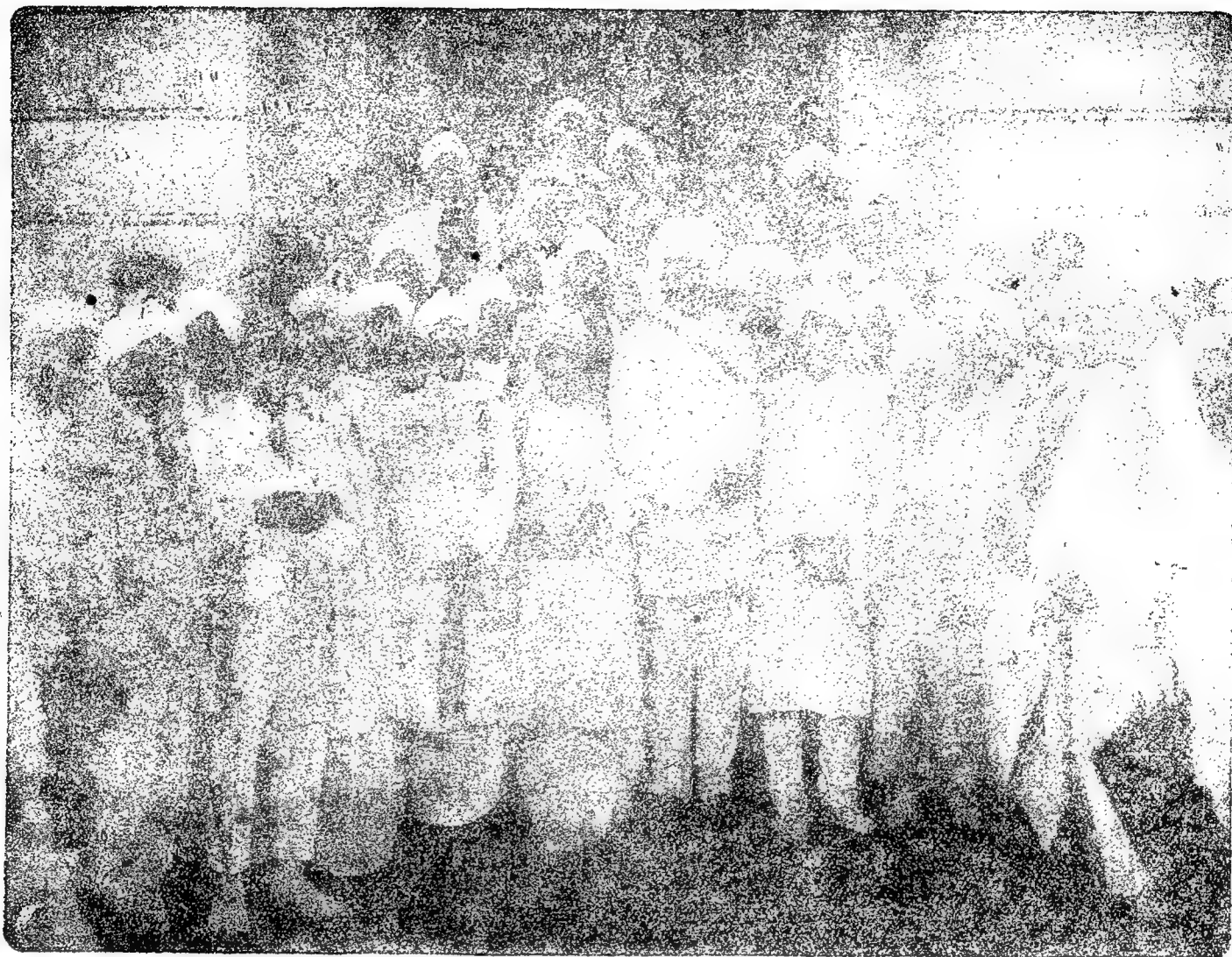
90 సం॥ రముల వయస్సునందు క్వాకరు ఓట్లు నన్ను ఆరోగ్యస్థితి యందుంచినన్నిది

చాల మునలితనమువరకు జీవించుటకును, అంతిమరకు పుష్టిగాను, దృఢముగానుండుటకును ప్రతిదినము క్వాకరు ఓట్లును విడువక భుజించుటకు తక్షణమే ప్రారంభించులెను క్వాకరు ఓట్లుయందు మాంసమును వృద్ధిచేయు వస్తువులు, లోహసంబంధమైన ఉప్పులు, విటమినులు మొదలగునవి అమిరముగా గలవు. జ్వరము, జెంఘజ్వరము, ఇతర గోగారులు రావీయక ఆటంకపరచుటయందు ఇది మిగుల తోడ్పడును. దీని భుజించినతరువాత ఉదరము భారముగ నుండదు. జీర్ణమగుట కులభము మంచి రుచికరమైనది. దేహమునకు అధిక ఉష్ణమును కలిగించదు. ఇనాముగావంపబడు మా ఆరోగ్య పుస్తకమునకు ప్రాయుఁడు, బిడ్డలకు పెంచుట, బిడ్డలకిమ్మ ప్రసారము తయారుచేయు విధము, మొదలగునవి అందులో గలవు.

Representatives: Muller & Phipps (India) Limited Calcutta & Bombay Madras Karachi Rangoon

Quaker Oats

మదరాసు శాసనసభ కాంగ్రెసుసభ్యులు వెడలిపోవుట

ప్రభుత్వ ప్రతికూలపక్ష నాయకులగు చింతలపాటి వేంకట సూర్యనరసింహరాజుగారు మధ్యనునిలిచిరి

ఎడమనుండి కుడివైపునకు:—టి. రామలింగంబెట్టి, పెద్దిరాజు, టి. ఆదినారాయణచెట్టి, సి. వి. వెంకటరమణ అయ్యంగారు, సి. వెంకటరంగం నాయుడు, ఎ. రంగస్వామిఅయ్యంగారు (ఎం. ఎల్. ఎ), స్వామి వేంకటాచలంశ్రేష్ఠి, ఆ. సు. కృష్ణారావు, సి. వి. నరసింహరాజు, మాగంటి సీతయ్య, పి. సి. వేంకటపతిరాజు, సత్యమూర్తి, సి. గోపాలమూసనను, పిల్లలమర్రి ఆంజనేయులు, శశిభూషణరథో, బిక్కిని వేంకటరత్నం, పి. శివరావుగార్లు మున్నగు వారలు పటమునందు గలరు. వెడలిపోయిన 24 గురు సభ్యులనామములను నిన్నటివత్రికలో ప్రచురించియుంటిమి.

స్టేటుకౌన్సిల-సభ

సర్ శంకరన్ నాయరు తీర్మానము ఓడిపోయెను

నల్లమందు ఎగుమతి క్రమముగ తగ్గించుట ప్రభుత్వము తీర్మానించుట

ధీర్ఘి, మార్చి 16—మదరాసు రాజధానియందలి ఆరవజిల్లాలకు స్వపరిపాలన గ్రాంటుచేయవలయునని సర్ శంకరన్ నాయరు స్టేటుకౌన్సిలు సభను ప్రతిపాదించిన తీర్మానము ఓడిపోయెను.

నల్లమందు ఎగుమతి క్రమముగ తగ్గించుట కేర్పాటుజేయుట

నియమితకాలములో సంతకముగ నల్లమందు వ్యాపారము నిర్వహించుకొరకు, వైస్రాయులొరకు దప్ప క్రమముగ భారతదేశమునుండి నల్లమందు ఎగుమతి తగ్గించుటకు అధికారులచే ప్రతిపాదించబడిన తీర్మాన మేగ్రీవముగ స్టేటుకౌన్సిలు సభయందు ఆమోదించబడెను. యిందువలన కేంద్రప్రభుత్వమునకు రెండుకోట్ల రూపాయలు నష్టము వాటిల్లవనియు, కాని వారు యితరఆధారములపై పన్నువిధించి నష్టముగూడ దీసికొనెదరనియు లేదా వ్యయమును యింకను తగ్గించుకొనెదరనియు, అంతర్జాతీయ సమస్య పరిష్కారము నిమిత్తము భారత ప్రభుత్వము సహాయపడవలయున్నదనియు ఆర్థిక కార్యదర్శి మేకవాల గుగారు చెప్పిరి.

తమిళజిల్లాలకు స్వపరిపాలనము

మదరాసు రాజధానియందు తమిళజిల్లాలకు సంపూర్ణస్వపరిపాలనము గ్రాంటుచేయవలయునని సర్ శంకరన్ నాయరు ప్రతిపాదించిన తీర్మానముపై చర్చ పూర్తి యైయెను. నాయరుగారిస్నేమిలేక ప్రజాశక్తి అనుసరణనీయ మైనదిగాదనియు, ప్రస్తుత పరిస్థితులకు బనికరాదనియు, సర్వసామాన్యముగ సభ్యులు విమర్శనలగావించిరి. గౌరవనీయులగు కపగి, పి. సి. దేశికా

చారిగార్లు తీర్మానమును బలపరచిరి. మదరాసు ప్రభుత్వము సంస్కరణములు కొనసాగించుటకు సభ్యులు నాయరుగారి తీర్మానమును బలపరచుటకు హేతువుగవచ్చువి.

స్వపరిపాలనము అంతరపులమీద ప్రసాదింపబడవలయును

బొబ్బిలిరాజు అభిప్రాయములు

సంగమముగవివరించిన ప్రజాశక్తిను కొనసాగించుట కరవజిల్లాలందు అవసరముగ స్వయంసంయోగము లేదని గౌ. బొబ్బిలిరాజు చెప్పెను. అంతిమకాక స్వపరిపాలనము అంతరపులమీద రావలయును గాని ఒక్కగంతున బడయరాదను చింతపలుకును బుర్రాకసిచే నూతనముగ నియమింపబడిన స్టేటుకౌన్సిలు సభ్యుడగు గౌ. బొబ్బిలిరాజు వచించెను.

గౌ. కె. సి. రాయుగారు

కేవలము భాషాభిమానముపై చిన్నచిన్న స్వాతంత్ర్యదోరతనముల స్థాపించబడుటచే గలగు ఉపద్రవముల వివరించి, సభ్యుడు ద్వీపవిజయమునందలి యదార్థమును స్వపరచుటకు మొగలాయివరిత్రవలన గలగు గూఢాశయును జైప్రదేవు కొనసలసన దని కె. సి. రాయుగారు హెచ్చరించిరి.

స్వాతంత్ర్యముగల రాష్ట్రముల నిర్మించుకొరకు ప్రకృతముందు బరిష్టముగ కేంద్రప్రభుత్వముక్రింద బాధ్యాయుని ప్రభుత్వస్థాపనముకొరకు పాటుబడుచున్న రాష్ట్రముల పరిణామమున కంతరాయములు గలిగించుచో, నిర్మాణము అవతకాలములో శిథిలమై గూలిపోవునని రాయుగారు చెప్పిరి.

క్రేరారుగారి హెచ్చరిక

విచారణజరుపుట కభివృద్ధి నొందింపడలపక తీర్మానమును గావించుటకు తొందరగఁగజేయునట్టి ప్రతిపాదనను అంగీకరింపవలదని క్రేరారుగారు హెచ్చరించిరి. నిచారింజి, ప్రజాశక్తి తయారుజేసి, విధాన ములునందుంచుటకు బాధ్యతగల యిండియాప్రభుత్వము ఆట్టి ఆపాయములో చిక్కుకొనజాలదని ప్రభుత్వసభ్యుడు చెప్పెను.

డివిజనులేమండ తీర్మాన మోషిపోయెను.

వ్యాయామ క్రీడలు

ద.భా.వ్యా.సం॥ టెన్ని సుపందములు

నిన్నటి ఫలితములు

బ్లాంక్సతిగారు గ్రాంటుసతి నోడించిరి. 6-8; 8-8, 6-8 కృష్ణమూర్తి, రంగస్వామిగార్లు కారికువిల్లుల నోడించిరి. 6-8, 8-10; 6-8.

నేటి ఆటలు

జడ్ సతి, కారికుగార్లు గాంపట్ల, ఆముస్రాంగ సతిగార్లతో నాడెదరు. వాడింగు సతి, బ్లాంక్సతితో నాడును. వెంకటరామానుజులు ప్రవానుగార్లు, వెల్లుబాలయ్యగార్లతో నాడెదరు.

బాలగోపాలను విశ్వనాథనుగార్లు, రంగసామి కృష్ణమూర్తిగార్లతో నాడుదురు.

పుట్ బాలు పందెములో వై యం. ఇ. ఏ. వారిపై జక్కింగహాము మిల్లువారు జయమందిరి.

నూతన రాజ ప్రతినిధి

గౌరవింపదలచుట

లాహోరు మునిసిపాలిటీ తీర్మానము

లాహోరు, మార్చి 15—రాజ్ యో మసయూలో ప్రముఖమున లాహోరు నగరమును సందర్శించుటకు రానున్న నూతన రాజప్రతినిధియగు యిర్విను ప్రభువునకు స్వాగతము సన్మానప్రత్యయ నర్పించుటకు లాహోరు పురపాలన సంఘము యేగ్రీవముగ తీర్మానించెను. (ఆ. వె.)

కానూనభానిర్తనము

“కాంగ్రెసు సభ్యులకే వోటుజేయుదు”

చెన్నపురి నాయకుల మహాసభాసము

తెలకుఘట్టమువద్ద గొప్పబహిరంగసభ

చెన్నపురి కానూనభానిర్తనము గావించిన కాంగ్రెసు స్వరాజ్యసభ్యులు నిన్నటిసాయంత్రము తిలకు ఘట్టము వద్ద గొప్ప బహిరంగసభ గావించిరి. సభానిర్తన మునరెంచినసభ్యులకు నాయకుడగు శ్రీ. వి. యస్. నరసింహారాజుగారు అధ్యక్షతవహించిరి. ఇటీవల కొలదికాలమునుండి ఇంతటిగొప్పసభ ఏనాడు జరుపబడి యుండలేదు. వేనకువేలు ప్రజలు సమద్ర తీరమందు తేరి నాయకుల ప్రసంగములను శ్రద్ధతో నాలకించిరి.

సభ కరుణించిన ప్రధానులలో శ్రీయ్యతులు సి. రాజగోపాలాచారి, ఏ. రంగనాథయ్యంగారు, వేమనరపు రామదాసుపంతులు, డి. జోషిగారు, కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులు సామి వెంకటాచలంశెట్టి, యస్. సత్యమూర్తి, పి. సి. వెంకటపతిరాజు, లిక్కిని వెంకటరత్నం, పిల్లలమర్రి ఆంజనేయులు, ఏ. యస్. కృష్ణారావు, అల్లూరిపామిదుభాస్, ముఖిమహమ్మద్, జి. రామేశ్వరరావు, పి. వెంకటరంగంనాయుడు, టి. ఆదినారాయణశెట్టి, యస్. ముతయ్యమొదలియారు, శశిభూషణ్, గద్దె రంగయ్యనాయుడు, కె. రంగనాథయ్యంగారు, నేతురత్నమయ్యర్, బి. కంఠనామిశెట్టి, విద్యాసాగర పాండ్యా, అల్లాడి కృష్ణశామి అయ్యర్, టి. ఏ. రామలింగశెట్టి, సి. గోపాలమిన్, ఆర్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, సి. యస్. గోవిందరాజు మునలియారు భక్తవత్సలునాయుడు, గోనుగుంట్ల వెంకట సుబ్రహ్మణ్యం శెట్టిగారులు మరయు తెక్కెండ్రు ప్రముఖులు గలరు. సభ జరుగుచుండగ జన్మిసు పక్షమునకు తేరిన టి. సుందరరావునాయుడుగారు ఎచ్చి ప్రవేశములలో నిలచియుండిరి.

సి. రాజగోపాలాచారిగారు

సి. వి. యస్. నరసింహారాజుగారిని అధ్యక్షునిగా నుప పాదించుచు తాము బహిష్కరింపబడియై యుండియు ఆ తరుణముందు మాట్లాడుటకు కారణమేమనిన కాంగ్రెసు సందేశము నాలించి చెన్నపురి కానూనసభయందలి కాంగ్రెసు స్వరాజ్యపక్షముల సభ్యులు సభను విడిచివచ్చుటయే యని పల్కిరి. అసభ్యుల యందుండుటలన ఎట్టి యుపయోగమును లేదని వారు బాగుగ నెరిగి వానిని త్యజించిరి. వారి నిజగర్భమును గుర్తించి సమయానుకూలముగ వ్రించిరి. దేశము వారి చర్యను హర్షించుచున్నది. ప్రస్తుత ప్రభుత్వవిధానమును నాశనము చేయుటకై మిగిల్లిన వారికి తోడ్పడవలెను. అయితేయముతో సభల విడివచ్చిన ఏకైకరుణ తిరిగి ఆధిక సంఖ్యలతో కానూనభానిర్తనమువర్త గలరు. అందుకుగాను నేటినుండియు ఆహారాత్రములు బలికేయవలెను. ఎన్నికలు రానున్న సమయములో తమ సభ్యత్వములు భాళిగానుండుటకు ముందుగ సభ విడిచివచ్చుటలో నేమి త్యాగము గలదని కొందరు అక్షేపించుచున్నను, అటులైనచో స్టేటు కాన్సిలును వదలి వచ్చిన స్వరాజ్యసభ్యుల విషయమేమి? వారు స్టేటుకాన్సిలునందు తేరి కొలది మాసములై యునది. ఇకనాలుగు సంవత్సరములకు పైగ కాలముండినను వారాస్థానముల వరలీరా లేదా? గావున ఆయాక్షేపణ కారణమేలేదు. మరికొందరికి ఎన్నికల కొరకై బన్నిన యాందోళన యనవచ్చును. అట్లుగానేరదు. ఒకవేళ అటులైనను అందు అత్యవ్యవసాయములేదు. ప్రజలందరు దేని నపేక్షించుచుండిరో దానినే ఆచరించుచున్నారు, గాని చేయరాని పనిని జేయుటలేదు. సభ వరలీనచ్చిన సభ్యులంతటితో నూరకుండక దేశమునందు సంచారము నర్పి జనలకు ప్రసాదము గావించవలెను, అని పల్కిరి.

వి. రామదాసు పంతులుగారు

ఉపపాదనను బలపరచుచు సభలు ముగియనున్న కాలముందు సభ్యులనుండి వెడలివచ్చిన యాక్షేపణకు సమాధాన మొసంగుటకు తాము నిలచియున్నామని పల్కిరి. “మేము స్టేటు కాన్సిలునందు సరిగ్గ వారములైన గడపియుండలేదు. ఇక నెంతయో కాలము ముందు గలదు. భారతకానూనసభయందలి సభ్యుల నిగ్గనామము ఉత్తర హిందూ స్థానములలీ ప్రజలెల్లరకు సమ్మతియు చేపూర్వినది. చెన్నపురి వారికి కాంగ్రెసునందును, జాతీ

యోచ్యమునందును గల భక్తి శ్రద్ధల ప్రదర్శననువలన అఖిల భారత వర్ణమందు చెన్నపురి సరియగు ఆదరణ బహుళముగ భారతకానూనసభయందొకను వీరముల నావహించియున్న సభ్యులు కొందరు స్వరాజ్యపక్షమువారు దేశీయుల ప్రతినిధులుగారిని పల్కిరి. రాయల్ కమిషను త్వరగ నియమింపబడుటకై ఉపాదనను గావించియుండిరి. కాని సర్ అలెగాండ్లు మడ్డి మొగుడు పెద్ద సున్న, జుట్టిరి స్వతంత్రపక్షమువారే దేశమునందు నిజముగ ప్రతినిధులని జాపు జేయవలసినదిగ స్వతంత్ర పక్షమువారిని గోరిరి

కానూనసభలను విడిచివచ్చుటలన స్వరాజ్యపక్షమువారు తమ నెన్నుకొనిన ప్రజలకు విశ్వాస ద్రోహ మొనర్చినని స్వతంత్ర పక్షమువారు పల్కుచున్నారు. స్వరాజ్యపక్షమువారి సిద్ధాంతములను కార్యక్రమము నెరంగునివారు మాత్రమే అట్లు నుడువ సాహసించురు. కానూనసభలందు కాంగ్రెసునకు ప్రాతినిధ్యము వహించుచున్నయే స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రజల యభీప్రాయపై కానూనసభలందు బ్రకటించిరి. కాంగ్రెసు అదేశమును పాలించియుండనిచో స్వరాజ్యపక్షమువారు విశ్వాస ద్రోహ మొనర్చియుండెడివారు. కాంగ్రెసుదేశములో 10 వేలమంది ప్రజలకు మాత్రమే ప్రతినిధియని జిన్నాగారు బల్కియుండిరి. అది దేశీయులపై వోసంగిన పహలు. కావున రాగల ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు వారు కాంగ్రెసు పక్షమునకు తేరినవారితో ఘోటిజేసి ఎన్నికలను గెలువవలెను. స్వతంత్రపక్షమునకు జేరిన మనమిత్ర లాస్థానముల వదలి రాలేదు. నేనెరుంగదును. కొలదికాలము నిరంకుశ ప్రభుత్వముతో సాంగత్యమునర్పించు దుర్బలులయ్యెదరు (నవ్వు) కావున ఈ సభానిర్తనము మనలను ధృఢపంకల్పమునగ వోసంగునని విశ్వసించుచున్నాను. రాయల్ కమిషను ప్రసాదించవలసినదిగ నేడు జిన్నాగారు ప్రభుత్వమువారిని విషయముతో వేడుచున్నారు. స్వరాజ్యపక్షమువారు రెండుండినపుడు జిన్నాగారు రాయలు కమిషను గోరియుండినచో ప్రభుత్వమువారు సంతసముతో సంగీకరించి యుండెడివారు. కాని ఇప్పుడు వారు నిరాకరించిరి. స్వతంత్రపక్షమువారు దీనినితీసి తెలిసికొందుగాక అని పల్కిరి.

ఏ. రంగనాథయ్యంగారు తమిళభాషయందు మాట్లాడుచు ఆంగ్లోప్రాచీనచరిత్రమును, జన్మిసుపక్షమువారును స్వరాజ్యవాదులెల్లప్పుడు అక్షేపించుచుండుననియు, కానూనసభలలో బ్రకటింపవచ్చు డిక్టే యాక్షేపించినయెడ, తిరిగి సభలనువదలి వచ్చునపుడు మరల అక్షేపింపసాగినయెడ బల్కిరి.

పి. సి. వెంకటపతిరాజుగారును ఉపపాదనను బలపరచుచు కానూనసభయందును, వెలుపలను నరసింహారాజుగారు గావించిన కృషిని, వారిపలుకుబడిని వివరించి ప్రథమమునుండియు, వారు జాతీయోద్యమమున కొంతయో తోడ్పడుచుండి రనిపల్కిరి. చెన్నపురి కానూనసభయందు స్వరాజ్యపక్షమువారి కెల్లప్పుడు సంయుక్తజాతీయపక్షమువారు మిగుల సాయ మొనర్చుచువచ్చిరి. స్వతంత్రపక్షసభ్యుల నేకులు కాంగ్రెసునందు తేరుటకు నరసింహారాజుగారి పలుకుబడియే ప్రధానకారణ మాయెను. కావున ప్రజాపక్షమున కట్టిప్రఖ్యాతపురుషుడు లభించుట దేశీయులభాగ్యము (హృద్వహలు) ఇకముందు మిక్కిలి బలయుతులమై ప్రభుత్వవిధానమును సంస్కరింపగలముని పల్కిరి.

అధ్యక్షులు

సి. వి. యస్. నరసింహారాజుగారు మాట్లాడుచు కాంగ్రెసు రాజకీయకార్యక్రమమును జేపట్టుటకు నిశ్చయించిన బిడప తాము కాంగ్రెసునందు తిరుగ సభ్యులై కాన్పురు కాంగ్రెసుసభ కరిగియుంటి మనియు, దేశీయులవృద్ధియంతయు కాంగ్రెసుసభపై కేంద్రీకరింపబడియున్నదని సంతృప్తి జెందితి మనియు బల్కిరి. అంతకుక్రితమే చెన్నపురి కానూనసభయందు స్వరాజ్యవాదులును, జాతీయవాదులును కలసి ఒకపక్షముగ

పనిజేయుటకు ప్రయత్నములు జరుపబడుచుండెననియు నేటి కవి పక్షములై నందులకు సంతసించుచున్నామని పల్కిరి. ఇక రెండు పక్షముల కెట్టిభేదములేవు. ఇరువురును కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునే నిర్వర్తించగలరు. కాని దురదృష్టవశమున ఏ. రంగనాథ ముదలియారుగారిని విడిరావలసిన యవసరము తటస్థించినది, నామిత్రులగు రంగనాథముదలిగారు తిరిగి శిష్టుకాలములో మాతో జేరునని నమ్ముచున్నాను. (వినుడు, వినుడు) కాంగ్రెసువారు సభలను విడిచివచ్చుటలో ఇంతవరకు ప్రజలెచ్చటను అక్షేపించి యుండలేదు. కాన్పురు కాంగ్రెసు తీర్మాముల ననుసరించి తమ జాతీయతయుముల నెరవేర్చుచో కాంగ్రెసుసభ్యులు సభలను విడిరావలయును కావున వారొనర్చిన పని సమంజసము కావున దేశమునందెప్పుడు ప్రజలు పరిష్కరింపవలసిన సమస్య ఒకటియే. కాంగ్రెసువారి నెన్నుకొనవలెనా? ఇకరులనా? కాంగ్రెసు వారొనర్చిన కార్యము యొక్కమని నమ్మి వ వారి నె తిరిగి ఎన్నుకొనుట ప్రజలధర్మము. సంస్కరణముల యనంతరము రి సంగిలు కానూనసభలందు బలికేసిన పిదప వానియందు యెంతయో బాధ్యతలేదని గుర్తించితిమి. నేడు కానూనసభయందు మంత్రవర్గ సభ్యులు రెండు తీర్మానములతో పాపము తెలకొందుగ నోడి పోయిరి. రివిన్యూబోర్డును తీసివేయుటకు మేము సభయందుండగ ఆధిక సంఖ్యకులతో తీర్మానము గావించియుంటిమి (వినుడు, వినుడు) గవర్నరుగారు డిక్టే చేయవలసినవైనను. నేడే మిజరిగినది? 16 అనుకూలరకు 31 మంది ప్రతిఘటించి తీర్మానము నోడించిరి. (అవమానము) నామిత్రుడు ఏ. రామస్వామి మొదలియారుగారును తిరిగి యొకమారు సిద్ధిగతుల పునర్వ్యవస్థన గావించి తన కర్తవ్యమును గమనింతు రని నమ్ముచున్నాను.

పిదప శ్రీమన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు సభ విడిచివచ్చిన కాంగ్రెసు సభ్యులను ప్రకటించుచు నంపిన తంతివార్త నవ్వ త్తులు చదివిరి.

తీర్మానము

“కాంగ్రెసు ఆదేశానుసారము దేశమునందలి వివిధకానూన సభలనుండి వెడలివచ్చిన స్వరాజ్యసభ్యులను తదితర కాంగ్రెసు సభ్యుల నభినందించుచు, వీరు తమ్ము ఎన్నుకొనిన ప్రజల యభీప్రాయముల ననుసరించియు, స్వరాజ్య సంపాదనకొరకును ఇట్టి చర్యను గావించిరని చెన్నపురి పౌరుల ఈమహాసభ అభిప్రాయమును చెప్పుచున్నది”.

అను తీర్మానమును టి. వి. వెంకట్రావుయ్యరుగారు పాదించిరి. గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు స్వరాజ్య, కాంగ్రెసు పక్ష సభ్యులు స్వార్థమును విడిచి దేశక్షేమమునే మనమందిండుకొని, కాంగ్రెసు ఆదేశానుసారముసభలకు విడిచి అరుదెంచినయెడ, దీనిని గమనించి జన్మిసుపక్షముందలిసభ్యులకైన నెట్టివిగలిగి వీరితో గలియుట యొక్క మునియు, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి ననుసరించియుండు సంతకాల మెట్టిలాభము కలుగజాలదనియు బల్కిరి.

డి. కొలండై గారు తీర్మానమును బలపరచుచు కాంగ్రెసు సభ్యులు కానూనసభానిర్తనమును గావించుచువలన దేశమునకు మానవజాతి కంతకును గొప్పనేప యొనర్చినవారైరిని పల్కిరి. ఇదియే భారతస్వాతంత్ర్యమునకు శుభచిహ్నము కావున తిరిగి వారి నే ఆధికసంఖ్యకులగు సభల కంపుట దేశీయుల పరమధర్మము. ప్రతిగానవునకుం స్వాతంత్ర్యము జన్మపొమ్మ అనియు, ఒక జాతినీ వేరొక జాతి అనాదియుంచజూచుయు బ్రిటిషువారికి తెలుపవలెనని పల్కిరి.

మాఫీ మహమ్మదుగారును తీర్మానమును బలపరచుచు జన్మిసు పక్షమున కిదివరలోనే అంత్యక్రియలు జరుపబడినవనియు, రాగల జనరలు ఎన్నికలలో జన్మిసు పక్షము పేరు మాఫీ పోగలవనియు బల్కిరి. (నవ్వు)

శ్రీ సత్యమూర్తిగారు

“రాగల రాష్ట్రసభలయొక్కయు, భారత కానూనసభయొక్కయు ఎన్నికలందు కాంగ్రెసుసభ్యులనే ఎన్నుకొనుటకు ఈసభవారు చెన్న రాష్ట్రవాసులెల్ల గోరుచున్నారు” అను తీర్మానమును శ్రీ యస్. సత్యమూర్తిగారు పాదించుచు 30 మంది ప్రజాప్రతినిధులు కానూనసభను వదలివచ్చుచుండ జన్మిసు పక్షమువారు సంతసించుచు తమ స్థానములందు గూర్చుండిరిని బల్కిరి (అవమానము) కాని తిరిగి ఆధికసంఖ్యలతో ప్రకటిం చుటకై సభవెడలి వచ్చితిమని ఎరుంగుదురుగాక (వినుడు, వినుడు) మనమిత్రులును సభ వెడలివచ్చుటకు దినములు రాగలవు. కాన్పురు కాంగ్రెసు జరిగిన యనంతరమే చెన్నపురి కానూనసభయొక్క రెండు లై ఎల్లెక్టునులందును కాంగ్రెసువారే జయించిరి. కావున అక్షేపణలందు సత్యమేమియులేదు. ఈకానూనసభ నిష్పడే

ముగించినందున, జనరలు ఎన్నికలు జరుపుదు. రామస్వామి ముద్రయ్యగారిని గాని మరి ఎవరితోనైనా నడుపుటకు గలదు (వినుడు, వినుడు) పిరవ ఉపన్యాసములు భారతకానన సభయందు జరిగిన గాని గాని యాత్రాపథకము స్వరాజ్య పక్షము తరపున సమాధానము లొసంగిరి. డి॥ బి॥ టి. రంగాచారిగారి కిక్కిరింపులు పోయిన కలహంపరమ (నవ్వు) సభవలెనని, తనకాచలంకెట్టి, మదనగోపాలు, వశేషముదలి గార్లు చన్నపురి పోయిన జైప్రియంమొందుదురగా! స్వరాజ్యసంపాదనాయత్తుములేగాక స్థానికములను స్వల్పవిషయములందును ప్రభుత్వము వారెట్టి యభివృద్ధిని ఆలంకారములై యున్నారు. కావున ఆత్మగౌరవము గలవారికి కాననసంస్థలంది చుడు తావులేదు. స్వసరిపాలనాకాఖను పానగలు రాజాగారు పానగలు అందుకం పెసిగ" మార్చివారు! (నవ్వు) ఆల్బార్ట్ కాఖయందు పాత్రోగారు ఒక విధానమునది ఎరుంగరు! విద్య యనునది ఎరుంగనివానికి విద్యాకాఖమై యధికారమియ్యబడినది! పాపము! ఇక శిశుజానముగారి పంగతి చెప్పవలెనా? (నవ్వు) ప్రస్తుతము కాంగ్రెసులో అంతర్విభేదములు లేవు దేశమందు రాచరికమును కాంగ్రెసుపక్షము మొకటి మాత్రమేగలదు. కాన ఆలంకారమును కాంగ్రెసు అభివృద్ధికి తోడ్పడిరాగల ఎన్నికలందు కాంగ్రెసువారికే జయ మొనగూర్చవలెను" అని బల్గిరి.

సామి వెంకటాచలం శెట్టిగారు

మాట్లాడుచు కాననసభయందు జాతీయ పక్షమువారు స్వరాజ్యవాదు లిరువురు, కాంగ్రెసు పక్షముగ నేతీభవించినందులకు సంతసమును చెప్పిరి. ఈకాననసభ నిర్వహణము యొక్క శ్రేష్ఠత్వమును కాంగ్రెసు సిద్ధాంతముల నెరుగనివారు, దేశస్వాతంత్ర్యమును ప్రేమించనివారు, తమ శత్రువులు గమనింపజాలరనిరి. చెన్నపురి కాననసభ నేటితో ముగింపబడినను, కాంగ్రెసువారి రథిక సంఖ్యాకులగు నెన్నుకొనబడగలరు. జస్టిసు పక్షము బ్రాహ్మణేతర సంఘమున కేమాత్రమును అభివృద్ధిజేసార్యలేదు. రాగల ఎన్నికలలో వారిసంఖ్య మరియొకటి జేరినను నుటకు సందియములేదు. కావున రాష్ట్రమందలి ప్రజలెల్లరును కాంగ్రెసువారి నధికసంఖ్యలతో నెన్నుకొనగోరుచున్నామని బల్గిరి.

పిదప, ముత్తయ్యమొదలియారు, బక్షిరు అహమ్మదుగారు మాట్లాడిరి. ఓ. కందసామిశెట్టిగారు రన్యకులకు వందనము లర్పించుచు నికపై జస్టిసుపక్షమువారి యాటలు సాగవనియు ఈకాననసభానిర్వహణమునలన దేశమునందు మంచి రాచరిక ప్రభుత్వము గలిగినదనియు, కాంగ్రెసువాదుల స్వార్థరాహిత్యము వ్యక్తమైనదనియు, కాంగ్రెసువారికి నాయకుడుగ నుండుటకు సరిపాతరాజాగారే యర్హులనియు బల్గిరి.

పిదప జయజయధ్వానములతో సభ ముగింపబడినది. అధ్యక్షులు సభను ముగించుచు ముఖారు టెనెన్సీల్లు విషయమై క్రిష్ణులు నాయకుగారు తమ్ము కొరినవో సభ కరుణించుట యావశ్యకమని తాము తలంచిన పక్షమున విచారించుమని బల్గిరి.

జ మైతులు-ఉలేమాసభ

తీర్మానములు

కలకత్తా, మార్చి 14:—నిన్న జరిగిన జమైతులు ఉలేమా సభయందు పల్లెమో తైర పరగణాలకు సంస్కరణములు వర్తింపజేయవలెననియు, యిందులకు ప్రతిహతులగునన్న హిందువుల వైఖరిని ఖండించుచు తీర్మానములు గావించబడినది.

ఇలికాసాదు హెడ్డాకి రాజుగ ప్రకటించినందుల కాళ్ళర్యము చెప్పుచును, హెడ్డాకి భవిష్యత్ప్రభుత్వము ఇస్లాముధర్మముల ననుసరించి యుండవలెననియు గూడ తీర్మానింపబడినది.

దేశమంతటను ఉరుదు వ్యాపింప జేయుటకు ఒకకమిటీని యోగించుమను.

ఉలేమాలు కొరానును ఇంగ్లీషులోనికిని యితరభాషలలోనికిని తర్జుమాజేయవలె ననియుగూడ తీర్మానము గావించబడినది.

బెంగాలు ఉలేమాలు అసమ్మతి

అసాము, బెంగాలు ఉలేమాలు సభజేసి సర్ ఆల్బర్ట్ చహీంఉపన్యాసము నందు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడుగ నుండి, కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము నందు మెట్రిక్యులేషను వరకును బెంగాలి భాషను విద్యాబోధన సాధకముగ నుండ గూడ దని చెప్పినందుల కసమ్మతినిచెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి కాననసభ

బడ్జెటు డిమాండులపై చర్చ

(అసోసియేటెడ్ ప్రెసులెంట్)

బొంబాయి, మార్చి 16:— బొంబాయి కాననసభయందు మంత్రి సమాధాన మిచ్చిన పిదప, సివిలుసర్వీసు డిమాండు నందు రూ॥ 10 లు తగ్గించవలయునని కార్మిగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానమును ఆయన ఉపసంహరించుకొనిరి.

అటులనే స్టేషనరీ, ప్రింట్టింగు కాఖయందు కోరికలయవలయునని ఎన్. ఎస్. డేవగారు ప్రతిపాదనను ఉపసంహరించు గావించిరి.

తదనంతరము నీటిపారుదల నిమిత్తము 2½ కోట్లు గ్రాంటు చేయవలయునని జనరలు సభ్యుడు ఉపపాదించెను.

ఘోష్కూరు ఆనకట్ట స్కీము ఎస్టాబ్లిష్మెంటునకు ఖర్చు హెచ్చించుట నూరుమహమ్మదుగారు నిరసించి అందుండి 15 లక్షలు తగ్గించవలయునని ప్రతిపాదించిరి.

ఎస్టాబ్లిష్మెంటు కనీస ప్రయోగాముపై నడపబడుచున్నదనియు, అవసరమైన పక్షముననే వ్యయము హెచ్చించబడుమందెననియు మహమ్మదు ఆనకట్ట స్కీముయొక్క ప్రధాన యింజనీరు వివరించెను. కాననసభ కాంక్షను చేసిన మొత్తములో సగమువంతు మాత్రమే యింతవరకు అనుబంధంబైబడెననియు ప్రధాన యింజనీరు చెప్పెను. రిక్లమేషను స్కీము నందు గూడ పొరబాటు పడవలదనియు ప్రాజెక్టును సంపూర్ణముగ విచారించుటకు కమిటీని నియమించవలయుననియు మాల విరభుడ్డను అహమ్మదుగారు బల్గిరి.

ఫీల్డు యింజనీరు డబ్ల్యు. ఖుషయముల మంత్రి విభులముగ వివరించి కాననసభ అనుమతి తమిందే ఎస్టాబ్లిష్మెంటు హెచ్చించవలదని సభ్యులకు వాగ్దానము చేసెను.

తగ్గించుటకు ప్రతిపాదించిన తీర్మానము ఓడిపోయెను.

లాయడు ఆనకట్ట స్కీమునకు సంబంధించిన డిమాండు తగ్గించవలయునని ప్రతిపాదించబడిన తీర్మానముపై కొంత చర్చ జరిగెను. తుదకు తీర్మానము ఓడిపోయెను.

లాయడు ఆనకట్ట స్కీము డిమాండునందు సామ్మి తగ్గించవలయునని ప్రతిపాదించబడి మరెయొక తీర్మానముపై చర్చ జరుగకుండ, కాననసభ వాటికి నిర్విజేయబడినది.

స్వరాజ్యవాదులు హాజరుకాలేదు

బొంబాయి, మార్చి 15:—అభివృద్ధికాఖ, రిక్లమేషను స్కీముపై జరుగుచర్చయందు స్వరాజ్యపక్షము పాల్గొనుటకు మోతీలాలు నెహ్రూ ఫండితుడు అనుజ్ఞయిచ్చిన ప్రకారముగ స్వరాజ్యవాదులు నేడు జరిగిన బొంబాయి కాననసభకు హాజరుకాలేదు

రేపు జరుగు బహిరంగసభయందు అభివృద్ధికాఖ, రిక్లమేషను స్కీముల గురించి కె. ఎఫ్. వారిమెన్ గారు ఉపన్యాసించెదరు. కాననసభాస్థానమునకు రావీనియినయెడ వారి అభిప్రాయములు కాననసభయందు చెల్లియుండెడివారు.

సుక్కూరు బారేజీస్కీము

బొంబాయి, మార్చి 15:—నేటిదినము బొంబాయి కాననసభలో సుక్కూరు బారేజీస్కీము గ్రాంటు మొత్తమునందు 50 లక్షలు తగ్గించవలయునని నూరుమహమ్మదుగారు గావించిన ఉపపాదనముపై చర్చజరిగెను. ఉపపాదనను ఆక్షేపించు సమాధాన మొనగించు ఈస్కీమునకు కానలిన భూములకుగాను అక్విజిషను ఆఫ్ అమలునందుంచబడుననియు భూస్వాములు ఇతర ప్రదేశములకు భూములకు పరిహారముగ పుచ్చుకొనుటకు అంగీకరింపవలయునని ఇల్లు జేయవలసి వచ్చెననియు ప్రభుత్వపు చీఫ్ ఇంజనీయరు చెప్పెను.

భుక్తోగారు ఈవిషయమై మాట్లాడుచు ఇప్పటికే రైతులు ఎక్కువ మొత్తములను పన్నులుగ చెల్లించుచున్నారనియు ఈస్కీమును ప్రవేశపెట్టినను వారు ఇంక ఎక్కువ పన్ను చెల్లింపజాలరనియు ఈకారణమువల్ల ఈస్కీము లాభకరమా అను విషయమై సందేహింపవలయునందుననియు చెప్పిరి

నూరుమహమ్మదుగారు చర్చకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు ఈస్కీము ప్రధానకార్యాలయము పనులు జరుగుచోటికి 300 మైళ్ల దూరముననున్న కురాచియందుండుట ఎంతమాత్రము ఉచితముగ లేదని చెప్పిరి.

ఉపపాదనము వోటుకుపెట్టుబడి అధికసంఖ్యాకులచే నిరాకరింపబడినది.

సింధునందు ఇరిగేషను వర్కుల గ్రాంటు సంపూర్ణముగ ఆమోదించబడినది.

ఫలహారావంతరము కొనసాగి జవాంగీరుగారు అభివృద్ధికాఖకు 67, 26000 గ్రాంటును ఉపపాదించుచు రిక్లమేషను స్కీమును గురించియు అభివృద్ధికాఖకు గురించియు విశేష మాట్లాడిరి. ఈ విషయమున ప్రభుత్వము వారు తమ బాధ్యతలను విడనాడవలయునని ఉదేశించుట లేదు. రిక్లమేషను అడ్వైజరీ కమిటీవారు ఈసమస్యను సంపూర్ణముగ పరిశీలించిన డ్రెడ్జింగు పనులు ఆనుకున్నంత త్వరితముగ జరుగుటలేదనియు, పనులుఇట్లేఅభివృద్ధిగజరుగుచున్న అంచనా వేయబడిన 7 కోట్లు కాక 11 కోట్లు వ్యయమగుననియు మూచించియుండిరి. డ్రెడ్జింగు పనులయందే ఖర్చుల అంచనాల వేయుటయందు పొరపాటు జరిగినది. అంచనాకన్న ఖర్చు అధికమగును. కాని ఇరవవలలో 85, 61 లక్షల ఖర్చు తగ్గును. ఈ డ్రెడ్జింగు ఇంకను ఎక్కువ పనులు జరుగునో జరుగనో తెలిసికొనుటకై సర్ జార్జి బుకననుగారిని ఆహ్వానించియుంటిమి. కాని అన్వేషణచే వారు ఇంకను రాజాలకున్నారు. ప్రభుత్వము వారు బ్లాకులు బ్లాకులుగ రిక్లమేషను పనులను కొనసాగింప సంగల్పించుకొనియున్నాడు. ఇంకను కొన్ని బ్లాకులయందు డ్రెడ్జింగుచేసిన లాభముండునా అను విషయమై అడ్వైజరీ కమిటీ వారు పరిశీలించుచున్నారు.

డ్రెడ్జింగుల డిమాండునందు కొంత మొత్తమును తగ్గింపవలయునని జి. బి. ప్రధానుగారు దుపపాదించిరి. డ్రెడ్జింగుల కొనుటయందు ప్రభుత్వమువారు వివక్షణ చూపలేదని పలువురు సభ్యులు చెప్పిరి. ప్రభుత్వసభ్యుడు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిన సిమ్మట కొంత మొత్తము తగ్గింపవలయునను ఉపపాదనను నిరాకరింపబడినది. (అ. ప్రె.)

సింధువిజయది నోత్యము

(ఫ్రీ ప్రెస్లెంట్)

సింధు, మార్చి 18:—మహమ్మదు నీకాకాశీం 712 సంవత్సరములో సింధు దేశమును విజయముగాంచి నందుల కీయుక్త్యమును రంజాను 11వ తేదీ జరుపుటకు యుచుబహమ్మదీయు లాత్తిడి జేయబడుచున్నాడు.

అ. భా. మార్వారి అగర్వాలాసభ అధ్యక్షుని రాక

డెల్లి, మార్చి 14:—అఖిల భారత మార్వారి అగర్వాలా సభకు అధ్యక్షుడుగా నెన్నుకొనబడిన నోత్యచమన్లాలుబహాదూ గారు నేటి యుదయ మిప్పటికి రాగా వారి సంఘము వాడ హృదయ పూర్వకమైన స్వాగత మొసంగి పట్టణపు విధులలో నూరేగించిరి. సభ రేపు ప్రారంభమగును. (అ. ప్రె.)

ప్రమాదములు, హత్యలు, ఆత్మహత్యలు

గతవారము వరుసగ కొన్ని ప్రమాదములు, హాంకృత్యములు జరిగినవి.

ఉత్తరదేశమున ఆయుధాగారములో పనిచేయుచుండిన గులాము మహమ్మదుఅత యువకుడు అస్పృశ్యగుంటచే తలదించు ద్రులపద్ధతు మదరాసు వచ్చి తిరువల్ కేల్లెణిలో నొకచైద్యునివద్దకిత్యపొందుమండెను. శనివారమునాడు తాత్కాలికముగ పిచ్చియై ఆత్మహత్య గావించుకొనెను. గదిలో ఉరిపొడికొని పైకప్పునకు ప్రేమమండగా బంధువులుగాంచిరి.

శనివారము సాయంకాలము తిరువల్ కేల్లెణి సముద్రతీరమున విరమబ్రష్టిపద్ధత హామమునదిదాట నలుగురు మైస్వాములు విద్యార్థులు యల్పించిరి. ముగ్గురుదాటగల్గిరి. దేవరాజాలను 14 ఏండ్ల బాలుడు నీటబడి మరణించెను.

శనివారమునాడు వాబుటాక్సుకోడుపై మోటారులారే వే నవ్వుచుండగా నొక మునిసిపలు రోహూడుమహాద్వ క్రిందికి దుమక యల్పించి చక్రములక్రిందబడి తలచిడికి వెంటనే చనిపోయెను.

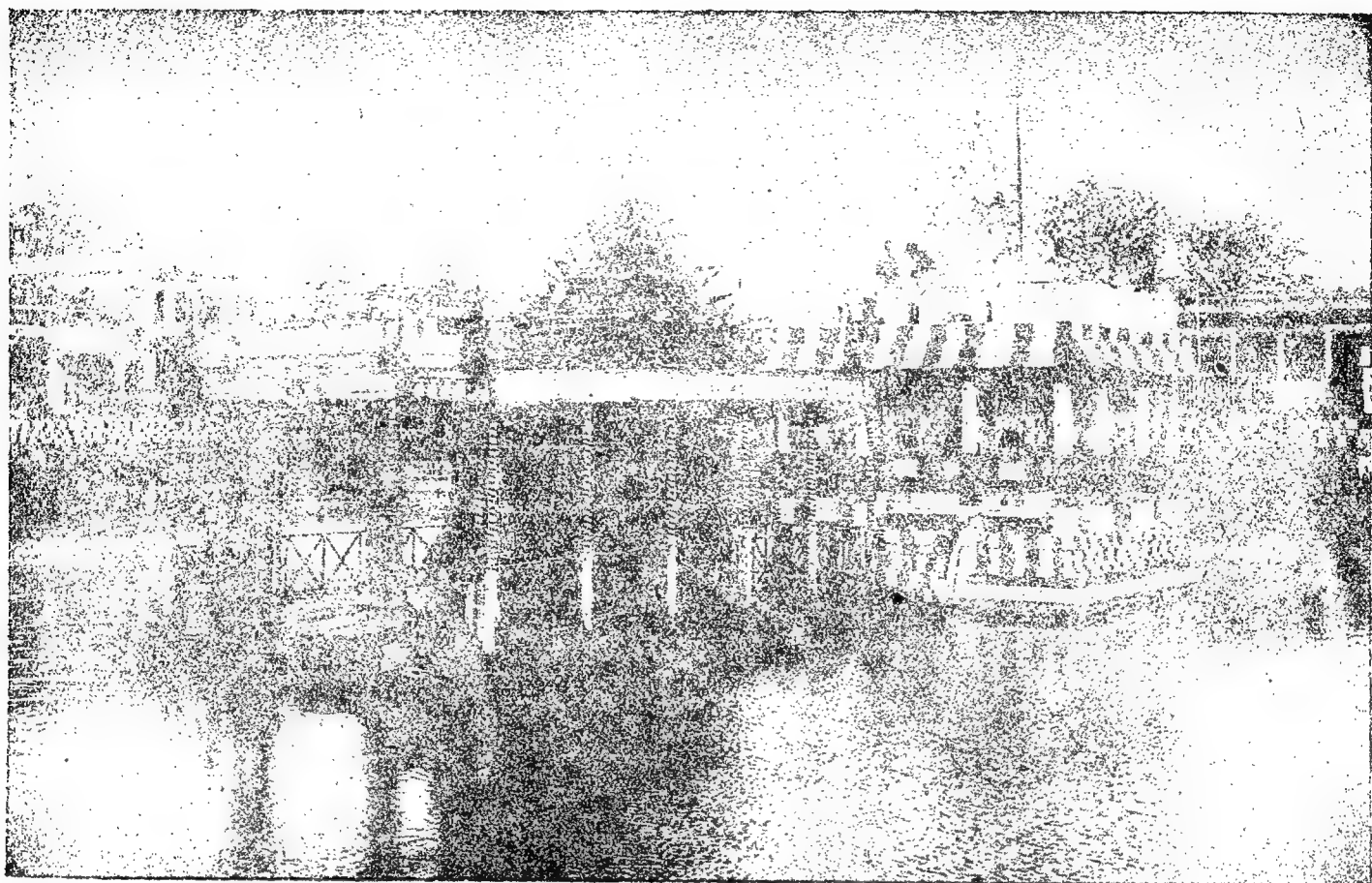
నెల్లూరుస్ట్రీ యొక రై యాబోతు యెరుగుటచే తప్పించుకొనలేక క్రిందపడి తీవ్రముగ బా-నొంది చనిపోయెను.

ఆదివారము ఎన్కూగలలో 17 ఏండ్ల యువతి నంటచేయుచుండగా బట్టకు నిప్పంటికొని కాలిపోయెను. ఆస్పత్రులో వేసినవెంటనే చనిపోయెను. (అ. ప్రె.)

రోమహరి దబ్బి 1-కి రు 0-8-0

ఈభస్మమును నీటితో కలిపి పట్టించిన రోమములు రెండు నిమిషములలో మొదలంట రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలుపెక్కెను. మంటయుండదు. రోమములు రాలిపోవును.

అమృతాంజనం డిప్రో, మదరాసు - బొంబాయి

తిరువల్లి క్లౌని పార్థ సారథి స్వామిల వారి తెప్ప తిరునాళ్ల

బెంగాలు శాసనసభ

రాజ్యాంగ మభివృద్ధినిందింప
వలయునని స్వరాజ్యేతరసభ్యుల
తీర్మానము

సర్ హ్యూస్టీ ఫెన్ సన్ గారి సమాధానము

(ప్రీతెను తితి)

కలకత్తా, మార్చి 16:—రాజ్యాంగ సమస్యపై చర్చించుటకు స్వరాజ్యేతర సభ్యులు కార్యనిర్వాహకవర్గ సభ్యుల చేత నిరాకరించి 1913 వ భారతపరిపాలన చట్టము విస్తరింప జేయవలసినదనియు యావిషయమును విచారించుటకు వెంటనే యాయలు కమిషను నియమింపవలయుననియు ప్రభుత్వమును కోరెను. తీర్మానప్రతిపాదకు డగు మాలవి ఎక్రామల్ హక్ గారి 2 వాదమును జలపరచిన వారిలో సర్ ప్రొవాన్ మిత్తల్, సర్ అబ్దుల్ రహీమ్ భారత్ క్రైస్తవ ఆంగ్లో హైందవ సంఘముల ప్రతినిధులు ముఖ్యులు. తీర్మానముపై విపులముగ చర్చజరిగెను. తాని అసభికార యూరపియను సభ్యు లెవ్వరును చర్చించు పాల్గొనలేదు.

సర్ హ్యూస్టీ ఫెన్ సన్ గారి స్వీయాభిప్రాయము

రాయలు కమిషనుగాని లేక రాజ్యాంగభివృద్ధి సంబంధము గు విచారణగాని రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వ అధికారమునకు లోబడి న వి గా నం దు న తాను బెంగాలు శాసనసభ తరపున సమాధాన మియుట కధికారము లేదని హోమెంబరు సర్ హ్యూస్టీ ఫెన్ గారు చర్చకు సమాధాన మిచ్చిరి. శాసనసభ ఎన్నికవర్గానుభవమును, బెంగాలును రెండవ శాసనసభ సంస్కరణముల కొనసాగించినరీతిని బట్టి చూడ పార్లమెంటరీ ప్రభుత్వమును అభివృద్ధినిందింప అపకాశములు గానరానని హోమెంబరు స్వీయాభిప్రాయముల వివరించెను. తుదకు తీర్మాన ముపసంహరింపబడెను.

బెంగాలు శాసనసభ మంగళవారమునాడు తిరిగి సమావేశమైన బిదప, సోమవారమునాడు శాసనసభనుండి వెడలిపోయిన స్వరాజ్యవాదియగు సయ్యదు ఎమ్ దాదుల్ హక్ గారు వారిస్థానమునుండి రిటైర్మెను కాఖిలెంద బడ్డెను గ్రాంటును లిస్టింపుటకు తీర్మానమును ప్రతిపాదించెను. గవర్న మెంటుయొక్క సమాధాన రాహిత్యమునకు ఆకాభంగమును గవ్వరచి, శాసనసభ కార్యక్రమమును పాల్గొనుట లాభములేదని సభ్యుడు ప్రకటింపయెను.

మరియొక కథ

(అసోసియేటెడు ప్రెసు)

కలకత్తా, మార్చి 16:—నేడు సమావేశమైన బెంగాలు శాసనసభయందు కార్యనిర్వాహకవర్గమునకు గ్రాంటు నిరాకరించు తీర్మానము ప్రతిపాదించి రాజ్యాంగసమస్య చర్చకు బెట్టి, సంస్కరణముల విచారించుటకు వెంటనే రాయలుకమిషను నియమింపవలయునని మాలవి ఎక్రామల్ హక్ గారు కోరిరి.

మడ్డిమెన్ కమిటీకి పూర్వము వెంటనే రాయలుకమిషను సంస్కరణముల విచారించ నియమింపవలయునని తాను కోరకపోయినను, గవర్న మెంటు అభిప్రాయములను మార్చికొనినట్లే, తానును అభిప్రాయములను సవరణజేసికొనెనని సర్ అబ్దుల్ రహీమ్ గారు నడివిమాలవిగారి తీర్మానమును బలపరచిరి.

ఈ చర్చయందు బెంగాలు ప్రభుత్వమునకు ప్రత్యేకముగ సంబంధములేదని చెప్పి, కమిషను నియమింపబడినచో భారతదేశము పార్లమెంటరీపాలన కర్త తగలదగమన్నదియు లేనిదియు, పార్లమెంటరీవిధానము ఆధారపడుటకు తగినంతవోటు బలము ఉన్నదియు లేనిదియు కమిషను విచారించునని సర్ హ్యూస్టీ ఫెన్ సన్ గారు స్వీయాభిప్రాయము వెలిగించిరి. యిప్పు డీవిచారణ యెలసల్వలయునో గావించిన ప్రసంగముల వలన సభ్యునకు కారణము బోధపడకున్నది. పార్లమెంటు ఆదర్శము పార్లమెంటు ఆదర్శముగ మంచి రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యముగురించి భేదాభిప్రాయములులేవు. భారతదేశము ముఖమునొంది స్వగృహభారమునుమోయ సంసిద్ధతనొందువరకును ఆంగ్లేయులు పెత్తనములుజరుపుట ఆంగ్లేయులధర్మమని తాను దలచుచున్నట్లు సర్ హ్యూస్ గారు పల్కిరి. తీర్మానము ఉపసంహరింపబడెను.

శాసనసభ నిల్చివేయబడెను.

మోహన్ జోషి దారో పురాతన వస్తు

సంగ్రహము

భారతదేశమునుండి గొంపోవుట నిరసింపుట

(ప్రీతెను తితి)

హైదరాబాదు, (సింధు) మార్చి 16:—భారతదేశము నుండి మోహన్ జోషి దారాయందలి పురాతన వస్తుసంగ్రహమును గొంపోవుటకు ప్రభుత్వము తలచుటకు ఖండించుటకు రాబోవు కరాచీ పురపాలకసంఘసమావేశముందు తీర్మానమును డా॥ తారాచందలాల్ వానిగారు ప్రతిపాదించెదరు. అవస్తువులను కరాచీ వస్తుప్రదర్శనశాల కీయవలసినదని తీర్మానము ప్రభుత్వమును గోరుచున్నది.

మద్రాసు జిల్లా ఆంధ్రజాతీయోప

సంఘము

ఎన్నికలు మార్చి 22 వ తేది జరుగును

మద్రాసు జిల్లా ఆంధ్రజాతీయోపసంఘము సాధారణ సమావేశము ఈనెల 22 వ తేది సోమవారం సాయంత్రము ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యలయమున జరుగును. సూతనసంవత్సరపు అభి కారసభ్యులు రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులు ఈసభయందు ఎన్నుకొనబడుదురు.

నాలుగు అకాలు చందాచెల్లించినవారు, 2000 గజములు నూలుపంటి రసీదుపొంది కాంగ్రెసు సభ్యులైనవారు మాత్రమే ఈసభయందు పాలుగైకొన అర్హులగుదురు. కావున చెప్పపురియందలి ఆంధ్రులందరు త్వరలో చందాచెల్లించి కాంగ్రెసుసభ్యులై ఈసభయందు పాలుగైకొనవలయునని కోరుచున్నాము. చందాము తము నూలురసీదులు ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యలయమున యుండు కాంగ్రెసు కార్యదర్శికి పంపవచ్చును.

గద్దె రంగయ్యనాయుడు

రా. వెం. రంగారావు

కార్యదర్శులు.

లోకలుబోధులు- టీకాల ఉద్యోగులు

వివిధతాలాకాబోధుల అధ్యక్షులు ముందుగ జిల్లా ఆరోగ్యకాఖాధికారితో సంప్రదించినచే టీకాల ఉద్యోగుల నియమించుచున్నారని ప్రభుత్వమునికి తెలియవచ్చెను. అట్లు నియమించుట 1928 ఆగస్టు 31 తేదీ ప్రభుత్వ ఉత్తరువునకు విరుద్ధము. జిల్లా ఆరోగ్యకాఖాధికారికి తెలియని టీకాల ఉద్యోగుల నియమించుట సౌఖ్యము వారికలంపు. కావున స్థానికసంఘములన్నియు పై సుదహరించిన నిబంధన గమనింపవలెను. ఈవిబంధనప్రకారము ప్రవర్తించినచో స్థానికసంఘములు ఆరోగ్యకాఖా సహకారము గల్గియుండును. టీకాలపని జయప్రదముగ జరుగును. స్థానికసంఘాధ్యక్షులు టీకాలపని విషయమున యితరసందర్భములలోగూడ జిల్లా ఆరోగ్యకాఖాధికారితో సంప్రదించుచుండవలె నని ప్రభుత్వము గారు దర్శించుచున్నారు.

(గజెటు ప్రకటన)

మద్రాసు కేంద్ర వరదల సహాయనిధి:-

ఈనిధి జనరలు కమిటీ సభ 22 వ తేదీ 5½ గ వై. ఎం. సి. ఎ. భవనములందు జరుగును. కార్యనిర్వాహకసంఘాధ్యక్షు లగు టి. వి. శేషగిరి అయ్యగారి మరణమునకై విచారము దెల్పుచు వారిస్థానే వేరొకరిని ఎన్నుకొందురు.

దక్షిణ ఆఫ్రికా పరిస్థితులు

ఆసియా చట్టము

జాంబాయి, మార్చి 15:—నెల్సన్ కమిటీవారు ఏప్రిల్ మొదటి తేదీకి నివేదికనును సిద్ధము చేసేవరకు ప్రస్తుతము నిలిపివేయవలసినదని కమిటీవారు తీర్మానము చేసినట్లే తప్పిల్లు చెందవలసికాదమే నెలలో నిరభ్యంతరముగా చదువబడుననియు యఫ్. ఆండ్రూసుగారు డెయిలీ మెయిలు ప్రత్యేక కేబులు వార్తలో చెప్పుచున్నారు. నేటాలు కోస్టల్ డెయిలీకాజా కమిటీ, స్టేజిలోనే రద్దుచేయబడుట నిశ్చయము. కాని బిల్లులో నిలిపిన భాగములు కూడ ఆక్షేపణీయములే. సాక్ష్యమిచ్చి వస్తున్న మేమీ విషయములను కోర్టుయే చెప్పియుంటిమి. ఈ సాక్ష్యములనే ప్రజలకు నమ్మకము పుట్టినట్లు కనబడుచున్నది. బిల్లు చెడదే. కాని భారతీయులను విడలగొట్టెదమని నియోజక వర్గములకు ప్రమాణములు చేయటాల్సి చిక్కుగా నున్నది.

“ఏ యిబ్బందులు పెట్టియైన భారతీయులను వెడల గొట్టవలెను”

జాంబాయి, మార్చి 15:—కేఫులవున్లో నొసంగిన సభ్యవ్యవస్థనును జవాబుచెప్పుచు పార్లమెంటు కార్యకర్త అధ్యక్షుడు స్ట్రాచాన్ గారిట్లు చెప్పిరి:—

ఆసియావాసుల చట్టమునకు నైతికాధారములేవియు లేవని కార్యకర్తనుచూచుచు నిప్పునును అంగీకరించిన యెన్నాగు. భారతీయుల కిబ్బందికలిగిండుట జాలింధేదము చూపుట యని మీరు చెప్పినయెడల మేమా విషయమున దోషులమే. చిక్కుభారతీయులకుకూడ దక్షిణ ఆఫ్రికాలో నిలువగూడదని యే నాకోరిక. నిర్బంధముగా భారతీయుల నింటికి గొనిపోవుట నేనంగీకరింపను. ఇక్కడ పెట్టు యిబ్బందులవల్లనే భారతీయులు అధికసంఖ్యాకులుగా వెడలిపోవలెనని నాయభిప్రాయము. (అ.ప్రె.)

అ. భా. సనాతన ధర్మసభ

హిందూమహాసభలో అన్వయత తీర్మానమున కనమ్మతి

ఢిల్లీ, మార్చి 15:—అఖిలభారత సనాతనధర్మసభ నిన్న రాత్రి తిరిగి సమావేశమై కొన్ని ముత్యములు దేవశములయొక్క వ్యవహారములపంత్వ ప్రికరముగ నుండుటచే అ. భా. హిందూసభ మక్కింగు కమిటీవారి అధికారమునకు లోబడి ఒక ప్రధానసాసము నుండి పనిచేయుచు అటునంటిమతములు మొదలగు వానిని సంస్కరింపగల సంఘమును స్థాపించవలెనని నిశ్చయించెను.

అఖిలభారత సనాతన ధర్మసభయొక్క నెల్సన్ కమిటీ వారు నిన్న రాత్రి చాల ప్రార్థనాపూర్వకము సభకేసి హిందూమహాసభలో నిన్నటిదినమున కుద్ది యుద్ధమునుగూర్చియు అన్వయత తనుగూర్చియు గావింపబడిన తీర్మానముల కనమ్మతిని చెల్లపుటకై యొకసభ నేర్పాటు చేయవలెనని నిశ్చయించిరి. హిందూ మహాసభలో అన్వయతదైన రాజా సరేంద్రనాథునకు 20 మంది సనాతన ప్రతినిధులు తమ యసమ్మతిని తెలియజేసియున్నను వానిని త్రోసివేసి ఆట్టి తీర్మానమును గావించుట అక్రమమని సనాతన ధర్మసభయొక్క విషయ నిర్ణయసభ వారి అభిప్రాయము అదిగాక యాతీర్మానము ఇంతకుముందు హిందూమహాసభవారు అన్వయతనుగూర్చి ఆహవాదంలో ఏకగ్రీవముగా గావించిన తీర్మానమునకు భిన్నముగా నున్నదనియు వీరి యభిప్రాయము. అసమ్మతిసభ నేడు జరుగును (అ.ప్రె.)

లాహోరు నూతన పురపాల నాధ్యక్షుడు

మూలిక్ మహమదు హుస్సేనుగారు ఎన్నుకొనబడిరి

లాహోరు, మార్చి 15:—పంజాబు శాసనసభాధ్యక్షత పదవికి ఛాధూరి మహబూద్దీనుగారు ఎన్నుకొనబడినప్పటినుండి యు ఖాళీగానున్న పురపాలన సంఘాధ్యక్షత పదవికి సీనియరు ఉపాధ్యక్షులుగనున్న మూలిక్ మహమదు హుస్సేనుగారు ఎన్నుకొనబడిరి. (అ.ప్రె.)

పంజాబు జమీందారులసంఘము ద్వితీయవార్షిక సభ

లాహోరు, మార్చి 14:—పంజాబు జమీందారుల సంఘ ద్వితీయ వార్షిక సభ నేడు పురమందిరమున జరిగెను. ఆ నిమిషంపుములనుండియు వ్యవసాయదారుల తరపున ప్రతినిధులు చాలమంది వచ్చిరి.

సర్ మహమ్మదు సాఫీగారు తమ అధ్యక్ష కోసవ్యాసములో వ్యవసాయదారుల ముఖ్యాంశములనుగూర్చి విపులము నుపన్యసించుచు వారికి విద్యు చాల తక్కువగా నున్నదని యు రాష్ట్రముందంతటను వారు కాఖిలతో సంఘములు స్థాపింపవలెననియు వ్యవసాయ స్థానములందు కో ఆపరేటివుసంఘమును స్థాపించుటకై యీ సంఘములవారు ప్రభుత్వమువారియెడల సహకారము జూపవలెననియు చెప్పిరి. వ్యవసాయదారులవిద్య యందంత చెప్పుక బడియుండుటకు వారేగాక ప్రభుత్వము వారు గూడ కారకులని చెప్పిరి. భారతీయుల విద్యార్థము కలిగి వృద్ధి జేయుటకై చేయు ప్రయత్నములకు పంజాబు వ్యవసాయ దారునికి ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేక సహాయము చేయగలరు పంజాబు లోని వ్యవసాయదారులందరూ తమ గృహములను ప్రకమముగా నుంచుకొనుటకైగిన ప్రయత్నములు చేయవలెను. పంజాబులోని వ్యవసాయదారులు తమ స్థితి నింకను సరిగా గుర్తించుకొనలేదు వారింత కట్టుదిట్టములు లేక యుండుట వారి కే అపాయకారణమగును. ఈ సంఘము వారు తగిన ప్రయత్నములు చేసినచో వారి సాంఘిక రాజకీయ ఆర్థికపరిస్థితులు చక్కబడును. హిందువులు, సిక్కులు మహమ్మదీయులు కలిసి చెయ్యవలసిన సహకారభావముతో హిందూ దేశభివృద్ధికి పాటుబడుటకైయే సమాన నితేటిక సంఘభావమే బలము. విభేదమే వివాదకారణము. అనిచెప్పిరి. (హర్షి.ను)

అంతట సభయందు తీర్మానములు చర్చింపబడి అంగీకరింపబడిన పిమ్మట సభ మధ్యాహ్నమునకు యుగిసెను. అ.ప్రె.

బెంగాలు ఆరోగ్యసంఘము

సర్. పి. సి. శేగార్నిప్రశంన

కలకత్తా, మార్చి 15:—బెంగాలు ఆరోగ్యసంఘ వార్షికసభ కన్యకుత్త వహించి నిన్నటిదినమున సర్ పి. సి. శేగారు 20 వేలమందిని మృత్యుముఖమునుండి దప్పించుట సామాన్యమైన పనిగాదని సంఘమును కొనియాడిరి.

బాలీయ పటుత్వము జాలియొక్క ఆరోగ్యముపై నా భారపడియున్నది. తొలిగింపుటకు సాగ్యమైనటువంటి జబ్బుల నన్నింటిని తొలగింపనగాని జాతికి స్వరాజ్యము చేహారదు. ఆధిపత్యరాజ్య స్వాతంత్ర్యమునుట విజ్ఞానవిషయకమైనచర్య. పారిశుద్ధ్య సమస్యలవిషయమై ప్రభుత్వమువారు రవలంబించుచున్న పద్ధతులను ఖండించుచు భాగ్యవంతులీవనికి పూనుకొనకుండుట విచారకరమని చెప్పిరి.

కిరపవాయిలు వల్లదోమలను చంపుటకంటె మరేరీయా కాలాఅజారుల వ్యాధులను తొలగించుటకు అందరికిని క్విటైని ముట్టయే మంచిపద్ధతియని కార్యదర్శినివేదిక తెలుపుచుండెను. (అ.ప్రె.)

ఇందోరు క్రొత్తమహారాజు

రాజప్రతినిధి సందేశము

ఇందోరు, మార్చి 12:—రాజప్రతినిధి ఏజంటు గ్లాస్సీ గారు నేడు ఇందోరు క్రొత్తమహారాజు గారిని పంపింపిరి. ఇందోరు ప్రభువుగ నాయన నుండుటకు సార్వభౌముడంగీకరించెనని మహారాజుకు చెల్లుచు రాజప్రతినిధి ఖరీతాను వారు చదివి యొసంగిరి. “ఈసమయమున మీరు ప్రభువులు సార్వభౌముని యెడ భక్తిగగ్ని నాప్రభుత్వమునెడ మిత్రభావముగ నియుండు నటుల చెప్పినందులకు స్వాగతమొసంగుచు మీసంస్థానసాంప్రదాయానుసారముగ నభివృద్ధి గాంచెదరు గాకయని ప్రార్థించుచున్నాను.”

31 ఫిరంగు లంతట ప్రేల్చబడెను. అంతట గ్లాస్సీగారు ప్రసంగించుచు యాసయమున ప్రజలంత సంతోషముతో నుండజాలక పోయినను ప్రజలనిస్సంశయముగ నూతనమహారాజులకు స్వాగత మొసంగెదరని ఆయన చెప్పెను. మహారాజుగారికి ఆయురారోగ్యైశ్వర్యములు చేతురుగాక యనికోరిరి.

మహారాజు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు కృజ్ఞతను గ్లాస్సీ గారి యెడలను రాజప్రతినిధి యెడలను బ్రతిభూప్రభుత్వము నెడలను చెప్పిరి. (అ.ప్రె.)

చెన్నపురి బజారుధరలు

1926-వ నం॥ మార్చి 17-వ తేదీ, బుధవారము

1. ధాన్యములు

దనియాలు కా 1-8 రు 85 0 0 నుండలు 49 0 0 ఎరకు

రియ్యముబస్తాలు		
మనుమ తేనాలివి	,, ౪ 48 గలవి రు	11 8 0 18 0 ౦
వెల్లారివి	,, డిటా	,, 14 0 0 15 0 0
డిల్లి	,, డిటా	,, 15 0 0 16 0 0
రాగులు	రా. 164 బస్తా 1-8	,, 8 12 0 9 0 0
మవ్వలు	,,	,, 20 0 0 24 0 0

2. ధాన్యము వస్తువులు

కందులు	బస్తా 1-8 ర 305	,, 12 8 0 18 0 0
నెనగలు	,, డిటా	,, 12 8 0 18 8 0
నెనలు	,, డిటా	,, 14 0 0 15 0 0
మినుములు	,, డిటా	,, 17 0 0 18 0 0
ఉలులు	,, ర 164	,, 8 8 0 9 0 0

3. మానెవస్తువులు

మవ్వలమాన కా 1-8	,, 150 0 0 152 0 0
నయ్యి మ 1-8	,, 14 0 0 25 0 0
కొండాపురంవేరునెనగవచ్చుకా 1-8	,, 58 0 0 59 0 0
ఇతరప్రదేశము	,, 54 0 0 56 0 0
వేరునెనగమానెనానుకా 1-8 రు 117	మానెనానుకా 116 0 0
అమడము కా 1-8	,, 97-0-0 98-0-0

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాయవనుపు కా 1-8	,, 75 0 0	80 0 0
మారవనుపు	,, 40 0 0	42 0 0
మిరకకాయలు(గుంటూరివి)కా 1-8	,, 105 0 0	120 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు వీరినుండు ముఱుగు 1-8	రు 45,50	
కాళహస్తీపాయకట్టు	,,	,, 50,55
రెల్లము కా 1-8	రు 40 0 0	60 0 5
దింకవండు కా 1-8	,, 28 0 0	70 0 0

5. ఇనుము.

వట్టారకం కా 1-8	,, 80 0 0 44 0 0
చదరం	,, 88 0 0 84 0 0
రవుండు	,, 88 0 0 84 0 0

6. లోహములు

నెండి 100 కులంక	,,	68	0	0	71	0	0
అంగారము, కులంక 1-8	,,	21	4	0	21	8	0
నవరము 1-8	,,				18	5	7
ఇర్రడి కా 1-8	,,	258	0	0	262	0	0
రాగి డిటా	,,	278	0	0	275	0	0
అస్కాచర్మిర 226 హా1 గుం	,,	82	12	0	88	0	0

7. దూది

కోండావస్తువారన 1-8	రు 800 ౦ 0
వల్లూరు దూది	,, 215 0 0

8. నూలు

పుల్లూరు యేనుగ నెం 8½ నెల్లె 1-8	,,	6 0 0
మూలయేనుగ నెం 20	,,	8 4 0
నెం 20 బెన్ని సింహం యాకె	,,	8 12 0
నెం 22 ,,	,,	8 14 0
నెం 12½ బెన్ని-పర్కము	,,	7 0 0
నెం 14½ ,,	,,	7 8 0
నెం 12½ అలెన్సు	,,	6 8 0
నెం 12½ పాండిచేరి	,,	6 14 0
నెం 14½ ,,	,,	7 2 0
నెం 12½ క్విలక్ కృష్ణ	,,	6 0 0
నెం 14½ ,,	,,	6 4 0
నెం 10½ కోయంబుత్తూరు	,,	6 2 0
నెం 12½ ,,	,,	6 12 0
నెం 14½ ,,	,,	6 14 0
నెం 12½ గోక	,,	6 7 0
నెం 20 గోక	,,	7 12 0

మెక్క-మెడినా తీర్థవాసులు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, మార్చి 15:—మెక్క-మెడినాలో బ్రిటిషు ప్రతినిధియున్నాడాయనియు, ఈ పూర్వజ్ఞేతములకు ఏను న్న తీర్థవాసుల సౌకర్యములనరయుటకు ఏమిజేయుచున్నారని కామన్సుస్థలో కెన్సర్లీ నేనాని యడుగ బ్రిటిషుప్రతినిధి లేదనియు సాదాసాదా అధికారులు తీర్థవాసుల సౌకర్యమును కను గానున్నారనియు, జెడ్డాలోనున్న బ్రిటిషువీజేంటుతో ఎప్పటికప్పుడు స్నేహాశ్రయము ఉత్తరప్రత్యుత్తరములచే కనుగొనుచున్నారనియు లాకరు ల్యాంక్సగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. సాదాసాదా అధికారులను మాయభిప్రాయమేమిని కెన్సర్లీగారు గుగ ఇప్పుడు ఇదికానామగారి అధికారములో నున్నవారని ల్యాంక్సగారు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి.

స్క్రినుకమిటీ

బర్మాకమిషను అధికారుల సాక్ష్యము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, మార్చి 16:—స్క్రినుకమిటీ ఏనుట బర్మాకమిషను అధికారుల ద్వారా సాక్ష్యమందర్పించిన బర్మా రైఫిల్సు (తుపాకులు) లో విద్యాధికులకు బర్మనులగుడ చేర్చుకొని ప్రాత్యహమును జూపెదరాయని వాండ్లమిట్టిగా రమగ భార తీయులతో బాటే బర్మనులగుడ కమిషనుకు పోటీసల్పన చ్చునని వింటర్క్ల ప్రభువు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చెను. వారిని జేర్చుకొను విషయము నాలోచించుటకు స్క్రిను కమిటీ కఠికారము లేదనిరి. స్క్రినుకమిటీవా రావ్యవహారమును గూర్చి అప్పుడే పరిష్కరించిరా యన అవునని వింటర్క్ల ప్రభువు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. కాని వారింకను నివేదికము సంపదేదనియు నివేదికము జేరువరకు ఆవిషయమై ఏమిమాట్లాడుననియు ప్రయోజనము లేదని వింటర్క్ల ప్రభువు నుడివెను.

రాజకీయ సంఘములు-

భారత దేశము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, మార్చి 16:—భారతదేశములో తమయొద్దేశ్యములను ఆశయములను సెరవేర్చుకొనుటకు కాసనవిరోధ మగు పద్ధతులనువలంబించుచున్న రాజకీయసంఘము లున్నవాయనియు అందులో ముఖ్యముగ సంఘముల పేర్లను జెప్పెదరాయని యడుగ 1924, 1925 లో పార్లమెంటుకు కాన్పురుకుట్రసేరము లో అందజేసిన కాగితములో జేర్చబడిన అరాజక సంఘములను దెలియజేయుచు ముఖ్యముగ ఈసంఘములే తప్పగప్రవర్తించినవని పేర్లతో జెప్ప సంసిద్ధుడను గానని వింటర్క్ల ప్రభువు తల్లిలుగారికి ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

ఇండియను క రెస్సి రిపోర్టు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, మార్చి 16:—ఇండియను క రెస్సి సంఘము వారి నివేదిక మెప్పుడు ప్రకటించెదరో జెప్పజాలమని వింటర్క్ల ప్రభువు వార్డ్ల మిట్టిగారికి ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి.

రెండవ అలగ్గాండరు హత్య

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

రీగా, మార్చి 14:—రెండవ అలగ్గాండరును రషియాలో జులై 45 సంవత్సరములైనది. స్వార్థక సభ సన్నిధి. తత్సందర్భమున ఆ హత్యలో పాల్గొని బ్రిటికనవారికి వీరు జీవించియున్నంతకాలము పింఛనులను సోదించుట ప్రభుత్వమువారిచ్చిరి. వీరందరును 15 గురుదురు. విప్లవమువరకు వారు సైబీరియాలో ద్వీపాంతము ననుభవించుచుండిరి.

జిన్నీవా

జిన్నీవా పరిస్థితులు చాల గంభీరముగ నున్నవి. అదివారము ఏమియుపనిజరుగలేదు. అంతగోజుపూర్తియగునరికి కొంత ప్రచలనము ప్రారంభ మాయెనుగాని దానివలన ప్రయోజనముండదని తోచుచున్నది.

భిన్నాభిప్రాయముతో నున్నవారినందరిని కలుపుటకు ఇషిప్రభువు ప్రయత్నించుచున్నాడు.

కొద్దిరోజులనుండి జాతిసమితికి కలుగుచున్న నష్టమునకు లండను పత్రికలు విచారించుచున్నవి.

సెప్టెంబరులో జాతినిర్మామ నిమిత్తము ఒక కమిటీ నేర్పాటు జేయుటకు జర్మనీ ఒప్పకొనుటెంతయు సమంజసముగ నున్నదని డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రిక నుడుపుచున్నది. జాతిసమితి సభ్యులలో సంస్కరణము నపేక్షించుచున్నారు. దానికిది అనుగుణ్యముగ నున్నది. లోకర్నో ఒడంబడిక బుట్టదాఖలుచేయుటకు చిత్తుకాగితము కాదని ప్రతినిధులు ప్రయత్నించవలె నని డెయిలీ క్రానికలు చెలుపుచున్నది.

చాంబర్లెనుగారి నింకను కొన్నిచోట్ల ఆక్షేపించుచునేయున్నారు.

సామ్రాజ్యమంతయు ఒకరినొకరు దెదరించుకొనుటతో మారుమోచుచున్నది. ఈ జాతిసమితిలవరము అనుమానములతోను, కుట్రలతోను బేరములు మోసములతోడను నిండియున్నది. దీనికి కారణమంతయు లోకర్నో పద్ధతి నవలంబించుటయే యని డెయిలీ హక్సప్రెస్ పత్రిక చెలుపుచున్నది. ఎసంబ్లీ రేపు ఏమిజేయుచున్నను ఆకసమువిరిగి మిచబడదు. జాతిసమితి చాల లాభమొనరే. కాని ప్రస్తుతమున్న అధికారమును అతిశయోగ్యవర్ణించుటచే లాభము కన్పించదు. ప్రపంచముగతి అంతయు ఈ ప్రయత్నములమీదనే ఆధారపడియున్న దనుకొనుటవలనగూడ ప్రయోజనములేదని టైమ్సుపత్రిక వాకొనుచున్నది.

జిన్నీవాసభ రెండవ వారము చాల ఆమోగ్యగోచరముగ ప్రారంభమగుచున్నది. ఈసభలవలన ప్రయోజన ముండు ననుకొనుట కాలప్రవాహమునకు ఎదురేగుటవంటిది.

భావిపరిస్థితులు ఆస్థిరములు. నేడుదయము 9 గంటల వరకు నేడు సభ జరుగునని లేనిది ఎవరికి దెలియనే తెలియక పోయెను. కాని 10 గంటలకు సభవారు రహస్యముగ సమావేశమైరి. పత్రికాప్రతినిధులు ముందేమిజరుగునో జెప్పలేకున్నారు. ఏమిఖముగ వైఖరిమారునో డాక్టరు ప్రెస్టోగ్గారు జెబపకున్నను చిక్కులు నేడు తేలిపోవుననియు జర్మనులతో కలిసి తిరుగుచున్నవారు చెలుపుచున్నారు.

మార్చి 14:—జిన్నీవాలో రాజకీయవేర్తల నెదుర్కొన్న సమస్య లింకను పరిష్కరముగాలేదు. వచ్చేవారము ఏమి జరుగునది జెప్పలేము. జర్మనీని జాతిసమితిలో జేర్చుకొనువిషయమై ఆలోచించుటకు అసంబ్ధి సమావేశపరచిరి. కావలసినసంఖ్య జేరినచో ఈవిషయము జాతిసమితిసభకు పంపబడును.

అచట ఏకగ్రీవముగ అందరును ఓటుజేయువలెను. జర్మనీ జాతిసమితిలో జేరునలుల ఏర్పడుటకు బ్రిటిషు ప్రతినిధి సర్వస్వమును ధారపోయును. కాశ్వతస్థానము నిప్పించితిరెదరు. ఇంతవరకు ఏమియు తేలనేలేదు. ఇంతలో ఏకగ్రీవముగ జాతిసమితి సభలో ఎట్లు ఓటుజే నెదరో జెప్పుటకు పిలువెదు. ఈ సమయమున జాతిసమితి సభలో తాము దప్ప ఇతరులెవరికి స్థానము నీయరాదని జర్మను ప్రజల యభిప్రాయమని జర్మను ప్రతినిధి చెలుపుచున్నాడు. అధికారసమావేశము రేపుజరుగును.

రంగ్గీ, మార్చి 18:—స్వీడను దెబ్బయెను తమకు స్థానములు కావలెనను కోర్కెలను వదులుకొనిరి. అదియే నేటిప్రధాన విషయము.

తాను సిద్ధాంతము ననుసరించి స్థానమును గోరితినిగాని ఒకరియందు వైరముచేగాదని స్వీడను దెలియజేసెను. ఈమార్పులచే వ్యవహారము త్వరలో తేలవచ్చుననుకొనుచున్నారు.

ఇంకను నిరాశ జెందలేదు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

జిన్నీవా మార్చి 14:—నేటి జాతిసమితి పరిస్థితులను జూడ ఏదో గొప్పముప్పు వచ్చువరకు ఆశను వదులుకొనరాదనియు ఈ ప్రమాదమును తొలగించుటకు మార్గము కన్పించుటలేదనియు బ్రిటిషువారుచున్నారు.

జర్మనీ నిరోధము

ప్రెస్టో, మార్చి 18:—జిన్నీవాసభ చెడిపోయిన జర్మనీయే ఉత్తరవాదియను. ఇచట వార్తాపత్రికలన్నియు ఏకగ్రీవముగ చెలుపుచున్నవి. మిత్రమండలి అనవసరముగ సౌకర్యములను జూపె ననుచున్నది.

జర్మనులు సదుద్దేశ్యమును జూపలేదని జిన్నీవానుండి లిజర్నులు పత్రికా నిలేఖరి తెలుపుచున్నాడు.

లోకర్నో ఒడంబడిక ప్రకారము స్థానము జాతిసమితి ప్రవేశమునకు అభ్యంతరము జెప్పదు. అంగ్లో-కాక్సును జాతి అందరిచే చీవాట్లను ఆభ్యంతరము జెప్పి భరించజాలదు. జర్మనీ పక్షముననే ఓటు చేయవలెనని ముస్సోలినిగా రుత్తరువు జేసినటుల ఇటలీప్రతినిధి దెలియజేసెను. స్థానముగూడ ఇటులనే వ్యవహరించును.

పోలండు ప్రవేశమునకై జర్మనీ బేరమాడుట బాగులేదు. రాజీతుడుర్బుటకు జపాను ప్రతినిధి డాక్టరు ప్రెస్టోను లూజుగ గార్లతో ఎంతయు ప్రయత్నించిరి కాని ప్రయోజనము లేకుండెను.

స్వీడను తనకోర్కెను మానుకొనెదననియు, వలయుచో పోలండు నిమిత్తము జాతిసమితిసభలో సభ్యత్వమును మానుకొనెదననియు దెలియజేసెను.

జర్మనీ దెదరింపు

జిన్నీవా, మార్చి 18:—మమ్ముల నెన్నుకొంటిరేని మేముండెదము, లేనిచో మేము మరలిపోయెద మని జర్మను ప్రతినిధి రూటర్తో తెలియజేసెను. ఉదయమున రూటరు జర్మను ప్రధానకార్యాలయమున కేగెను. అంతయు నెమ్మదిగ నుండెను.

తాము మూటాముగ్గు గట్టి జిన్నీవా విడిచిపోవువారము గానునిరి. తాము వేసినప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తరమున జెదురుజూచుచున్నారమనిరి. జర్మనీ కిచ్చిన వాగ్దానములను సెరవేర్చెదరా లేవా యను విషయమును చెలుపవలె ననుచున్నారు.

కొందరు సభ్యులు జేయుచున్న ప్రయత్నములచే జర్మనీ జాతిసమితిలో జేరిన వెనుక తమ ముఖ్యసిద్ధాంతమునుండి తొలగుటకు పీలులేదనియు జాతిసమితిలో ముందు తా మవలంబించు విధానమును ఇప్పుడే జెప్పజాలమనియు జర్మనులు చెలియజేసిరి.

లోకర్నో భావమును పరాసులపై కత్తిగట్టునటుల జేయుట కుపయోగించ నుండుట విచారకర మని డెయిలీ మెయిలు వ్రాయుచున్నది.

లిబరలు పత్రికలుగూడ తమ సిద్ధాంతములప్రకారము కోపమునే చూపుచున్నవి.

ఈగంధగోళమంతయు చాంబర్లెనుగారి ప్రకటనముచే కల్లెననుచున్నారు. లేనిచో ఇంత అసర్థకముగ నుండెడిది గాదనిరి. 2వ చార్లను రాజానుండి ఇంతవరకు ఇంత లజ్జాకరముగ బ్రిటిషు రాజ్యాంగ తంత్రము పరిమించలేదని డెయిలీ క్రానికలు వాకొనుచున్నది. బ్రియండు చాంబర్లెనుగార్ల ప్రవర్తనచే గగ్గిన నైతిక అగౌరవము ఇంతలో తొలగుట కష్ట మనుచున్నారు.

జర్మనీకి కాశ్వతస్థానమునిచ్చి పోలండుకు కాశ్వతేతర స్థానము నేర్పాటు జేయువలెనని సిఫార్సుజేసిరి.

కొన్నిచోట్ల ఇట్లు స్పష్టముగ జెప్పకున్నను జర్మనీ ఇంతపట్టు పట్టుట బాగులేదనుచున్నారు.

డొమినియను ప్రతినిధులభయము

జిన్నీవా, మార్చి 18:—చాంబర్లెనుగార్లనిసంగతులను గని పెట్టి చూచుచున్నారనియు ఎప్పటికప్పుడు తమకు చెలువుచునేయున్నారని తెలిసినను ఇంత నున్నితపరిస్థితులను బహిరంగముగ చర్చించుటకు డొమినియను ప్రతినిధులు ఇష్టపడుటలేదు. హైకమిషనరు లందరును సమావేశమైరి. డొమినియనుప్రతినిధులకు జాతిసమితిసభను విస్తరింపజేయుటకు ఇష్టములేదు. కాని విషాదాంతముగ పరిస్థితు లేర్పడుటకు ఇష్టపడరు. వ్యవహారముల్లె సాగిన జాతిసమితిప్రతిష్ఠ పాడగుననుచున్నారు.

ప్రధాన ప్రతినిధులందరును విసిరియున్నారు; చిరాకు బడుచున్నారు. తగాదాలు బయలుదేరినవి. ద్వేషము ప్రతిబింబించుచున్నది. ఏమిజరుగునో జెప్పవీలులేదు. ముందుగ ఇకమీదట జర్మనీయే ఏమిజేయవలసినను జేయవలెననుచున్నారు. ఈలోపుగ వ్యవహారమంతయు అసంబ్ధి అధ్యక్షుని హస్తగతమై యున్నది. ఇకమీదట జర్మనీయే ఏమి జేయవలసినను జేయవలెననుచున్నారు. ఈలోపుగ వ్యవహారమంతయు అసంబ్ధి అధ్యక్షుని హస్తగతమై యున్నది.

ఇషిప్రభువుచాంబర్లెనుగార్లరువురును వెలవెలబోవుచున్నారు విసిరియున్నారు. అసంబ్ధికి మొదటవచ్చినవారిలోపిరే అసంబ్ధినిండుగ లేదు. సమావేశము ప్రారంభమగునరికే డొమినియను ప్రతినిధులందరును తమస్థానముల నలంకరించిరి. ఈసందర్భపరిస్థితులనుగూర్చి కార్యక్రమములో ఏమియులేదు. జర్మనీజాతిసమితి ప్రవేశమునుగూర్చి 14 వ తేదీని ఓటుజేనెదరు.

వాండర్వేల్లి గారి యభిప్రాయము

రేపుక్రోత్తగ పరిష్కారము నిమిత్తము ప్రయత్నించెదరని సభనుండిపోవుచు వాండర్వేల్లిగారినిరి.

లోకర్నోలోజేసిన పని నంతను మంటగల్వి ఇంటికిబోతి వేని చాలమ్యానతగనుండననిరి. అందుచే రేపు ఏదోక్రోత్తసాధన సరయవలె ననిరి. 16 తేదీలోపుగ సాధనమును అరయలేకున్న పరిస్థితులను అసంబ్ధి కెలుక జేసి వారియభిప్రాయమునుఅవలంబిసికొనెదమనిరి.

బొగ్గు పరిశ్రమ

గనులపనివాండ్ర తీర్మానము

లండన్, మార్చి 12:—బొగ్గు నివేదికను జిల్లా పంఠము లకు చెలియజేసి మరల ఇంకొక సమావేశమును గావించుటకు గనుల పనివాండ్ర నిశ్చయించుకొనిరి.

ప్రతినిధుల సభ

రుగ్బీ, మార్చి 12:—గనుల పనివాండ్ర ప్రతినిధి సభ బొగ్గు నివేదికను చర్చించుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. అందఱును సమావేశమైరి. అందఱును అన్ని పక్షములవారను ఆలోచించి వారివారి యభిప్రాయములను దెలుపువరకు ఎవరును తొందరపడి ఏమియు జెప్పరాదనియు ఈవిషయమై ప్రధానామాత్యునితో ఏకీభవించుచున్నారనిరి.

ఈవిషయమై ప్రస్తుత పరిస్థితులందు గనుల పనివాండ్ర మైనను, యజమానులమీదను బాధ్యతను బాల్వీనుగారు చెలియజేసిరి. తనమీదగూడ ఎంతయో బాధ్యత యున్న జరిరి.

గనుల యజమాలు తరపున విలియమ్సు, గనులపనివాండ్ర తరపున స్పీక్ గారును ప్రధానామాత్యుని ప్రకటనమును పార్లమెంటులో చిరి.

ప్రేడ్ యూనియనువారుగూడ ప్రస్తుత మేమియు ఆన రాదనిరి.

గనులపంఠమువారుగూడ అట్లే జేసెదమనిరి.

టూన్సిను ముట్టడి

టూన్సి, మార్చి 14:—టూన్సిను ముట్టడిని గూర్చి బ్రిటిషు అమెరికను ప్రెంచి ఇంటరీ సేనానులు సమావేశమై 16 తేదీతో సైనిక ప్రచలనమునంతను ఆపుజేయవలెనని చాంగ్స్ లిఫ్ టాకాకోలు నాకాదళ్ సేనానులకు చెలియజేయుటకు నిశ్చయించిరి. జపాను నాకలు తేకుడుటచే జపానుతరపున ఎవరును రాలేదు.

రివరెండు గీలుకెరక్

కన్పుర్వ, మార్చి 14:—దక్షిణ ఆస్ట్రేలియా చర్చి కవు నిలు (మతపంఠము)వారు రివరెండ్ గీల్కెరక్ గారిని మత బోధకేయుట కంగీకరించిరి. వారికి తోడ్పడెదరట. విద్యార్థులు ఇతనికి స్వాగతము వొసరిరి. మూడునెలలబట్టి తొలగించినందులకు కోపగించుకొని అవిషయమును చర్చించుచున్నారు.

హౌస్ రాకొమరుడు కన్పూలో త్రొత్తగ తెరవ నున్న ఘడలలు పార్లమెంటు భవనము ఉత్సవ సందర్భమున అధ్యక్ష పదవిని వహించుటకు ఆప్టిలియాకు బోవుననుకొను చున్నారు.

కోభం వైమానికుడు

రుగ్బీ, మార్చి 18:—కేపుటవునుండి జయప్రదముగ తిరిగి కోభం వైమానికుడు లండనుజేరెను. ప్రజలు బ్రహ్మ రథ ముబట్టిరి. భుజములమీదుగ నెత్తుకొని వైమానిక కాలవరకు గ్రూనిపోయిరి కోభంగా రెండుమాత్రము చెక్కుచెదరలేదు. ఆరోగ్యముగ నేకస్థించిరి నేడు పైసానుండి 925 మైళ్లుపయన మొనర్చిరి. కేపుటవునుండి 15 రోజులై బయలుదేరిరి. దక్షిణ ఆఫ్రికా గవర్నరుజనరలునుండి సార్వభౌమమునకు కోభంగారు ఒక బహును కొనిచెచ్చిరి.

రుగ్బీ, మార్చి 14:—తరువాత ఆతడు బకింగ్ హాం మందిరమునకేగెను. సార్వభౌముని సందర్శించెను. సార్వభౌమునకు దక్షిణ ఆఫ్రికా గవర్నరుజనరలు లేఖ నందజేసెను. సార్వభౌము దెంతయు కోభంగారి పయనమున కభినందించెను. మొత్తము కేపుటవునుకు కేపుటవునునుండియు 8500 మైళ్ల పయన మొనర్చిరి. 80 గంటలుబట్టెను. విమాన మేమియు చిక్కులు బెట్టలేదు. మెయిలుస్టేషనుకు కలిసికొని దానికంటె ముందుగనే లండను జేరెను. మెయిలుస్టేషను 15 తేదీని జేరెను.

జూను 10 తేదీని ఇండియను సివిలుసర్వీసు ఉద్యోగు లిచ్చ విందుకు యువరాజు వెళ్లెను.

ఆల్కహోలు వర్తకము

నంతను తురుష్క ప్రభుత్వమువారే నిర్వహించుట కొక టల్లును ప్రవేశపెట్టిరి: ప్రస్తుతమున్న గిడ్డంగిదారులకు మూడు నెలల వ్యవధి నిచ్చెదరు. ఈలోపుగ తమ దగ్గరనున్న సరుకును అమ్మిజేయవలెను.

సైనికమందింపులు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మార్చి 15:—బ్రిటిషు సేనలు ఇంతకంటె ఎక్కువగ ఆక్రమణలేదని ఇండియాలో పరిస్థితు లేర్పడెనని జెప్పలేననియు అదియే తనకున్న చిక్కులలో నొకటి యనియు మరల ఆర్థికదళమునకు వ్యయము నేర్పాటు జేయవలసి వచ్చెననియు నిరుద్యమివారికి ఈసంవత్సర మియవలెననియు ఇండియాను కాపాడవలసియున్న మనసేననుమనము భరించవలసి యున్నదనియు ఇండియా కట్టిబాధ్యత లేదనియు అందుచే సైనిక వ్యయమును మరల భరించవలసి వచ్చునని భయమున్నదనియు, ఇండియాలో బ్రిటిషు సేనలను కనీసపుసంఖ్యకు ప్రస్తుతము తగ్గించిరిని జెప్పలేననియు ఇండియానుండి తిరిగివచ్చుటచే బ్రిటనులో మరికొంత సైన్యమునకు మరింత విస్తారముగ డబ్బుఖర్చు లేట్టవలసిన భయముండదనియు సర్ ల్యామింగ్ టా ఇవన్నుగారు చెలియచేసిరి.

అలహాబాదు హైకోర్టుజడ్జి

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మార్చి 15:—అలహాబాదు హైకోర్టు జడ్జిలుగ గ్లౌసెస్టర్ కుమార్ యన్ రాయబహదూరు లాలోగోపాలు ముఖర్జీ గార్లను నియమించుటకు సార్వభౌము దంగీకరించెను.

ఇర్విను ప్రభువు-బర్మె-హెడ్

ప్రభుని విందు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మార్చి 15:—కొనున్న సభలో బర్మె-హెడ్ ప్రభువు ఇర్విను ప్రభునకు విందుగను. 20 మంది అతిథులువచ్చిరి. కార్యక్రమముంతయు రహస్యముగ జరిగెను.

న్యూయార్కులో

టాకుకోలనుండి రెండు జపాను నాకలుపై మరల ఫిరంగులను ప్రయోగించిరి. అందుచే నాకలు చెనుకకు పోవలసి వచ్చెను.

ఇటలీలో అందును ప్రభుత్వముతో నే యుండవలెననియు ఎవరును సమ్మెగట్టుటకు పరిస్థితులు సముత్తమనియు ప్రధానామాత్యుడు ముస్సోలినీగారు చెలియజేసిరి ప్రేడ్ యూనియను బిల్లుసందర్భమున.

విద్యుచ్ఛక్తిని దేశమంతటను సస్యము చేయుటకొక సంఘము నేర్పరచిరి.

కాత్మర్వను అమెరికాకు రానిచ్చుటచే వలస యఫ్రికా రాజీనామా నిచ్చిరి.

మొత్తముమీద ఇంగ్లండు ఆర్థిక ప్రత్యుపచరణలుగారు 800,000,000 పౌనులకు ఏర్పాటు జేయవలసియుండు ననుచున్నారు.

ముస్సోలినీగారిని పరుషవాక్యము లాడెనని శిక్షితుడై ఇటలీరాజుచే మన్నించబడిన బ్రిటిషు వ్యక్తి ఎల్లిసకాగారిని ఇటలీనుండి వెడలగొట్టిరి.

జినివాలో జాతినమితి అసెంబ్లీ మందిరమును కట్టుటకు నిశ్చయించిరి.

వైద్యశాల నిర్మాణమునకు

భూరి విరాళము

డాక్టరు తదిణిచరణమా దంపతుల త్యాగము కలకత్తా, మార్చి 13:—డాక్టరుతరణి చరణమాగారు, చాండలి, బారిసాలు, విల్లువ్రాయుమ లక్ష్మీదూసాయిల ఆస్తిని బారిసాలు మెడికలు స్కూలు సందర్భమున గట్టనున్న ఆసుపత్రికి యిచ్చివేసిరి. ఆయన భార్య సకొజినీ గూడ తన స్త్రీధనము ఆస్తిసంతను గూడ అందులకే యిచ్చివేసెను. (ఆ. ప్రె.)

విల్లును రాజీ 18వ తేదీని ఇంగ్లాండుకుపయనమయ్యెను. ఆయనుతో విల్లును ప్రభువు గూడ ఏడెను వరకు బోవును.

అఖిల వంగసారస్వత మహాసభ ఏప్రిలు 8వ తేదీనినూరీ (బర్మం)లో సమావేశమగును. డాక్టరు టాగూరు ఆధ్యక్షత వహించును.

నాగపూరులోను మట్టుప్రక్కల జిల్లాలలోను 14 వ తేదీని విపరీత వర్షము పడుగులు, ఉరుములు పడెను. వప్త మేమియు లేదు.

పంజాబులో జిల్లాలన్నిటిలోను లిబరలువీగుకాఖులను నిర్మించుటకు పంజాబు సేవనలు లిబరలువీగు కార్యనిర్వాహక సభయందు తీర్మానింపబడెను.

బొంబాయి రాజధానియందు భారతకాసనసభ నియోజకవర్గములను త్రొత్తగ నిర్ణయించుటకు రాజప్రతినిధి యుత్తరువు జేసెను.

గుజరాతు విశ్వవిద్యాలయమునకు తోడ్పడవలెనని కమిటీ సభ్యులు గయిక్వారు మహారాజు వద్దకు రాయబారము బోగా వారు సానుభూతి చెల్లిష్టానులను తయారు జేయమనిరి.

కనివారమునాడు ఒకయూధబాలుడు హాగ్లో బాబు ఘట్టమునంద మరెముగ్గుతో యీతనేర్చుకొన బోయి ము డి గి చనిపోయెను.

బేలూరు మతమునందు ఈస్టరులో జరుగనున్న రామ కృష్ణ మతపర్వసభకు యీదేశమునుండియు విదేశముల నుండియు 90 రామకృష్ణసంస్థ లావ్యవించబడెను.

జెడ్డానుండి మక్కాకు రెండుగంటలలో బోవుటకు వీలగుటలు తొటారులు జేయబడెనని హైదరాబాద్ రాజు యేజెంటుకు బొంబాయికి జెడ్డానుండి కేటించవచ్చెను.

కలకత్తా ఇంపీరియుం ట్రైబ్యునీ థిల్లికి గొంపోగూడదని అసమ్మతి చెల్పుచు కలకత్తాలో బహిరంగసభయొక్కటి మహా మహాపాధ్యాయ హరప్రసాద కాశ్మీగారి అధ్యక్షతను తీర్మానింపబడెను.

కలకత్తాలో సుకియావీధి చివర రఘువీరుఅను కానిస్టేబులూకతోట మాదితో పోట్లాడి ఒక కొయ్యతో వాని బుర్రమీద కొట్టెను. వాడు బుర్రపగిలి చచ్చెను. కానిస్టేబు లరెచ్చుచేయబడెను.

సోమవారమునాడు పకుచిత్త కళాకాల బహుమాన ప్రధానోత్సవసమయమున అధ్యక్షత వహించిన జస్టిసు కూమింగుగారు యీవైద్యులు భారవాహకులకు పకువులకీటిని బాగు జేయవలెనని చెప్పిరి.

మార్చి 22వ తేదీని చిత్తరంజన సేవాసదనమునపేరుతో దేశబంధు గృహమునందు స్త్రీల ఆసుపత్రిని బెట్టుటకు యేర్పాట్లుజేయబడినటుల దేశబంధు సార్ కనిధి బ్రట్టెలు ప్రకటించిరి.

అలహాబాదు యూనివర్సిటీ కోర్టులో పండిత నాన కు చందు గారియుపపాదనముపై ఆనరరీ వైసుభాస్కరులను నియమించుటకు గూర్చిచాల దూరము 18 తేదీని చర్చింపబడి అట్లు జేయుటవిశ్వ విద్యాలయమునకు మంచిదిగాదని తీర్మానింపబడెను.

మొట్టియొద్ద సందర్భమున ప్రిహము పగలి చచ్చిన సార్లెంటుడే మరణసందర్భమున డాక్టరు ఇ. డి. డి. డి. బరెలు గారిమీద ఆలీప్రూరు పోలీసు మేజిస్ట్రేటు వారంటు బంపెను. 500 రూపాయల జామీనుమీది విడుదలజేయబడెను. డాక్టరు తప్పు ఆయనకు హేమామొక్కుచగ నున్నప్పుడు బాగానే యున్నదని సర్టిఫై జేసెను.

కాంగ్రెసు ప్రచారము

స్వరాజ్యసాధనార్థము నిర్ణయము

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాకినాడలో బహిరంగసభ

కాకినాడ, మార్చి 14:—నిన్న రాత్రి 6—45 గంటలకు ప్రస్తుత దేశపరిస్థితులను గురించి తెలుపుటకు కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు వద్ద బహిరంగ సభ కాంగ్రెసు యాజమాన్యమున జరుగవలెను. శ్రీయశ్వాంజీకృష్ణులు కామేశ్వర రావుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. (శ్రీఆచంట గుబ్బారావు గారిచే జాతీయ కీర్తనములు చదువబడి సభ ప్రారంభింపబడినది.

శ్రీమండపాక రంగయ్య నాయుడుగారు ప్రస్తుతమున సభల యావశ్యకమును గురించి తెలుపుచు ప్రస్తుత శాసనములు ఎంతటి ప్రమాదముగా పరిణమించుచున్నవో వానిని శ్రద్ధతో పక్షపాత వివరణలతో వివరించినదిగా కోరిరి. శ్రీమండపాక కంటి తిరుమలరావుగారు ఉపన్యసించుచు కాంగ్రెసు ఉద్యమము యీయేదేండ్ల నుండియు నెట్టియభివృద్ధులను పరిణామములను బొంది తుండుకామూర్తి కాంగ్రెసు చేసిన శాసనసభా ప్రవేశ తీర్మానమును గురించియు, స్వరాజ్యసాధనార్థము కాజ్ఞను గురించియు, అస్సెంబ్లీచేసిన తీర్మానముల యెడల ప్రభుత్వముయొక్క నిరసన భావము అంతయును గురించియు, స్వరాజ్య సభ్యులు ఏయేదేశములో నిప్పుడు శాసనసభల నిర్వహించినదియు తెలిపిరి. ప్రభుత్వపు దుర్మయకృత్యములు తీవ్రముగ ఖండింపబడినవి.

శ్రీబులుసు సాంబమూర్తిగారు పిమ్మట నుపన్యసించుచు స్వరాజ్య సభ్యులనిర్ణయము మాత్రమున సంస్కరణములు రావలయు, అట్టి యాశతో గాని యీనిర్ణయము చేయబడలేదనియు, ప్రజలు తీవ్రముగా శక్తి సామర్థ్యముతో పనిచేసినగాని యీదేశమున స్వరాజ్యసాధనము కాదని జ్ఞాపక ముంచుకొనవలసిన దనియు చెప్పిరి. ఇదివరలో 1921 సంవత్సరమున కొత్తగా సంస్కరణములు వచ్చినప్పుడు అసంతృప్తికరముగా నుండినవను కారణముచేతను వానితోడు పంజాబు హత్యలు ఖిలాఫతు సమస్య కలిగినందువలన గాంధీమహాత్ముడు ప్రభుత్వముతో సహాయ నిరాకరణము చేయుప్రణాళిక పెట్టి ప్రభుత్వమునకు ముఖ్యము ఆటపట్టెన శాసనసభలను సంపూర్ణంగా బహిష్కరింపవలసినదనియు, వొట్టు యివ్వరాదనియు ప్రబోధింపగా, ఒక ఎన్నికసభ్యుడును శాసనసభల వదలి రాకపోవుటయు మితవాదులు ప్రభుత్వాక్రమణములు శాసనసభలందు గూర్చిండి ప్రభుత్వముతో సహకారము చేయుచు స్వార్థపరత్వముతో నుండుటచేత గాంధీగారు జైలునకు పోవుట చేత దాగు మొదలగువారు శాసనసభలలో నుండి బహిష్కరము జరిపింపవలెనని శాసనసభలు వట్టి బూటకములైనట్లు చూపింపవలెనని స్వరాజ్యపార్టీ వారు సభలకు వెళ్ళుట తటస్థించిన దని ఉపన్యాసకుడుచెప్పెను.

ప్రస్తుతములో కామూర్తి కాంగ్రెసు ఆదేశము చొప్పున కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు శాసనసభలలో సభికులన్నియును ప్రజలు వారికి సహాయము చేయవలెనని వొట్టు యివ్వవలెను. స్వార్థపరత్వము లేట్టియు, ఉద్యోగము గాని తదితరముగాని ఆశించక, కాంగ్రెసు నాజ్ఞను సంపూర్ణముగా నంగీకరించునట్టి, కాంగ్రెసు ఎట్లుచెప్పినట్లు వినిచేయు నట్టి కాంగ్రెసు సభ్యులను శాసనసభలకు పంపవలసియున్నది. కావున అట్టివారలకే తాముదరను తమవొట్లు ఇవ్వవలెను. అనిఉపన్యాసకుడు హెచ్చరించెను. ప్రజాశక్తిని విజృంభింపజేయవలెనని కాంగ్రెసు చెప్పుచున్నది. శాసనోల్లంఘనము చిట్టచివర ఆయుధముని చెప్పుచున్నది. ఈనాడుచేస్తానని చెప్పుటలేదు. అది యెప్పుడు ఆచరణలోనికి వచ్చునో చెప్పలేదు. ఆందులకు సంసిద్ధముగానుండవలసివచ్చినచో కాంగ్రెసు సభ్యులు, ఎప్పుడెట్టి యాజ్ఞానియ్యనో. అపిలుపును విన్నతోడనే విధేయులై చేయవలెనని సభ్యులుగా శాసనసభలకు బోవువా రుండవలెను. ఒక ధర్మమునకై కట్టుపడేయింపవలసివచ్చినప్పుడు ఆధర్మమునకై యెట్టి త్యాగమునైనను చేయవలెనని సమయమువచ్చును. అట్టిధర్మ మేమైన యిప్పుడు ప్రపంచమున గలదా యనిన అది ప్రజారాజ్యము లోకకళ్యాణమునకు ప్రజాకళ్యాణమునకు ప్రజారాజ్య మేర్పడియున్నది. ఈధర్మమును ప్రపంచములో నన్ని దేశము లంగీకరించినవి. ఏదేశములోనున్న ప్రజా ఆదేశప్రజారాజ్యమును నిర్ణయించుకొనవలెను. అదియే స్వయానిర్ణయసూత్రము. ప్రపంచములో నేదేశమునందైన

రాజులుండిన వారు నామమాత్రము. వారి కధికారము నామమాత్రము. ప్రజలచే నెన్నికొనబడు ప్రతినిధులే రాజ్యమును నడుపుచున్నారు. కావున ఇంగ్లండుదేశములకు ఇండియాదేశపు ప్రజారాజ్యమును గురించి నిర్ణయించు అధికారము లేదు. అట్టి యాధికారము కల్పించుకొనట యనుచితము, అక్రమము, అన్యాయము, అసర్వము. కాబట్టి మనమే నిర్ణయించుకొని మన ధర్మమును మనవిధికృత్యమును మనము చేయవలెను. మనమే ఆచరణలో పెట్టక త్యాగమునకు సిద్ధపడకపోయిన యెడల ప్రజారాజ్యము స్థాపింపలేదు. దేవునిపై నాధారపడిన లాభములేదు. తనవిధిని నెరవేర్చిన తర్వాతగాని దేవుడు ప్రత్యక్షము కానేరడు. కావున ప్రతివారును తమ కేర్వరుపబడిన ధర్మమును విధిని చేయవలెను అని సాంబమూర్తిగారు హెచ్చరించిరి.

సభ 3 గంటలకు ముగిసెను.

ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులు

రాజువేంద్రరావుగారి అభిప్రాయము

రాజోవు ఎన్నికలందు స్వరాజ్యవాదులకు విజయముగలుగుట నిశ్చయము

నాగపూర్, మార్చి 15:—ఒక వార్తాపత్రిక విలేఖరి మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభ స్వరాజ్యపక్ష నాయకు లగు రాజువేంద్రరావుగారితో సంప్రదింప, ఆయన స్వరాజ్యపక్ష నిర్ణయనాంతరము మధ్యరాష్ట్రముందు గల రాజకీయపరిస్థితులగురించి విలేఖరితో చర్చించెను. రాజోవు ఎన్నికలందు విస్తృతమైన ప్రజలజ్ఞను తీసికొనుట స్వరాజ్యపక్షముయొక్క ధర్మమై యున్నదని రాజువేంద్రరావుగారు చెప్పిరి. భారతదేశ అభివృద్ధిపర్యాజ్ఞలు స్వరాజ్యవాదులు శాసనసభలనుండి నిష్క్రమించుట యెంతఖండించినను, స్వరాజ్యవాదులు పన్నిన ఎన్నిక చమత్కృతియని వారెంతచెప్పినను, స్వరాజ్యవాదులు దేశమందు పలుకుబడిగల బలవ్రమును పూర్తిసభ్యులనియు, వారలకు దేశీయులపై విస్తారము పలుకుబడి గలదనియు ఒప్పుకొనక తప్పదు. రాజోవు ఎన్నికలం దధమము పెక్కురాష్ట్రములందు స్వరాజ్యవాదు లధికపంఖ్యాకులుగ ఎన్నికొనబడెదరు. అప్పుడు వారు సభలముగ శాసనసభయందు వారి కార్యక్రమములొనసాగించెదరు. (ఆ. పే.)

కాంగ్రెసు ఆజ్ఞ పరిపాలనము

స్వరాజ్యేతరుల ప్రత్యుత్తరము

బెంగాలు జాతీయ వాదుల తీర్మానము

(అసోసియేటెడ్స్ ప్రెస్ తంతి)

కలకత్తా, మార్చి 14:—అఖిల చంద్ర దత్తు చాల్దీ బిర్లా చంద్రారాయ, సుప్రవాద్వి. ఎ. సి. బెనర్జీ, డా ప్రమోదనాథ బెనర్జీయు జాతీయపక్షసభ్యులు మరి అద్దరును గలసి ఎన్నిక వర్తమనకు ప్రకటన గావించిరి. ఖానుపురముందు కాంగ్రెసు తీర్మానించిన తీర్మానము ఒక్క స్వరాజ్యపక్షమునకేగాదనియు దేశీయ సాభాగ్యమును గోరువారెల్ల ఆ తీర్మానమును శిరసావహింపవలసినదైయున్నదనియు తాము యీ శాసనసభ కేవల జీవిత కాలముందు కార్యక్రమముందు అవసరమైనతప్ప సాధ్యమగుండుటకు నిశ్చయించినదియు జాతీయ సభ్యులు ప్రకటించిరి.

మశీదుతగాదా

(శ్రీ ప్రెస్)

సింధు (హైదరాబాదు) మార్చి 18:—సింధుదేశములో ధార్ పార్కరుజిల్లాలో తీర్మానమునందు మహమ్మదీయులు హిందూదేవాలయము ప్రక్కగా మశీదును గట్టి ప్రభుత్వభూమి నాక్రమించిరి. దానిమీద జిల్లామేజిస్ట్రేటు ఆమోదము గట్టిన వారిని దానిని బ్రెడ్లు తేసి తీసివేయవలెనని సత్తరువు జేసెను. కరారీలో అల్వాహిడు పత్రికా సంపాదకులు శాసనసభ్యుడగు నూర్ మహమ్మదు గారికి తంతి బంపుచు తీర్మానమును బద్దలు గొట్టునటుల కలెక్టరు హెండర్సను ఉత్తరువు జేసెననియు యిందువలన ఉపద్రవ ఫలితములు గల్గునని ప్రభుత్వమునకు హెచ్చరింపవలెననియు చెప్పినటుల బెలియుచున్నది.

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము

అకెడమిక్ కౌన్సిలు సభ

శుక్రవారమునాడు జరిగిన అకెడమిక్ కౌన్సిలుసభలో కామర్సు (వాణిజ్యము) నందు పరీక్షాడిగ్రీ ఒకటి స్థాపించుట కంగీకరించిరి. కామర్సు ఫేకల్టీయు, ప్రదేశుబోర్డు నిర్ణయించుటకు త్వరలో ప్రయత్నములు జరుగునని వైసుచాన్సలరుగారు చెప్పిరి. విశ్వవిద్యాలయమునందు భూగోళశాస్త్రపఠనము చేర్చుటనుగూర్చి దీర్ఘముగ చర్చ జరిగెను.

ప్రస్తుతము భూగోళశాస్త్రము ప్రవేశ బెట్ట నపుసరము లేదని స్థాపించు కమిటీవారు ఫిర్యాదుజేసిరి. ఆధునిక విశ్వవిద్యాలయములందు భూగోళశాస్త్ర అవశ్యకతగూర్చి గ్రీనుగారు తీవ్రముగ వాదించిరి. విశ్వవిద్యాలయ తరగతిలో విచ్చిక పఠన యంతముగ చేర్చినంతమాత్రము చాలదు. కొందరు ఉపాధ్యాయులకు భూగోళశాస్త్రము బోధించుటకు తగిన శిక్షణయొసంగి తయారుజేయుటకై వెంటనే బాగ్రఫీస్కూలు యేర్పాటు జేయవలెనని. ఈ విషయము కోయ్కమిటీవారి పునర్విచారణకై విడచిపెట్టబడినది.

బి. ఎ. ఆనర్సులో వైస్చు ముఖ్యవిషయముగను తోడుగ మరియొకవిషయమును పరించి ఉత్తీర్ణులైన విద్యార్థులకు వేరొక సబ్జెక్టును ముఖ్యవిషయముగా చదివి పూర్వము కాదలంచినచో తోడుగ వేరొక సబ్జెక్టు చదువ నవసరములేకుండ చేయవలెనని దాని గూర్చి చర్చజరిగెను. సెనేటు వారిందు కనుకూలరుగ నుండిరి ఇందునుగూర్చి గల నిబంధనలు లోపములు గల్గియున్నవి. ఈ నిబంధనలు సరిజేసి పంపుటకై స్థాపించు కమిటీవారి కంపిరి. విశ్వవిద్యాలయపత్రిక (మాగజైను) గూర్చి త్వరగ చర్చ దీసికొనవలెనని సభవారుచెప్పిరి. ఈవిషయమున తగిన నూచనలు చేయ స్థాపించుకమిటీ వారిని గోరవరని వైసుచాన్సలరుగారు చెలిపిరి.

వైద్యగ్రాడ్యుయేటులకు ఆస్పత్రులలో ప్రత్యేకశిక్షణ బొందినపిదప ఆ ప్రభుత్వజి మిమనైఫిరే డిప్లొమా లియ్యటకు సభ వారంగీకరించిరి.

శాసనసభ ప్రశ్నోత్తరములు

నిన్న శాసనసభలో ప్రశ్నోత్తరముల సమయమున స్వరాజ్యపక్షమువారు వేడలిపోవు యేర్పాటుల హడావుడిలో ఉప ప్రశ్నలేమియు జరుగలేదు. ఇదివరకు నోటీసుల ప్రకారము ప్రకటింపబడిన ప్రశ్నోత్తరములే చదివిరి.

హిందూధర్మాదాయముల బోర్డు రాబడి

సత్యమూర్తిగారు:— హిందూ ధర్మాదాయములబోర్డు వారు చట్టముప్రకారము తమకు రావలసినది యెంతమొత్తము దేవాలయధర్మాదాయ సంస్థలనుండి వసూలుజేసిరి? ఇంక నెంత రావలసియున్నది?

ఉ:— 1925 మే 1 వ రేపినుండి 1926 జనవరి అంతమువరకు బోర్డువారు 10000 సంస్థల బ్రాహ్మీలకు పదమూడు ఫస్ట్ ల రాబడి లెక్కలను ఒప్పించి చెల్లించవలసిన కట్టుబడుల చెల్లింపగోరుచు నోటీసు లంపిరి. 1926 జనవరి సరికి రూ 81,800 వసూలుజేసిరి. ఇంక నెంత రావలసియున్నది తెలియదు.

గ్రామపంచాయతీలకు గ్రాంటులు

గ్రామపంచాయతీలకు గ్రంథాలయములు కొత్తగ స్థాపించుటకు రూ 200 మించకుండ, ప్రాచీన అభివృద్ధి జేయుటకు రూ 100 మించకుండ గ్రాంటులను పంచాయతీలు మరి అంతమొత్తమును భీమాచేసికొన గల్గినచో ఒకసంబడునని రిజిస్ట్రార జనరలుగారు ప్రకటించియుండిరి. ఇప్పటికి 96 గ్రామపంచాయతీలకు గ్రాంటులు పంచిపెట్టిరి. అని చిదంబర నాడరుగారు తెలిసెను.

పశ్చిమగోదావరి ముఖ్యస్థానము

పి. సాగరంగారు:— పశ్చిమగోదావరిజిల్లా ముఖ్యస్థానము నిర్ణయించుటనుగూర్చి ఆజిల్లాప్రతినిధులకు శాసనసభ్యులైన రైస తమ అభిప్రాయములను చెల్పిరా?

ఉ:— పశ్చిమగోదావరి సభ్యుడొకడు నిడదవోలు కేంద్రస్థానముగ నిర్ణయించవలసినదని గోరుచు ప్రభుత్వమువారికి వ్రాతపూర్వకముగ తెలియజేసిరి. 1925 ఆగస్టుసభలో యిద్దరి సభ్యులు ఏలూరు కేంద్రస్థానముగ జేయవలెనని కోరిరి.

ప్ర:— నిడదవోలు కేంద్రస్థానముగ జేయవలసి కోరుచుమాజరు రాజేదా?

ఉ:— పశ్చిమగోదావరి నివాసులవద్దనుండి వచ్చెను.

చెన్నపూరి దక్షిణ మహారాష్ట్ర ఇనుపదారి లిమిటెడ్ (ఇంగ్లాండులో ఇక్విటీ లెటర్ చేయబడినది)

ప్రకటన

1920 సం॥ ఏప్రిల్ నెల తే 1 ది మొదలు
మిటర్ గేజి లైనులలో యీ క్రింద వివరించిన
ప్రకారం బండ్ల రాకపోకలలో కాలనిర్ణయపు మా
ర్పులు జరుగును. దీనిని అందరు గమనింపవలెను.
యీ క్రిందిబండ్ల వరుసలు క్రిందగా చేర్చబడినవి.

నెం 12 మిక్సెడ్ మిరాజ్ వడలుట	1—35
కొల్హాపూరు చేరుట	8—35
నెం 11 డిటా కొల్హాపూరు వడలుట	23—0
మిరాజ్ చేరుట	1—10
యీ క్రిందిబండ్ల వరుసలు నిలిపివేయబడినవి.	
నెం 84 మిక్సెడ్ లెల్లాం వడలుట	0—40
లోండా చేరుట	2—45
నెం 88 డిటా లోండావడలుట	16—0
లెల్లాం చేరుట	18—27
యీ క్రిందివి ముఖ్యమయిన బండ్లవరుసలలోని మార్పులు.	

నెం 1 పూనామెయిత్ బెంగళూరు వడలుట	21—30
నెం 8 పార్సెల్ ఎక్స్ ప్రెస్సు పూనావడలుట	17—15
నెం 11 కొల్హాపూరు ప్యాసెంజరు మిరాజ్ వడలుట	1—30
నెం 88 మిక్సెడ్ లెల్లాం వడలుట	18—30
నెం 46 బెజవాడ ప్యాసెంజరు బెజవాడచేరుట	20—0
నెం 14 ప్యాసెంజరు గుంటకల్ వడలుట	8—5
నెం 18 డిటా గుంటకల్ చేరుట	19—25
నెం 88 గుంటకల్ వడలుట	8—20
నెం 14 ఎ గాంధీన బండియప్పడు నెం 80 ప్యాసెంజరు అని పిలువబడునది ద్రోణాచ లం వడలుట	10—55
కర్నూలు చేరుట	13—0
నెం 88 మిక్సెడ్ హాన్స్ కోడిగూడ వడలుట	5—0
కనికపల్లి చేరుట	7—38
ఇదివరలో నెం 45 ఎ అని పిలువడి యిప్పుడు నెం 85 మిక్సెడ్ బండి బల్లారివడలుట	10—30
రాయచర్లం చేరుట	13—5
నెం 29 మిక్సెడ్ హాన్స్ కోడిగూడ వడలుట	15—20
మర్చగోవా చేరుట	15—35
నెం 28 మిక్సెడ్ మర్చగోవా వడలుట	16—20
లోండా చేరుట	3—0

నెం 1, 2 పూనామెయిలుబండ్లు ఇదివరలోవలె యశవం
తపూరు, దొడ్లబల్లాపురంలో ఆగక యిక ముందు గోల్హల్లి
టకరిస్టేషన్ లో నిలుచును.

నెం 12 కొల్హాపూరు ప్యాసెంజరు పిరావూడి లిమిటెడ్
స్టేషన్ లో కూడా నిలుచును.

సరాసరి బండ్లవరుసలలో కొన్ని మార్పులు చేయబడినం
వల్ల గాటి కాలక్రమము ననుసరించి మిటర్ గేజిలో కూడా
మార్పులుండను.

ఇంకను వివరములు కావలసినవారు స్టేషన్ లో విక్ర
యించెడి (Time Table) కాలనిర్ణయపట్టికలను కొని చూచు
కొనవచ్చును. (నెం 17)

క్షీరబలాటైలము 2126

ఇది మలబారుదేశమున ప్రఖ్యాతిని పొందినది శ్రీ
మత్తయ్య రాజావారు బహుధనము వ్యయించి చేయించినారు.
వాతకోగములకు ప్రత్యాయుధము, సరములకు బలమును గలిగించి.
శరీరదౌర్బలమును పెంపొందించును. చచ్చుబడిన శరీరము గలవార
లకు, సకలశక్తిని గోల్పోయినవారలకు చాలామంచిది. వాత
కోగనేకమంది దీనినుంచి విముక్తులై నారు. సంస్కారాధిక్య
మున మూడు విధములుగా తయారయినది. ఏది కావలసినవారు
దీనిని తెప్పించుకోవచ్చును. వాడు విధము మందుతో నుండును.

7 సార్లు ఆవరితము 4 అవున్నలు	2-0-0
21 " " " " " "	4-0-0
101 " " " " " "	12-0-0

ఆర్డరసాయనశాల, ముక్తయల్. (కృష్ణాజిల్లా)

భీమవరం తాలూకాబోర్డు మీటింగు ఉపాధ్యాయ సంఘవార్షికోత్సవము కద్దరు అభివృద్ధి

పైన పేర్కొనబడిన సమావేశములు రెండును మార్చి నెల
6, 7, 8 తేదీలలో చోడవరం, లంకలకోడేరు గ్రామములయందు
జరిగినవి. మామూలుసభలలోనలే గాక వీనియందలి యంత్రముల
పూర్వములై యనుసరించుములై యాదర్శ ప్రాయములై
యవచ్చువి.

6వ తేదీ యందుము 9 గంటలకు తాలూకాబోర్డుమీటింగు
సభ ప్రారంభమైనది. సభాప్రచార మొకకట్టవలె కాదు. సభ్య
మును స్వచ్ఛముగ బ్రకాశింపజేయు నూర్యకాంతియందు నిరా
టంకముగ స్వతంత్ర వాయువులు వీరు బహిరంగ ప్రదేశమున
గొబ్బరియాకుల దడులు కలిగిన పందిళ్లలో చెరకు తోటలకును,
దాగు వావరిచేకును నడుచు, నైతేనప్రదేశ మిసభాస్థానము.
తేనిపోని మాన్యతాధిక్యతల సేర్పరచు నాసనవిధేయములేక సభ్యు
లెల్లరు దాటియాకుల చాపలపై నాసీను లైరి. అందరును కద్దరు
ధరించినవారే. సభకు వచ్చిన దొక తాలూకాబోర్డు సభ్యులు
మాత్రమేకారు. ఉపాధ్యాయులు, దేశభక్తులు, కవులు, పత్రికా
విలేఖకులు మున్నగువారేకేవల లాహూయమానులై విచ్చేరిరి.
అది యొక బంధుజనుల కూడిక! ఒక ప్రేమాభిరూప సమావేశ
ము! ఒక సంసారము! బాలబాలికలుగూడ వచ్చి తాసాసారిక
సౌందర్యము నినుమడింప జేసిరి. అలనాడా యరణ్యవాటికల
యందలి ఋషి శ్రమములలో వ్యాస, నూత శంపాయన, జైమి
నీ ప్రభృతులు కావించు చుండిన ప్రపంగముల నాసమావేశ మూ
హింప జేయుచుండెను. ఆ భోజనములతో నాకలక లముతో
నాపందిళ్లతో నది యొక సత్తెయాగ వనదగియుండెను. అది
యంతయు నధ్యక్షుని భాషాన్నత్యమయొక్క సౌందర్యస్వరూ
పము! ఆ పౌద యార్జన మందలి ప్రేమ తరంగ
స్పందనము.

ప్రజలకై ప్రజాప్రతినిధులచే ప్రజల సమక్షమున పాల
నావిషయములు చర్చింపబడుచుండుట పరిపాలనావిధానమున
నాదర్శప్రాయము. స్వాతంత్ర్యమున్నను శిక్షణమునకు భంగము
లేదు. శిక్షణముండియు, భయమునకుదావు లేకుండెను. రైతులు
పలువురు తమకోరికలన్నియునుగ నిష్పండితముగ సభ్యులతో
చెప్పకొనుచుండిరి. అవసరమగునేని సహేతుకము లగు వాదన
లతో డిక్కానుచుండిరి. ఇక సభ్యుని విషయము దలచెట్టితమా,
ప్రజాసేవయు ప్రభుత్వమును, త్యాగమును, భోగమును నొక్క
చో నిరపుకొనినవి. ఆయన యొక కర్మకమహరి యని చెప్పిన
జాటును. నా దాసభయందు స్వపరిపాలనామోధుర్యము జవి
చూడనివారు లేరు.

ఏటేట నిట్టి సమావేశముల సమకూర్చుట యీ ప్రేమా
రాజుని యాచారములు. ఇది యెంతయు సుత్కృష్టము!
దీవ్యము!

ఆమరునాడు లంకలకోడేరునకు బోతిమి. నూటయేబది
మందికిపైగా నుపాధ్యాయులు వచ్చిచేరిరి. శ్రీమంతునారాయణ
రాజాగారు, మొగలత్తురు రాజాగారు, మంగిపూడి పురు
షోత్తమశర్మగారు, చెంగల్లల చిట్టిపంతులుగారు మున్నగు
ప్రముఖులుగూడ వచ్చి సమావేశము నలంకరించియుండిరి.
ఉదయము 8 గంటల మొదలుకొని ఒంటిగంట
వరకును నూలుపోటీపరీక్ష జరుపబడినది. శ్రీ అధ్యక్షులును,
నుపాధ్యక్షులును, కద్దరు అభివృద్ధివిషయమై కంకణములు కట్టు
కొని పనిచేయుచున్నట్లు కన్పట్టినది. ఈవిషయమున నీతాలూ
కాపాఠశాలయందు జరిగిన యభివృద్ధిమతావృత్తులు గానరాదు.
ఇదంతయు నీయ్యతలు వచ్చిన తరువాతనే జరిగియున్నది.
వీరివెనుక వారు గంధం వెంకయ్య నాయుడుగారి కాలములో
నూరురాట్టములు కాంక్షను వివరి. అదియు కాగితముమీద మా
త్రము! వారియధ్యక్షపదవి యంతిమగు పరమను రాట్టము లే
పాతకాలకును పంపబడలేదు. వీరు వచ్చినయొకమాసమునకే నూ
లుపడుకులలో మొదటి పోటీపరీక్ష ఉపాధ్యాయులకు రాయకు
దురులో జరుపబడినది. అప్పుడు పరీక్షకు నిలిచిన వారిసంఖ్య
80. తీసిననూలు పొడవులో 210 గజములకును నెంబరులో 30
కిని మించియుండలేదు. తదాదిగ నీనూలుపడకుటయం దెక్కడుగ
తగ్గ బోర్డువారును, నుపాధ్యాయులును దీసికొనియుండిరి. ఏకలు
సత్తె చేయుచుండిరి. ప్రతి నెలకు జీతము బిల్లులతో పాటు నూలు
స్టేటుమెంటు పంపునట్లు కాసిందిరి. ఇదివరకు సాంక్షను కాబడిన
రాట్టములు నూరును కాక మరియొక 150ని కాంక్షనుచేసి పాత
కాలల కంపియుండిరి. మొత్తముమీద నీనూలు పడుకువిషయమై
సుమారు రు 1000 లు ఖర్చుపెట్టినట్లు తెలియవచ్చెడిది. ఇది
యెంతయు శుభావహము మిగిలిన తాలూకాబోర్డునా రిది యీ
దర్శకముగ గొక సెదరు గాక!

ఇది రెండవ నూలుపోటీపరీక్ష. దీనియం దభ్యర్థులు 70.
తీయబడిన నూలుపొడవులో 279 గజములకు నెంబరులో 80
వరకును జేరినది. ఈసంవత్సరములో జరిగిన యభివృద్ధి కీయంత
ములే నిదర్శకములు. ఒక్కయధ్యక్షులు నుపాధ్యక్షులునే కాక
వారిసమగ్రుంచి బోర్డుభ్యులు పలువురు విషయమున నెక్కుడు
తాసామును జూపి పోటీపరీక్షయందు జయమునైన వారలలో
గొంతుకు లెహస్వంత ద్రవ్యములనుండి కద్దరుప్రయోగములను కొని
బహూకరించియుండిరి.

ఆమధ్యాయులు జరిగినసభకు శ్రీబాపిరాజు గారే యధ్య
క్షులుగ నుండిరి. శ్రీనారాయణ రాజాగారు వారిప్రక్క నాసీ
నులై యుండిరి. తమ యధ్యక్షకోపన్యాసమున బాపిరాజు గా
రెన్నిసార్లు కద్దరు విషయమై నొక్కి జెప్పిరి, యెన్నిసార్లు
లు చెప్పినను వారికిని విశేషమారికిని గూడ తృప్తికలగ లేదో
యెదిచూచిన వారికతెలియును. “మేముప్రజాసేవకే ము. గాం
ధీ తిలకుల బోలిన వారలను మీ రెప్పుడు తయారు చేయుదురు!
దేశ మెప్పుడు కద్దరు వస్త్రములతో గలకల లాడుచుండును!”
అనువాక్యము లాయన పౌరయమునుండి వెలువడినప్పుడు శరీర
ములు పులకితము లగుచుండెను.

ఆనాటిరాత్రి పాలకొల్లు హిందూయువజన సంఘము
వారు వరవిక్రయ మను నాటకమును జనరంజకముగ ప్రదర్శించి
యుండిరి. ఒక ప్రేక్షకుడు

కావలెను

ఒంగోలుతాలూకా కనుపత్రి గ్రామమునందలి వైశ్యబృం
దమువారి గృహములందు వేదోక్తవిధానము ననుసరించి పురో
హితము చేయించగల బ్రాహ్మణుడు కావలెను. వివరముల కొర
కు యీక్రిందిచిరునామాకు వ్రాయుడు.

ఉ. వెం. శ్రేష్ఠి,

కనుపత్రి గ్రామవైశ్య సంఘాధిపతి,

లక్ష్మీనివాసము, వేటపాలెము 10-3-28

మకరధ్వజ రసాయనము.

దీనిని సేవించినచో తి, తేస్సుబలము, పుష్టి, కాంజ
ననోబలము, రతిదౌర్భలముకలగజేయును. 80 మాత్రలు 8-7-0.
2460 పి. ఆర్. మెడికల్ హాల్

రామచంద్రపురం(గోదావరి.)

నాయకురాలు

(పల్నాటి వీరచరిత్ర) 2574

సిద్ధముగా నున్నది.

చరిత్రాత్మకమగు ఆరు అంకముల నాటకము.
నూతనభక్తిని వాడుక తెలుగులో రసవంతముగ
వ్రాయబడినది. చక్కని పలపాటలు గలవు.

ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణగారిచే వ్రాయబడినది.

కొద్ది ప్రతులు మాత్రమే అచ్చువేయబడుచు

న్నందున త్వరపడి దరఖాస్తు చేయుడు, మంచిబైండు.

ఫెదర్ వైట్ కాగితములమీద చక్కగా అచ్చు

వేయబడినది. చిత్రపటము లున్నవి. నెల రు1-0-0

వలయువారు:—ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ,

గుంటూరు అని వ్రాయవలయును.

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

1-భాగము:—వ్యాధుల స్వరూపమును, వాటికి
ననుభవనముగా సులభముగా చేయదగిన 600 యోగములును
గల వైద్యగ్రంథము. 1-కి రు. 1-4-0; పి. పి. 0-4-0

2-భాగము:—శుద్ధులు, భస్మములు, వంటిబిడ్డల ఔష
ధములు, ఆసనములు, అరిష్టములు, వ్రావకములు, గర్భములు.
మొ॥ 610 యోగములు, అనుభవముగా చేయు పద్ధతులతో
యున్నది. (8) 8851 1-కి రు. 1-12-0; పి. పి. 0-6-0
పి. పి. పి. అండుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరినేపె నెల్లూరుజిల్లా

మలయచందనము

నెగరోగమునకు కుతారము

పథ్యము లేదు. పిచికారితో పనిలేదు. మూడుపూట
లలో తప్పక గుణము కనబడును. ఒకడబ్బాలో వ్యాధినిర్మూల
మగును. రాజకుటుంబముల నిమిత్తము కనిపెట్టబడినది. నెల
డబ్బా 2-4-0. దీనికనుసానము సందనలైలము ఔస్సు 8-0-0
రెండును ప్యాకింగునగ రా ఖర్చుతో 6-0-0. 2462

గంధర్వ ఫార్మసీ రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

మాన స్థానాని నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వలసలభము! (హస్తాభ్యుదయ ప్రత్యేకము) గుణమధికము!
శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి పైతృకాకల
కీమత్తులు దివ్యామృతము, అజీర్ణము, అరుచి, ఆప్తులంతలు,
అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల
యందు బలక్షయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, శరన్ను,
ప్రేక్ష, అస్థులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పులను
బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.
ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పులను వెంటనే మాన్పును.
ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ
మగుటచేతను పరమాంశక్రియ యని చెప్పవచ్చును.
ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:—

(1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా

మీకు తెలియునా? 211

హిందూ దేశమునను, తదితర దేశములందును గూడ యీ
పుస్తకము ప్రతిగృహమున అలంకరించుచున్నది.

ఇదియే కామశాస్త్రము:— ఇది ఆయుర్వేద వైద్య
ర్యములను సంపాదించుకొనుటకు దునుదగిన అపురూపమైన
గ్రంథము.

మీరు ఇదివరలో ఈ గ్రంథమునందలి యంశములను
పూర్తిగా చూడనియెడల వెంటనే తెప్పించి చూడుడు. మీరు
ఒకకార్డు వ్రాసినంత మాత్రముననే గ్రంథమునుబడయగలరు.
ఆతంకనిగ్రహ ఫార్మసి, 26 బ్రాడ్వే, న్యూయార్కు.

విద్యార్థులు కవలెను 832

మోటారుకారులను నడపుటకు, అందుకు సంబంధించిన
మొకానినను పూర్తిగా నేర్చుకొనుటకు శిష్యులకు కావలెను.
ప్రాప్త్యైక్తుకు ఈదిగువ విలసమునకు వ్రాయుడు.

Principal
SRI RAM MOTOR SCHOOL
(Recognised by the Govt.)
The Best Equipped Motor School
Walajah Road
Tel. 3444 Madras.

బెంగళూరు రత్న కంబల్లు

ప్రత్యేక అమృతము
మేలైన గొంగుల్లు నైజా 12x9
రత్నకంబల్లి 1కి ధర రూ 36 మాత్రమే
రైల్వే చార్జీ ప్రత్యేకము
నగదు చెల్లించవలెను లేక వి.పి. గా పంపబడును
ఈ దిగువలాసమునకు వ్రాయుడు
Finlinson Brothers (India)
Bangalore—S. India.

S. U. Narayanachary & Co,
Choukhamba-Benares

S. U. N. & CO. BENARES CITY

మాదగ్గర అన్నిరకముల పట్టుబట్టులు, రు
ద్రాక్ష, బిడ్డలు అడదగిన సామానులు మొద
లగునవి కొరిగినవారికి ఫరియైన ధరలకు వి. పి.
మూలముగా పంపబడును. మంచి పట్టుబడి
యను 1కి రూ 7 నుంచి 10 వరకు రు ద్రాక్ష
10కి వుండేసరికి 1-కి అణాలు 6 నుంచి రూ
10 లు. 82 పూసలువున్న కంటి 1-కి అణా
లు 8 నుంచి రూ 10 లు గోరికంకరపూస 1-కి రూ 3 1/2 నుంచి
25 వరకు 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 ముఖముకల పూస 1-కి
రూ 2 నుంచి 30 లు పొత్తి పంచెలు 7, 8 మార 1-కి రూ 7
నుంచి 12 లు పట్టు పంచెలు మార 10, 12, 1-కి రూ 14
నుంచి 15 లు దెంగుకూరు రకం చీరలు జరిపనిచేయబడినవి.
21, 16, 18 మార పంచెరకం, రూ 35 నుంచి రూ 150 వరకు.
12, 13 మార బనారస్ చీర 1-కి రూ 25 నుంచి 150 లు చిన్న
కట్టలు అడదగిన ఇత్తడి సామానులు 82 ఉన్నటువంటి పెట్టె
1-కి రూ 1-కి 0 మర్రాకం 2-కి అన్నిటికీ మెరలి రూ 5-0-0
ఇంకా కొవలెన సామానులకు మాత్రలూను ఉచితము.
యస్. యు. నారాయణాచారి కంపెనీ, చవుకంబా. కా

అడయారు

(స్వకీయవిలేఖరి)

వ్యాస వార్షికోత్సవము

అడయారు, మార్చి 19:—ఇచ్చట, దివ్యజ్ఞాన సమాజ
ముందిరమున స్థాపితబడి, నేవచేయుచున్న వ్యాసరోవరు వటా
లము (స్వచ్ఛందభటులు)యొక్క ప్రథమ సాంవత్సరీ కోత్సవము,
మొన్న ఆదివారమునాడు సాయంకాలము ఆల్కాటుతోటలో
జయప్రదముగా జరుపబడినది. దివ్యజ్ఞాన సమాజపు ఉపాధ
క్షులు, శ్రీ పి. జీనరాజదాస ఎం. ఏ. గారు సభాధ్యక్షతవహించిరి.
వలుపురు ప్రేమకులు మహాత్మ్యమునకు విచ్చేరిరి.
స్కాటుమాస్టరు ఎం. కృష్ణన్ బి.టి. గారు. పటాలము
యొక్క వార్షిక నివేదికమును చదువుచు, రోవరులు, గత సం
వత్సరము చేసినసేవను వివరించిరి. ముందును, ఎక్కువ ఉత్సా
హముతో నేవచేయుటకు పటాలముసభ్యులు సంసిద్ధులై యున్నా
రని నుడివిరి.

తదనంతరము, అధ్యక్షులగు జీనరాజదాసగారు, పటాల
మువారు చేయుచున్న సేవనుగురించి క్లాఫిండుచు, బాలభట్
ద్యమును, అత్యున్నతా దత్తములతో నెలకొల్పి బడినదనియు,
లోకసేఫార్గము బాలభటుల కీయబడు శిక్షణము అత్యుత్తమ
మనియు, నుడివిరి. ముందుముందు ప్రపంచము ఎన్నియో సమ
స్యల నెదుర్కొన వలసియుండెను. వీని నన్నిటిని నిర్విఘ్నముగా
కొనసాగించుటకు యువకులు కావలయును. అట్టివారిని మనము
బాలభట్ద్యమునందే గాంచగలము. వారే ఈకార్యములను
కొనసాగించగలరు. వారియొక్క తార్కర్యములు నిర్విఘ్నముగా
కొనసాగు గాతయని యాశీర్వదించుచు, శ్రీ జీనరాజదాసగారు
మాటలాడిరి.

తదనంతరము, పటాలముయొక్క పాలక సంఘాధ్యక్షు
లగు శ్రీ పి. మార్కండేయగారు, బాలభటుల సేవను సంస్తుతించుచు
మాటలాడిరి. పిమ్మట మాతృరాజ ప్రభులతో సభ ముగిసెను.

మదనపల్లి కలాశాల

రాబోవు జూలై మాసమునండి, మదనపల్లిలోని దివ్య
జ్ఞాన కలాశాలను, శ్రీ రీశేఖరుల శ్రీశిర్డు నిత్యానందముగారి
స్మరణ చిహ్నముగా, నిత్యానంద కలాశాలయని పిలువటకు
సంస్థాపకము నిశ్చయించిరి. శ్రీనిత్యానందముగారు, తమజీవిత
కాలమున మదనపల్లి కలాశాలాభివృద్ధికిగాను ఎంతయు తోడ్ప
డియుండిరి. అన్ని జేతములలోను, నీసంస్థాపనమును, వ్యాపింప
చేసి, ఆయాప్రాంతములవారి సహాయ సంపత్తి నెంతయోబడసి
యుండిరి. ఈకలాశాలయే, రాబోవు దివ్యజ్ఞాన విశ్వవిద్యాల
య యను ప్రధాన కలాశాలగ నుండగలదు. విశ్వవిద్యాలయ
స్థాపనమునకు సైతము శ్రీనిత్యానందముగారు చాలవరకు ప్రతి
భమున వనూలు చేసియుండెరి, అట్టివారి గౌరవాధరముగా, కలా
శాలను వారిపేరిట పిలువటము, సంస్థాపకము నిశ్చయించుట
ఎంతయు సంతసము. శ్రీనిత్యానంద కలాశాల నిర్విఘ్నముగా
కొనసాగుచు, తనవిద్యుక్తధర్మములను జయప్రదముగా నెరవే
ర్చుగాత!

ఇతరవిషయములు

వ్యాయకలాశాలాధ్యక్షులగు ఆర్థరదే వినుగూరు, గత
వారమున, ఇచ్చటిదివ్యజ్ఞాన కలాశాలవారి యాహ్వానముపై విచ్చే
సి, కలాశాలలో, షేక్స్పియరు విరచితముగ జూలియసు సీజరు
నాటకమునుండి కొన్ని భాగములను చదివి, విద్యార్థులకు విని
పించిరి.

శ్రీహరింద్రనాథ చటోపాధ్యాయలవారు సైతము కొ
లె రోజులక్రితము ఇచ్చటికివచ్చి, తాము రచించినపద్యములలో
కొన్నిటిని చదివి అందరిని ఆనందింపజేసిరి.

కలరామాత్రలు

డబ్బు 1-కి 12 మాత్రలు. వెల రూ. 0-8-6

కలరా ప్రేమలనే ఒకవిధమైన అంటుజాడ్యము. ఇది
గాలియందు నీటియందు పరమాణువులైన విషపురుగులు చేరుట
వలన గలుగును. ఈపురుగులు శరీరములోకిరీ రక్తమును జెలు
పును. దీనిముఖ్యలక్షణములు:—అజీర్ణి, కడుపులో స్వల్పనొప్పి,
వాంటులు, విరేచనములు, రోగము హెచ్చినకొలది గంజినీటివం
టివిరేచనములు, మూత్రము బంధించుట, నాడి క్షీణించుట, శరీ
రమందంతట అతిబాధ, దుర్బలము. ఈ కలరామాత్రలు లోపల
ఇమిడిన వెంటనే విషపురుగుల జంప ప్రారంభించి, వాంతిశేదల
తగ్గించి మాత్రము వెడలించి నాడికి పుష్టిగలుగజేయును. తగ్గి
లిన వెంటనే మందును తినుట ఆవశ్యకము. కలరా యొన్నచోట
నీటిని కాచి త్రాగుట యుక్తము.

అమృతంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు

సీనా 1-కి
రూ 2-0-0

కుసుమ

వి. పి. చార్జీ
కేసు.

ఈమందు గనేరియా అను నెగరోగమును 24 గంటలలో
నివారింది మూత్రద్వారమునుండి వెలువడు ప్రావమును మూ
త్రము విడుదలవచ్చును గలుగు చురుకుపోటు, మొదలగు బాధ
లను వెంటనే నిలిపివేయును. శ్రీమంతుల గలుగు యేవిధమయిన
కుసుమవ్యాధులయినను ఆశ్చర్యముగా కురుచున్న. 1172-1768
ఆనందకుటీరము, 13, బైరాగిమఠం పీఠి,
మదరాసు.

నిజమైన దగ్గులేక పడిశములకు నిజమైన బొవధము

కఠినముకాని దగ్గుల జ్ఞ పడి.
ములకు కాంతమైన బొవధములు
వాడుటవలన తప్పేమియుండున
అయితే నిజమైన దగ్గులనట్టి పడిశ
ములకు తప్పక గుణమిచ్చు, జలేని
మైన బొవధమునే వాడవలెను.

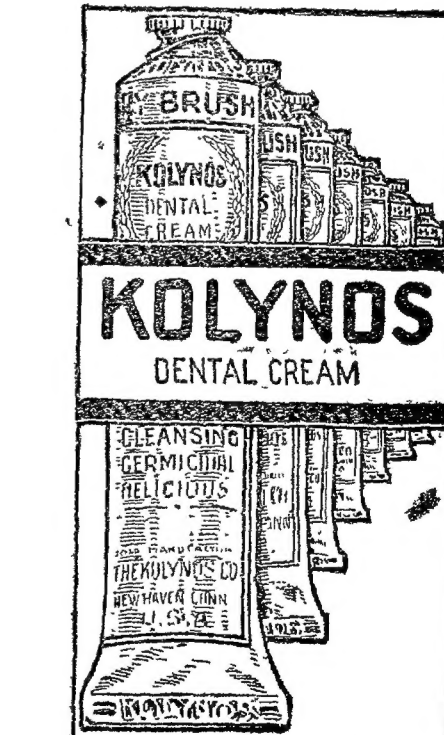
చేంబర్లెన్ దగ్గునివారిణి (1871 స్థాపితము)

పసిల్లెలకు, పెద్దవారికి తగ్గి
నది. 50 సెల్ రములనుండి వాడి
గుణము పొందిన వారు దీనిని
శిఫార్సుచేయుచున్నారు మత్తున,
పదార్థము లిందు చేరుటలేదు.
ప్రతిచోటను విక్రయమునకు దొర
కును. 188, 948)

గాంధీ జ్యోతిష్కులు 2598

జననకాలవివరము లేక ప్రశ్నవ్రాయకాలమైనను తె
లుపవలెను. భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు రూ 1-0-0 శ
పత్రికలకు 0-4-0 సెల్ ఫలము మానవారిగ వ్రాయ 2-0-0.
ఆంధ్రప్రదేశ్: ఈ జ్యోతిష్కుల పాండిత్యమును మనఃపూర్వక
ముగ వినుతిండుచున్నాము.

ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము,
తిరుత్తణి-చిత్తూరుజిల్లా.

ఆరఅంగశము కొలివాసు చొలును
ప్రతిగొట్టమునందును 100 అంగుళములుం
కును. రోజు 1కి 2 సార్లు చొప్పున 50రో
జులకు సరిపోవును, ఒక సెల్లరమునకు 7
గొట్టములు చొలును. కొలివాసునుమాత్ర
మే ఈ ప్రకారము వాడుటకు విజగలదు.
సరిసగ గా కొలివాసునందు మంచి సత్తుగ
లు. దంతములకుకూడ కొలివాసు శ్రేష్ఠ
కరమైనది. ఇందులోనుండు బొవధగుణ
ములు వ్యాధులనురానియక అటంకపరచ
ను. దంతములు ఊడిపోకుండ కాపాడును

భారతీయాధ్యాత్మిక యోగ విద్యాలయము భీమునిపట్నం

ఇదివరకే నేడు అనేకసార్లు ఆధ్యాత్మికవిద్యను గూర్చి యు అందు వలన భీమునిపట్నం గూర్చియు అనేకవిధములుగా వ్రాసియున్నారు. ఆంధ్రదేశమున భీమునిపట్నం నుండి నెలకొల్పబడిన భారతీయాధ్యాత్మిక యోగవిద్యాలయమును గూర్చి మహాశయు లందరకు తెలిసినదియే. ఆవిద్యాలయము అనేకమందికి ఆధ్యాత్మికవిద్యయందు ప్రావీణ్యము కలుగజేయుటయేగాక చాలమందికి రోగనివృత్తి చేయుచున్నది. మృత్యుబంధువులనుండి విర్రమనములను తెప్పించుచు, భూలోకముల కోకవిశాళకారణ భూతమై వెళ్ళి కొందుచున్నది. దేహము వీడిన వర్తికారులు మొదలగువారివద్దనుండి వారల గొని వారి యభిప్రాయముల వెల్లడి చేయుచు హిందూదేశ పూర్వచారిత్వము ఎల్లెడల చాటుచున్నది. మరక రైలవద్దనుండి వర్తమానుల రావించి, ప్రస్తుతము హిందూమతము తిరిగి మతముల పేరిట జగ్రుచున్న య కార్యములను ఖండించుచు పూర్వ ఆర్యధర్మములను భావనజేయుటకు గడంబు చున్నది.

ప్రస్తుతము ప్రాశసన రావసం వెంకటరావుగారు, శ్రీవివేకానందస్వామి, రామకృష్ణపరమహంస, యింకను కొందరు మునీశ్వరులు మున్నగువారిని ఆహ్వానించి హిందూమతమును గూర్చి వారి అభిప్రాయములను దీసికొనుచున్నారు. వారివార్తలలో, ఒకమహానీయు డుద్భవించి ప్రపంచమాత్ర సస్విప్రథమ తమతరుచాచారముల నడగద్రోక్కి ఆర్యమతధర్మముల పునరుద్ధరింప నున్నాడనియు, ఆతడప్పుడే హిందూదేశమునందు జనించికొన్ని యోగశక్తులను సంపాదించుచున్నాడనియు, కొలది కాలములోనే బయలుపడెదల నున్నాడనియు, శ్రీస్వామి వివేకానందులవారి ఆమెరికా శిష్యులు కొందరు అతనికి సహాయముచేయ నున్నారనియు, ఆతడతిశీఘ్రముగా విజయము నొందగలడనియు వ్రాసియున్నారు. ఆపునపునకు హిందూదేశమునందు ఇప్పటికే చాలమంది శిష్యులున్నట్లును ఇంకను చాలమంది చేరుటకు సిద్ధముగా నున్నట్లును తెలియుచున్నది. ఆతడధిక ఆయుష్షుతును కాడనియు ఆతని పెంకు అనిశిష్యులు అతని నూత్నములను బహిర్యము గావించెన రనియు, ఆర్యమతము తప్పక పునరుద్ధరింపబడి ఆరాజకములు చాలవరకు అంతరించు వనియు జేలుచున్నది.

ఇదివరకే నేడు భారతభూమియందు అవతారమూర్తి యొకడు బయలుపడెదల నున్నాడని వ్రాయుచు, వారియభిప్రాయములను పత్రికలందు ప్రచురించి యుండిరి. తనమగణముగ నేయాయవధ్యయందు అట్టిమహాపురుషుడు అవతరించు దృష్టాంతము లన్నియు పొడకట్టుచునేయున్నది. యిపు డా పురుషుడు తా నెవరో ప్రజలకు తెలియనిరీతిగనే సంపరించుచు దివ్యాంశ సంభూతు లగువారిని ఆకర్షణ క్రితినే తనయందే చేర్చుకొనుచు యాత్మ సమయమునకై యెదురు చూచుచున్నాడు.

ఈవర్తమానములు తరచుగా ప్రతిదినమును వీరు ఈ మహానీయుల నుండి తీసుకొను చుండురు. రాత్రితమ ఆభ్యాసకాల మందు తమప్రార్థనగదిలో కనులు మిటుమిట్లు గొల్పుతగవలె జమును, ఆకారమును కొంతవరకు శిష్యులకు చూపుచు, తాము కూడ తన్మయమగుచు అటుపిమ్మట చీపురుపుల్లల నభిమంత్రించి తెల్లకాగితములపై నిడెదరు. పిమ్మట దివ్యుల వర్తమానము లన్నియు ఆకాగితములపై గాననగును. భగవదాకృతిం జూపుకాల మున గదియంతయు జ్యోతిర్మయంబై చూపరులందరి దేహము లందును విద్యుచ్ఛక్తి ప్రసహించుచు అందరను ఆనందమున్న ఆన గావించు చుండును. అనేకు లీయద్భుతములను చూచుచు పరగూర్భుతము నొందుచున్నారు.

యీమాని సూర్యనారాయణమూర్తి

కి నెలలవరకు మాత్రమే 2700

గడియారము ఇనాము

"ఫూలరాణి క్లక్" ప్రతిబోధన. వెయ్యి పున్నములవలె సువాసనను గలిగించును. బుడి 1కి ధర రూ 0-8-0. 6 బుడ్లను రూ 8 కు తెప్పించుకొనువారికి ప్రపంచమునందు ప్రసిద్ధిచెందిన ఆఫీసు మేజు గడియారము ఇనాముగా పంపబడును. 36 గంటలవరకు పోవును. బలమైన లీవరుగలది శాశ్వతముగానుండును. చూచుటకు అందముగానుండును. ధీర్ కాలమువరకుండును. 4"డయలు గడియారము (4 పంలిరములు వూచీ యివ్వబడును) ఏలాచీ ఖర్చులు లేక పంపబడును. తపాల ఖర్చులు మా రూ 0-10-0 ఘోత్రము రూ 8-10-0. ఈ దిగు విలాసమునకు వ్రాయుడు.

Bag Bazaar Stores 3 B. Nivedita Lane, Bagbazar, Calcutta.

నిరపాయ కరమైన ఎరాస్మిక్ సబ్బుబిళ్లలు

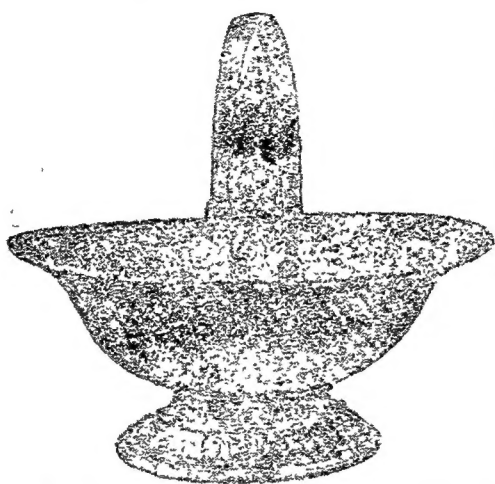
ప్రతి ఒక్కరికి తగినవి-బిడ్డలకు స్నానముచేయుటకు-తల్లికి యవ్వనమునందున్న అందము

శాశ్వతముగా యుండుటకును, తండ్రికి పరిశుద్ధ మిచ్చుటకును శ్రేష్ఠమైనది. మిక్కిలి సున్నితముగా సువాసనచేర్చబడినది. మితవ్యయము గలది. అరిగి పోయినప్పుడుకూడ మొదటనుండి నల్ల మంచి సువాసన గలిగియుండును.

ఈ రకము, ఇతర సుప్రసిద్ధమైన ఎరాస్మిక్ రకములు అన్ని దుకాణములందును దొరకును. 2039

"ఎరాస్మిక్" అత్తరు తయారుచేయునట్టివారిచే లండన్, పారిసులో తయారుచేయబడును. 2

శం ఠి వి లా సం "నత్యవర్చు" 2/19 చై నాబాదోడు, మద్రాసు.

జి. ఎస్. శైట్టి, 2/19 చై నాబాదోడు, మద్రాసు.

శ్రీ లక్ష్మీ వర్చు

పోషయిటరు, మే. సత్యనారాయణాచారి, 2/19 కోపు వెంకటాచలయ్యకు వీధి, మద్రాసు

స్త్రీలు దేనిని ఎక్కువగా కోరెదరు?

సాగజైన వస్త్రములు, అందమైన రంగులు, సాగను మొదలగునవి స్త్రీలకు ఆనందము.

శుద్ధమైన ఖద్దరు పట్టు, సరిగ వస్త్రములు

మేలైన, పురిపెట్టుబడిన, శుద్ధ స్వదేశీపట్టును తయారుచేయుటయందు, చిత్రమైన మాదిరిలయందును, విలువగల వస్త్రపులను వాడటయందును, గట్టిచాయయందును, పూరిచాయయందు, తేలికచాయయందును సాగనునందును చాలప్రసిద్ధులు. దయచేసివ్రాసిన ధరలు యితర వివరములు తెలుపబడును.

"డి. కె. నారాయణస్వామిగారు నాకు వీరెలను గడచిన అనేక సం॥రముల నుండి సరఫరాచేయుచున్నాడు. నాకు చాలాత్మప్రీతికరముగానున్నది. ఆర్డరులను సకాలమునందే పంపుదురు, వ్యయమైన ధరలనే పుచ్చుకొందురు.

సి. వి. రామశేషలియ్యర్ హైకోర్టువక్టీలు కోయంబుత్తూరు. యితరచోట్లకంటెను నయమైన ధర, మేలైన సరకు మీకు సంతోషమును కలిగించుటయే మాపని.

D. K. Narayanaswami, The Pure Swadeshi Khaddar Silk & Lace Fabric Weaving Co., Ltd., Dharmavaram, Anantapur Dt

ఆంధ్ర ఇన్ స్పూ రెన్సు కంపెనీ

ప్రధానకార్యస్థానము—మచిలీపట్టణం.

మేనేజింగు డైరెక్టర్ డాక్టరు కె. అహోబలరావుగారు

చెన్నపురి వాస్తవ్యులను యితర కంపెనీలలో లక్షలకొలది భీమాపని విరివిగా సాగించినట్టియు, భీమాలు చేయించుటలో మంచి నేర్పుగల్గి ప్రఖ్యాతిపొందినట్టియు ము-రా-రా-శ్రీ, సి. ఆదిశేషయ్యగారు దిగ్విజ్ఞులగు "డిప్యూటీ మేనేజరు" గానుండి యీ కంపెనీ తరపున పనిచేయుట కంగీకరించిరి.

జిల్లాలు:—1. చెన్నపట్టణం 2. నెల్లూరు 3. చిత్తూరు 4. కడప 5. కర్నూలు 6. బళ్లారి 7. అనంతపురం.

ఈజిల్లాలలో ఏ ఏటాగానూడి పనిచేయు గోరువార వారికినగు విరునామకు వ్రాయవలెను.

చిగునామా:—సి. ఆదిశేషయ్యగారు "శేష.విల్లు"

పోస్టుబాక్సు నెం. 1256 మదరాసు.

అన్ని ప్రాంతములనుంచి ఏజంట్లు కావలెను.

2414

య. మంగయ్య, కార్యదర్శి.

అమృతాంజనము

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా-1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

చదువును
జగత్ప్రసిద్ధిచెందిన

యోచింపుడు

కొనుడు

కామినియానూనె (రిజిస్టరు చేయబడినది)

ఉత్తమ ప్రజలకు కిది అమృతమైన వాసనద్రవ్యము. ఇది వెంట్రుకలు ఊడిపోకుండ కాపాడుచు, వాటి యొక్క అభివృద్ధిని, సాగమును హెచ్చించును. పుట్టెయందు గలగుండులను పారద్రోలును, బట్టలను మాన్పును, రంగుమారిన వెంట్రుకలను మామూలు రంగును గలిగించును.
దీనియందు మనోహరమైన సువాసనగలదు. ఉపయోగించిన తరువాత మెదుడుకు ఉత్సాహమును, చల్లదనమును, మంచియోచిన ను గలిగించును. వేసకు వెలుగుచు దీనిని ఉపయోగించి, దీనిచే గలుగు అపారమైన ఆత్మగృహీతమును గుఱించి చాలగొప్పగా పొగడి యున్నారు.

ఈ దినుష తెలుపబడిన యోగ్యతపత్రము చదువుడు.
దివాళిచందు భండారి, అమృతన పంజాబునుండి వ్రాసినది:-
“మీ కామినియానూనెను పరిశీలించితిని. ఇది వెంట్రుకలు పెరుగుటకు, అందుగా నుండుటకు చాల ఉపయోగకరము. వి.పి. మూలముగా 4 బుడ్లను దయచేసిపంపుడు.
దీనిని ఉపయోగించుటకు మరుగుతు. ఇప్పుడే దీనిని కొనుడు.
1 బుడ్లి ధర రు 1-0-0 పొట్టుబుడ్లు 0-6-0 ప్రత్యేకము
2-10-0 0-12-0
కామిని బుడ్లి 1 కి ధర రు 0-2-0
సోల్ షింట్లు:- ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,
285, జుమ్మామసీదు మార్కెట్టు, బొంబాయి.

నర్తనశాల

[తీవ్రవర్ణ నాటక సమీక్షా రాజము]
శ్రీ విశ్వనాథ సత్యనారాయణ విరచితము
తేనె తేటవంటి వచనము. అమృతగుళికలవంటి పద్యములు గలిగి, ఆదర్శప్రాయముగా, రంగుగా కూలముగా రచింపబడిన శృంగార రసప్రధానమగు నీనాటక రాజము ఆంధ్రులకు కొత్తకొత్త రుచుల నలవడజేయును. మెలరూ. ౧-౨-౦
పరా:- శ్రీ తివశంకరశాస్త్రిగారిచే రచింపబడిన “హృదయేశ్వరి” “నర్తనశాల” కలిపి ఒకే సారి కొనువారికి రూ. ౧-౧౦-౦ లకే యివ్వబడును, వర్తకులకు మంచి కమీషను యివ్వబడును.

ప్రభల చంద్ర శేఖరశర్మ, తేనాలి.

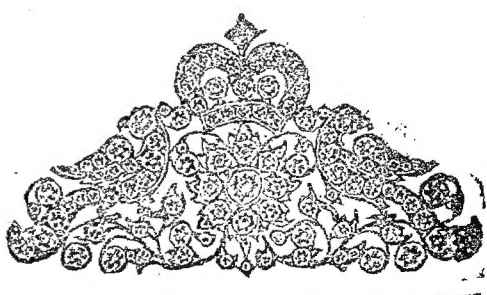
మదనవిలాసము
నిక్కాకచేతగాని, యితరకారణములవలనగాని కలిగిన తుక్కునవ్వమును తగ్గించి పీర్చుమును గట్టిపరచి సంసారమును గలిగించు తియ్యనిరసాయనము. 4 బౌన్సుల సీసా 18 తపాలా ప్యాకింగుతో రు 3-9-0.
2460
మోహన ఫార్మసీ, రామచంద్రపురం (గోదావరి)

అయ్యుర్వేద వాషధ రత్నాకరమ్
అపూర్వ అత్యద్భుత గ్రంథము రు. 3-0-0
ఆంధ్రభైషజ్యరత్నావళి రు. 2. భస్మప్రకాశిక రు. 1.
శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి 2048
ప్రిన్సిపాల్ అండు సీనియర్ డాక్టరు, బెజవాడ.

1842

మాకాతాదారులకు అనేక సదుపాయములుగలవు
మానవ్య సవరణంగారు సీమవెండి, మేలైన పువ్వురాగములు, మొదటితరము పట్టెకంపులు, మిమ్మకంపులు మొదలగువాటితో తయారుచేయబడిన కాకిమాలలు, మెడచెయ్యిములు, బుడ్డాగములు వంటివి, నాగవట్టులు, మట్లె మొగ్గులు, జడబిళ్లలు, లోలూకులు, తోడులు, చంపకరలు, కంపుఅడ్డిగలు, ఉంగరములు, అంటుపోగులు, చేసరులు, బులాకులు, పట్టెగొలుసులు, చుట్టుగొలుసులు, మిరియాలగొలుసులు, కంచములు, గిన్నెలు, ఉద్దరిట్టిలు, పలువిధ కేడుక సామానులు యివి, యవి యనలేల ముక్కు-పుడుక మొదలు చంద్రవారమువరకు అన్నిరకముల సామానులు మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి. లేనివి ఆర్డరిచ్చిన వెంటనే తయారుచేసి యిచ్చెనుము బకసారి మా నమ్మకమును పరిశీలించుడు.
ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, నగల వర్తకులు, వైవాభిజారుడొడ్డు, మద్రాసు.

కామూచునితము

విదేశములలోనుండి వే కొందినది. 20 సంవత్సరములనుండి యున్న తుక్కునవ్వమును నివారించినది. ఎంత చుట్టినా నవ్వ తుక్కునవ్వ వెంటనే సంపాదించుము నీ మంగళము.
మూత్రములో, నిద్రలో పోవు పీర్చుమును 5 దినములలో నిలుపును. ముగ్గురపుంసలు, వృద్ధులు, నరముల బలహీనతలు 20 దినములలో గొప్ప శక్తికొరగరు.
పుత్రగా గూడ పనికివచ్చును. 20 మార్లు సీసా రు 2-0-0. ఆంగ్లము:- అపూర్వతాత్రయము, పే. 1, ఏలూరు. (కృష్ణాశిల్ప) అని వ్రాయవలెను. 1676